William Shakespeare

Hamlet

ADAM YAYINLARI

Birinci Basım: Ekim 1992

Kapak Düzeni: Birsen Delemen Güven

92.34.Y.0016.447
ISBN 975-418-189-6

YAZIŞMA ADRESİ: ADAM YAYINLARI, BÜYÜKDERE CADDESİ ÜÇYOL MEVKİİ, NO: 57 MASLAK-İSTANBUL.
TEL 276 23 30(8hat)TELG:ADAMYAY TELEKS. 26534 rada tr

William Shakespeare

●

Hamlet

Türkçe Söyleyen: Can Yücel

Dünya çığrından çıkmış. Ah kör talih! Bunu düzene sokmak için ne yazık ki ben doğmuşum.

Hamlet'in hareket tarzının izahı bu sözlerdedir sanıyorum. Bence âşikâr ki Shakespeare, ağır bir işin üstesinden gelemeyecek bir insanın sırtına yüklenişini göstermek istemiştir. Oyun da baştanbaşa bu düşünce ile yazılmıştır. Ancak hoş çiçekler koymak için yapılmış olan kıymetli bir vazoya bir meşe dikiliyor; a-ğaç kök salınca tabi vazo kırılıyor.

— Goethe (1749-1832)

Bu sözleri çeviren Orhan Burian'ın anısına bütün Shakespeare sevenlerin sevgisini iletiyoruz.

KİŞİLER

HAMLET, Danimarka Prensi.
CLAUDIUS , Danimarka Kralı, Hamlet'in amcası.
GERTRUDE, Danimarka Kraliçesi, Hamlet'in annesi.
HAYALET, Hamlet'in babasının, eski Danimarka Kralının hayaleti.
POLONIUS , Kralın müşaviri.
LAERTES , Oğlu.
OPHELIA , Kızı.
REYNALDO , Uşağı.
HORATIO, Hamlet'in sınıf arkadaşı,
MARCELLUS, BARNARDO, FRANCISCO } Nöbetçi subaylar.
VOLTEMAND, CORNELIUS } Danimarka'nın Norveç elçileri.
ROSENCRANTZ, GUILDENSTERN } Hamlet'in eski okul arkadaşları
FORTINBRAS , Norveç Prensi.
YÜZBAŞI , Norveç ordusundan.
BİRİNCİ OYUNCU.
ÖBÜR OYUNCULAR.
OSRIC, LORD, BEYZADE } Mabeyinciler.
BİRİNCİ SOYTARI , Mezar kazıcı.
İKİNCİ SOYTARI , Yardımcısı.
GEMİCİ.
HABERCİLER.
RAHİP.
İngiliz ELÇİLERİ.
LORDLAR , HİZMETLİLER, GEMİCİLER, ASKERLER, MUHAFIZLAR.
SAHNE , *Elsinore'daki Danimarka Kral Sarayı*

BİRİNCİ PERDE

BİRİNCİ SAHNE

(Barnardo ile Francisco, iki nöbetçi girer.)

BARNARDO : Kim var orda?
FRANCISCO : Sen söyleyeceksin! Dur orda, parolayı ver!
BARNARDO : Yaşasın Kral!
FRANCISCO : Barnardo musun?
BARNARDO : Benim, ben.
FRANCISCO : Tam vaktinde geldiniz devr-i teslime.
BARNARDO : Saat de onikiyi vurdu, hadi yatağa, Francisco!
FRANCISCO : İyi ettiniz de geldiniz zamanında, hava ayaz mı ayaz. İflâhım kesilmişti, valla.
BARNARDO : Sâkin mi geçti nöbet?
FRANCISCO : Yaprak bile oynamadı, ha.
BARNARDO : Hadi, iyi geceler sana!
Horatio ile Marcellus'a rastlarsan yolda,
Nöbete gelecekler, söyle, acele etsinler!
FRANCISCO : Geliyorlar da galiba...
(Horatio ile Marcellus girer.)
Durun! Kimsiniz?
HORATIO : Bu memleketin dostlarından.
MARCELLUS : Kralının da bendeleri
FRANCISCO : İyi geceler size!
MARCELLUS : Sana da, yiğidim, sanada!
Kim aldı nöbeti?
FRANCISCO : Barnardo geçti yerime.
İyi geceler sizlere! *(Francisco çıkar.)*
MARCELLUS : Hey, Barnardo!
BARNARDO : Hehey!

Horatio da yanında mı, yau?
HORATIO : Eh, öyle sayılır!
BARNARDO : Hoşgeldin, Horatio, sen de Marcellus'cuğum!
MARCELLUS : Bana bak, o nesne bu gece göründü mü yine?
BARNARDO : Ben bir şey görmedim.
MARCELLUS: Horatio, hayal mahsulü o deyip çıkıyor,
Ne desen nafile, akıl erdiremiyor bir türlü
İkidir bizlere görünen o dehşet verici görüntüye.
Onun için ısrarla rica ettim kendisinden
Bizimle gelsin, nöbet tutsun diye bu gece,
Hayaletin hani gine geleceği tutarsa yâni,
Gözüyle görür de gördüğümüzü, konuşur onunla belki.
HORATIO : Hadi, hadi, geleceği-meleceği yok!
BARNARDO : Otur da hele,
Bize karşı berkitilmiş kulaklarının kalesine
Bir kez daha saldıralım!
HORATIO : Oturalım, bakalım,
Barnardo bu bapta neler anlatacak dinleyelim!
BARNARDO : Evet, daha dün gece,
Şu yıldız işte, KutupYıldızının batısında,
Şimdi parladığı yere doğru ilerlerken
Göğün orasını ışıtmaya, Marcellus'la biz,
Tam biri vurdu ki saat...
(Hayalet girer.)
MARCELLUS: Kes konuşmayı, kes!... Bak, bak geliyor gine!
BARNARDO: Aynı sûret içinde! Ölen kralın tıpkısı!
MARCELLUS : Okumuş adamsın, sen konuş onunla, Horatio!
BARNARDO : Nasıl da krala benziyor! Gördün, değil mi, Horatio.
HORATIO : Gördüm de dondum kaldım dehşetimden hayretimden!
BARNARDO : Konuşalım istiyor galiba!
MARCELLUS : Sıkıştır onu, Horatio!
HORATIO : Kim oluyorsun sen ve ne hakla ve bu saatte
Defnedilmiş hükümdarın sefere çıkarkenki

O görkemli, o harbî sûretine bürünüp böyle
Burda dolaşıyorsun, söyle dinin hakkı için!
MARCELLUS : Kızdırdık onu!
BARNARDO : Savuşuyor, bakın!
HORATIO : Kaçma, gel! Konuş! Konuş diyorum sana!
MARCELLUS : Gitti gider! Cevap vericilerden de değil!
BARNARDO : Nasılmış, Horatio?.. Titriyorsun, rengin de atmış!
Sırf hayal mahsulü filân değilmiş, diğ'mi?
Şimdi ne diyorsun bu işe?
HORATIO : Tanrı inandırsın, iki gözüm çıksın ki,
Kendi gözlerimle görmeseydim bunu eğer,
Dünyada inanmazdım.
MARCELLUS : Ne kadar da benziyor krala!
HORATIO : Senin kendine benzediğin kadar...
Tıpkı böyle bir zırhtı Norveç'in azgın
Kralıyla çarpışırken o sırtındaki zırh
Ve böyle çatmıştı kaşlarını, ortasında görüşmenin
Kızıp, Kızaklı Lehleri parça parça ettiğinde...
Bu garip işte!
MARCELLUS : Bundan önce iki sefer, bu ölü saatte tam,
Nöbetteyken önümüzden geçti böyle pür-azamet.
HORATIO : Bilemiyorum, valla, kesinkes, neye yoracağımı bunu,
Ama gepgenelinden şöyle bir tartıyorum da,
Bu hiç de iyiye alâmet değil devletimiz için.
MARCELLUS : Buyrun, oturun da bir bileniniz varsa, söylesin
Niye iyi bütün bu sıkı-düzen, bütün bu telâş,
Neden böyle gece nöbetine koşuluyor millet,
Ne zoruna tunç toplar dökülüyor harıl harıl,
Ve ecnebiyle bu hiçdurma silâh alış-verişi?
Baksana, tatili, pazarı kalmadı adamcağızların!
Ne hikmetle bu geceyi gündüze katarcasına,
Bu kanter içinde, bu soluk soluğa koşuşturma?
İçinizde bilen varsa, söylesin!

HORATIO :- Ben söyleyim..
Söylentiye dayanarak tabiî... Toprağı bol hükümdarımız
– Heyyeti heybetiyle bizlere görünen demin –
Norveç'in Fortinbras'ı, biliyorsunuz nasıl,
Haddini bilmezlikle zıvanadan çıkıp
Meydan okuyunca kendisine, Yavuz Hamletimiz de
– Öyle anılırdı nâmı bu malûm dünya âlemimizde –
Yere çalmıştı Fortinbras'ı. Ve yasaya, töreye uygun
Mühürlü bir sözleşmeye göre, galip geldiği takdirde,
Ölen rakibinin bütün toprakları ona kalacaktı.
Buna karşılık, kralımız da mağlûp düşerse döğüşte,
Aynı büyüklükte bir mülkün Fortinbras'ın memalikine
Devredilmesini resmen taahhüt etmişti
Şeref sözüyle. Nitekim, Fortinbras'ın toprakları
Mezkûr sözleşmenin mezkûr hükmü gereğince,
Kral Hamlet'e düştü... Şimdi, genç Fortinbras,
Tecrübesiz, öyle deli-dolu bir delikanlı,
Norveç'in dağından, bayırından devşirmeğe başladı
Rastgele serdengeçtileri kuruca bir ekmekle
Yaş bir maceraya... Ki bu, şimdiden belli,
– Devletimizce de doğru belirlendiği üzre –
Babasının bize kaptırdığı o dediğim toprakları
Bizden bilek zoruyla, karakûşî usullerle
Geri almağa yönelik... İşte bu olsa gerek
Bütün bu hazırlıklarımızın başlıca amacı.
Onun için nöbetteyiz burda ve bu yüzden memleketteki
Bu tatarca telâşe, bu acele, bu velvele.
BARNARDO : Bana kalırsa da öyle, işin aslı bu olmalı.
Yoksa önceki ve şimdi harbin sebebi olan
Krala bunca benzeyen bu garaipten sûret
Niye gelsin ki nöbet yerine böyle zırhlar içinde?
HORATIO : Zihnin gözünü körelten kör bir taş misâli bu!
Roma'nın en şanlı, en parlak günlerinde
Koskoca Sezar katledilmeden az önce,
Boşalmış bütün mezarlar ve ölüler kefenleriyle

Ciyak ciyak bağrışmıştı Roma sokaklarında,
Yıldızlar ateş saçmış, kanlar yağmış gökten,
Güneş yarılmıştı ortadan ve Neptün'ün
Mülküne ferman yürüten ay karalar bağlamış,
Sayrılığa tutulmuştu sanki kıyamete dek.
O temsil işte, şimdi de felâket alâmetleri
Kara haberlerin şom ağızlı habercileri gibi,
Bir önsöz düzermişçesine ağlamaklı bir haileye,
Uğruyor göklerden ve yerin altından,
Yurdumuzu, yurttaşlarımızı uyarmaya adetâ.
(Hayalet girer.)
Susun ama! Durun, durun! Gine geliyor, bakın!
Önüne çıkacağım çatlasa da, patlasa da! Dur diyorum sana
(Hayalet kollarını açar.)
Ağzın varsa, dilin varsa, ya da sesin,
Konuş benimle!
Hayırlı bir iş varsa yapılması gereken,
Seni rahatlatacak, bana sevap yazılacak,
Söyle bana!
Bir bildiğin varsa âkıbetimize dair,
Bilirsek önceden, önleriz belki,
N'olur, söyle!
Ya da sağlığında yerin altına
Gömdüğün çalıntı hazine varsa,
Ruhlar çoğu o yüzden dolaşırlarmış da,
Söyle bana!... Durdur onu, Marcellus!
(Horoz öter.)
MARCELLUS : Baltamla bir vurayım mı ona?
HORATIO : Durmazsa, vur!
BARNARDO : Hah işte!
HORATIO : Nah işte!
MARCELLUS : Gitti, gitti! *(Hayalet çıkar.)*
Hâta ettik, bakmadan kalıbına, kıyafetine,
Hep birden üstüne, üstüne yürümekle onun!
Tut ki, bir boşluğa balta savuruyorsun!...

Daha doğrusu, biz baltayı taşa vurduk, azizim!
BARNARDO : Tam konuşmak üzreydi horoz öttüğünde.
HORATIO : Nasıl da irkildi ossaat gaipten gelen bet bir sesle
Aybı yüzüne vurulmuşçasına. Öyle derler a zâten,
Sabaha borazancıbaşılık eden horoz
O tiz, o çınçın çınlayan hançeresiyle
Uyandırırmış Gün Tanrısını, onun uyarısıyla da
İster denizde, karada, ister ateşte, havada
Cirit oynayan başıboş ruhlar hemen
Dönermiş inlerine... Bu rivayetin doğruluğu
Demin olup-bitenle doğrulanmış oldu.
MARCELLUS : Evet, horoz öttü, o da kaybolup gitti.
Gine rivayet ederler ki, İsa -Doğdu- Gecesi
Kutlandığı hafta boyunca, şafağın gediklisi bu kuş
Öter dururmuş bütün gece tâbe-sabah,
Ve derler ki, ruhlar, ortaya çıkamazmış o süre,
Tekin olurmuş o yüzden geceler, ve de gezegenler
Çarpmazmış hiç dünyaya ve cadılarla ecinniler
Çarpmazmış insanları... Öyle mubarek bir demmiş o....
HORATIO : Duymasına duydum bunu, inandım da azçok...
Bakın ama, sabah bürünmüş gülkurusu bir şala,
Doğudaki şu dik tepenin çiğleri üstünde sekiyor!..
Bitti yâni nöbetimiz, şimdi isterseniz,
Doğru gidip Genç Hamlet'e bu gece gördüklerimizi
Anlatalım olduğu gibi. Hiç kuşkum yok çünki,
Bize dillenmeyen o ruh bülbül kesilecek onunla.
Razı mısınız, ona sevgi ve bağlılığımızın,
Hem de görevimizin gereği, anlatalım bunları ona?
MARCELLUS : Tabiî, tabiî anlatalım! Biliyorum da ben
Onu bu sabah nerde kolayca bulacağımızı. *(Çıkarlar.)*

İKİNCİ SAHNE

(Tören borusu. Danimarka Kralı Claudius, Kraliçe Gertrude, Hamlet, Polonius, Laertes, Ophelia ve Maiyet Lordları Voltemand ile Cornelius girer.)

CLAUDIUS : Müteveffa kardeşimiz, çok aziz Hamlet'in
Derin acısı hernekadar tazeyse de anımızda
Ve kederden çatılmış bir çift kaş gibi milletçe
Sabrile ve tevekkülle yasta kusur etmiyorsak da,
Akl-ı selimi elden bırakmaksızın bugüne kadar
Nasıl içimiz titreyerek düşünmekteysek Onu,
O nisbette kendi âmâlimizi de düşünmeyi bildik.
Nitekim eski hemşiremiz, şimdiki kraliçemizle,
Harp içre bu devletin ferman ortağıyla,
Tâbir caizse, makûs bir kıvançla adetâ,
Bir gözü ışıldayan, öbür gözüyse yaşlı,
Cenazede bir neşide, düğünde de mersiye sanki,
Tartarak aynı kantarda dert ile zevki
Evlendik bugüne bugün,.. sizlere de danışarak elbet
Ve olanca ferâsetinizle sizler de cân-ı gönülden
Onaylamış olduğunuza göre, cümlenize teşekkürler...
Ve malumu ilâmla, şimdi : o Fortinbras'ın genci
Kudret-i kuvvetimizi yumurta sepeti sanarak,
Yahut da toprağı - bol kardeşimizin ufûlûyle
Devletimiz göçtü, çöktü belleyerek,
Ve bu ham-halat hayale bel bağlayarak,
Yemeden, içmeden haber saldı nezdimize,
Babasının vakt-i zamanında yavuzlar yavuzu kardeşimize.
Seneti sepetiyle terkettiği toprakların teslimini
İstiyor bizden... Varsın, istesin!..
Şimdi izninizle geçelim bu toplantımızın
Madde-i mahsûsuna!.. Yazdık işbu nâmeyi
Genç Fortinbras'ın amcası Norveç Kralına,
Yeğeninin ne işler çevirdiğinden habersiz
O âcize, o yatalağa, dizginlesin diye bu
Dolu-dizgin girişimi. Onun uyruklarından
Çünki devşirilmekte askerî birliklerle
Özel müfrezeler tekmil. Yolluyoruz sizleri de
Bu nâmeyle, aziz Cornelius ve Voltemand,
Norveç kocamışına selâmlarımızı iletmek için.

Yalnız, burda kayıtlı maddeler haricinde
Kralla aksutâya herhangi bir şekilde
Şahsen yetkili değilsiniz, anlaşıldı mı?..
Selâmetle! Ayağınız tez, eliniz titiz olsun!

CORNEIUS: }
VOLTEMAND : } (Emriniz herdaim başımız üstüne!)

CLAUDIUS : Ona ne şüphe!.. Yolunuz açık olsun, dostlarım!
(Voltemand ile Cornelius çıkar.)
Gel bakalım, Laertes! Nasılsın, iyi misin?
Bir arzun var demiştin, sahi neydi o, Laertes?
Yeter ki akla yakın bir akıl olsun istenilen,
Reddettiği görülmüş mü zâtımın? Neymiş o dileğin
Sen daha dilemeden kabul etmeyeyim ben?
Kafamız ne derece bağdaşıksa gönlümüzle,
Elimiz de ne kadar bağlıysa iki dudağımız arasına,
Babana o derece bağdaş ve bağlıdır krallığımız.
Neymiş o dileğin, söyle, Laertes?

LAERTES : Haşmetlim,
Fransa'ya dönmem için rızânız ve izniniz.
Malûmunuz ordan nasıl Danimarka'ya
Culûs töreniniz için uça uça geldiğim,
Şimdiyse, itiraf edeyim ki, bitmesiyle bu görevin,
Gönlüm de, düşünüm de Paris'e yönelik hep,
Lütufkâr affınıza ve izninize sığınarak...

CLAUDIUS : Babanın izni var mı?.. Sen ne diyorsun, Polonius?

POLONIUS : Bin ısrarla, efendimiz, yalvar-yakar,
İzni kopardı benden, arzumun hilâfına
Sonunda râzı geldim arzusuna ister-istemez.
Kerem edin siz de, verin gitsin izninizi.

CLAUDIUS : Keyfine bak, Laertes. Vaktin senin naktin,
Râyicini düşürmeden harca onu bildiğince...
Şimdi, yeğenimiz Hamlet ve de evlâdımız...

HAMLET *(yana)* : Ne yakınmış hısımlığımız, hasımken aynı zamanda!

CLAUDIUS : Bakıyorum, o kara bulutlardan daha sıyrılmamşın!

HAMLET: Mümkün mü hiç o, efendim, güneşin evlâdıyken!
GERTRUDE : Yavrum, at şu karanlığı üstünden ve içinden,
Dostça gözlerle bak Danimarkamıza biraz!
Nâfile arıyorsun ama, yerlerde hep gözün,
Asaletli babacığını toz-toprak içinde!
Bilmez misin, tabiî, her yaşayan ölür,
Göçer ergeç tabiatten ebediyete.
HAMLET : Tabiy, tabiy, han'fendi.
GERTRUDE : Öyleyse bu tabii şey
Niçin bu kadar gayr-ı tabiî görünüyor sana?
HAMLET: Görünmek mi? Ne görünmesi? Benim için düpedüz öyle.
Ne sade bu zifirî pelerin, evet, sevgili anne,
Ne bu âdet olmuş diye giyilen yas giysileri,
Ne o iççekişler, inleyip sızlamalar,
Ne gözlerden boşanan o acı acı yaşlar,
Ne de alnın kırışması, kaşların çatılması
– Bütün o üzüntü işaret, alâmet ve emâreleri –
Anlatabilir benim halimi. Hep görünürdedir onlar,
Ne bileyim, özenti de, yapmacık da olabilirler.
Ama gösteriden öte benim içimden geçenler,
Bu yas gösterişlerinin çok, çok ötesinde...
CLAUDIUS : Medh ve takdir etmedik sanma, Hamlet,
Gösterdiğin gayreti babana son görevinde!
Ama bilmez misin ki, baban da kaybettiydi babasını,
O kaybolan babası da kaybetmişti babasını ve oğlu da
Belli bir süre için, yasta kusur etmemişti
Kaybettiği babasına? Lâkin bu mubarek hizmeti mubalâğa,
İnatla ısrar dinimize aykırı bir davranış
Olduğu gibi, ecr-i sabır anlayışına da sığmaz.
Bu, Tanrıya teslimiyeti inkâr eden bir ruh hali,
Yufka bir yüreğin, dengesiz bir zihnin,
Basit ve şenliksiz bir mizacın mahsulü.
Nasılsa olacağı malûm, kör-kör-parmağım-
Gözüne, sıradan ve doğal bir olayı saçma-sapan

Bir isyanla karşılayarak, kendimize hiç yoktan
Ne zoruna dert edelim ki? Yok, yaradana küfür bu,
Ölene küfür, doğana küfür, doğaya küfür,
Ve Habil'den başlayarak, daha bugün ölene kadar
Babaların cenazesi başında "Nasip böyleymiş!" diyen
Akla da, mantığa da ters. Şimdi senden ricamız,
Bu beyhûde kederi çalıp yere, bizi şim'den geri
Bir baba yerine koyman, ki bilsin dünya-âlem
Tahtımızın en yakını sensin, ve görsünler
En babacan babanın ogluna sevgisinden
Zerre eksik olmayan has bir sevgiyle
Sana bağlı olduğumuzu... Tahsile, Wittenberg'e gitme
Kararına gelince, arzumuza denk düşmüyor o karar.
Senden burda kalıp, gönül gözümüz önünde,
Mutluluk içinde, mabeynimizde yeğenimiz ve
Oğlumuz olarak yaşamanı istiyoruz.
GERTRUDE : Annenin yakarışına kulak ver, Hamlet,
Yalvarırım, burda kal, gitme Wittenberg'e!
HAMLET: Dinleyeceğim sizi, han'fendi, dinlemeğe çalışacağım.
CLAUDIUS :Tamam işte, sevecen, çok güzel bir cevap!
Hamlet'in bu tatlı, bu içten sözleriyle
Bilin ki, içimiz açıldı, ve şerefine bu mazhariyetin
Danimarka Kralının kaldırdığı kadehleri bugün
Ağır topun sesleri aksettirsin bulutlara,
Ve her kadeh kaldırışında yükselen
Gürleyişle gökler gürüldesin!.. Buyrun!..
(Tören borusu. Hamlet hariç hepsi çıkar.)
HAMLET: Keşke şu taş gibi beden tozoluverse şu an,
Eriyip veya bir çiy dânesine dönüşüverse,
Keşke kendi canına kastı Kâdir-i Mutlak
Nehyetmemiş olaydı böyle! Yârabbim,
Nasıl da tatsız, boş ve yavan, nasıl da nâfile
Gözümde, indimde şimdi şu dünyanın dünyalığı!
Yuf olsun! Yuf!.. Bir bahçe ki yaban otlar bürümüş.
Ne varsa tohuma kaçmış, çürümüş ve pespâye,

Hem de iki ay içinde!.. Yok, o kadar da olmadı...
Öyle bir pâdişah ki, yanında buncağızın
Zulmete nisbetle güneş... ve anneme öyle düşkün,
İncitir diye korkusundan allahın rüzgârını
Gocunurdu ondan... Tanrım, yardım et sen de,
Unutayım bütün bunları!.. Annem de bir pervâne,
Dayanamaz, doyamaz adetâ onun saçtığı ışığa,
Dolanır dururdu etrafında... Yine de bir ay içinde...
Düşünme, n'olur!.. Kadın, döneklik senin adın!..
Bir ay bu!.. Babacığımın tâbutu peşinden giderken
Giydiği ayakkapların pençesi daha çıkmadan,
Niyobe gibi iki göz-iki çeşme... İşte o aynı kadın...
Tanrım, ağzı-dili olmayan bir hayvan bile
İnine kapanırdı enazından!.. Evlendi amcamla,
Babamın kardeşiyle, ben ne kadar emsâlsem Herkül'e,
Babamın o kadarlık emsâliyle!... Bir... bir ay içinde,
Sahte gözyaşlarının tuzu kızarmış gözlerinden
Kuruyup, buhar olup uçmadan önce daha,
Evlendi, evlendi!.. Sen şu kerih, şu müstekreh
Aceleye bak, fücur çarşaflarıyla sarmaşmak için!..
Yok, bu işin sonu fena, sonu çok fena bu işin!..
Ey dil, parça parça olsan da tutasın dilini!
(Horatio, Marcellus ve Barnardo girer.)
HORATIO : Lord Hazretleri!
HAMLET : Hoş geldiniz! Hoş geldiniz!!..
Sen misin, Horatio!.. Şu dalgınlığıma bak!
HORATIO : Saygılar sunar size o eski bendeniz.
HAMLET : Aziz dostum, efendim, bir bende varsa, o benim.
Hayrola, Wittenberg'den Elsinore'a haa, Horatio?..
A, Marcellus da burdaymış!
MARCELLUS : Saygılarımı sunarım, Lordum.
HAMLET: Memnun oldum, iyi akşamlar size, efendim...
Sahiden de, Horatio, hangi rüzgâr attı seni buraya?
HORATIO : Haylazlık, aylaklık diyelim, Lordum.
HAMLET: Aylaklık mı dedin, anlayamadım, dostum?

Düşmanın çıkıp konuşsa böyle aleyhinde,
Burnundan getiririz o lâfı fitil fitil!
Ne gezer sende aylaklık! Ayıklıksa ama kastın,
Elsinore'da öğretiriz sana ağır içki içmeyi!
HORATIO : Babanızın cenâzesine geldiydim, Lordum.
HAMLET : Alay mı ediyor eski sınıf arkadaşım benimle?
Siz, efendim, annemin düğününe geldiniz!
HORATIO : Doğru, biraz üstüste geldi, efendim, ikisi...
HAMLET : Altalta! Altalta, Horatio! Cenazeye hazırlanan
Kızartmalar soğumuşsa da, yetişti düğün sofrasına!
O günü görmekle, Horatio, şeytanı cennette gördüm,
Keşke mahşer gününü göreydim dünya gözüyle!..
Horatio, Horatio, babamı, babamı görüyorum galiba...
HORATIO : Nerde, nerde, Lordum?
HAMLET : Kafamın içinde, Horatio.
HORATIO : Gördüydüm kendisini bir kez, kral gibi bir kraldı!
HAMLET : Kral bir adamdı tam! Krallığına bakıyorum da şimdi,
Bir benzerini görmek onun ne mümkün, ne mümkün!
HORATIO : Lordum, dün gece, sanırım, bir benzerini görür gibi oldum.
HAMLET : Gördün mü? Kimi gördün?
HORATIO : Kral babanızı, Lordum.
HAMLET : Kralı mı, babamı mı, hangisini?
HORATIO : Hâkim olun da nefsinize, lütfen, bir müddet daha,
Sabır buyurun da, Lordum, bu efendiler de şahidim,
Anlatayım size bu mucizeyi!
HAMLET : Anlatın, kuzum!
HORATIO : Peşpeşine iki gece, işte bu arkadaşlar,
Marcellus'la Barnardo beklerken nöbette,
Gece yarısında, gecenin kör karanlığında
Görmüşler, efendim: Babanız gibi bir sûret aynen
Tepeden tırnağa müsellah, zırhlar-mıhlar içinde
Dikilmiş karşılarına. Derken de ağır ağır,
Pürazamet ve marşiyen geçmiş üç kez
Korkudan belermiş gözlerinin önünden

Bir mızrak mesafeden, onlar da dehşetten
Pelteye dönmüş öyle, dilleri tutulmuş halde,
Tek lâf edememişler ona... Bunu bana yemin-kasem
Gizli tutacağıma dair, naklettiler. Ben de,
Üçüncü gece oluyor, onlarla nöbete çıktım,
Ve nöbette, hilâfım yok hiç, tam vakt-i saatinde
Ve şekli şekline, tam o anlattıkları üzre,
Göründü o hayalet... Babanızdı – ölmüşlerime kavuşmayayım ki –
Bu eller ne kadar benimse...

HAMLET : Nerde, nerde oldu bu?

HORATIO : Nöbet beklediğimiz setin üstünde, Lordum.

HAMLET : Sen konuştun mu onunla?

HORATIO : Konuştum ama, Lordum,
Bana karşılık vermedi hiç. Yalnız, bir ara işte,
Başını kaldırır gibi oldu benimle konuşmak istercesine,
Belli-belirsiz bir işaret, bir hareket yaptı,
Tam, tam o sırada öteceği tuttu sabah horozunun,
O da kayboluverdi ortadan.

HAMLET : Çok tuhaf, çok!

HORATIO : Yemin ederim ki, efendim, hepsi, hepsi doğru!
Anlattıysak size bütün bunları, bilin ki, bilmenizi
Görev bildiğimiz için...

HAMLET : Tabiy, efendim, tabiy... Yine de kafam bulandı...
Yine nöbette misiniz bu gece?

MARCELLUS : }
BARNARDO : } Nöbetteyiz, Lordum.

HAMLET : Zırhlı mıydı dediniz?

MARCELLUS: }
BARNARDO : } Zırhlıydı.

HAMLET : Tepeden tırnağa mı?

MARCELLUS: }
BARNARDO : } Tırnaktan tepeye, Lordum.

HAMLET : Yüzünü görmediniz şu halde?

HORATIO : Yo, gördük, Lordum, açıktı miğferi.

HAMLET : Nasıl, kaşları çatık mıydı?
HORATIO : Öfkeden ziyâde, hüzün içindeydi yüzü.
HAMLET : Sarı mı, yeşil miydi?
HORATIO : Sapsarıydı, Lordum.
HAMLET : Dikmiş miydi gözlerini?
HORATIO : Hiç ayırmamacasına!
HAMLET : Orda olaçaktım ki ben!..
HORATIO : Hayretten hayrete düşerdiniz, efendim.
HAMLET : Kimbilir, kimbilir... Çok kaldı mı?
HORATIO : Hızlı adımla, Lordum, yüz sayıncaya...
MARCELLUS :
BARNARDO : Yok, iki yüzdü enaz!
HORATIO : Bir yüzdü, Lordum.
HAMLET : Sakalı nasıl, kırçıl mıydı?
HORATIO : Bu gördüğümde, efendim, yaşarken gördüğümce,
Gümüş bir kılınçtı.
HAMLET : Mâdem babamın soylu sûretini benimsemiş,
Yer yerinden oynasa da konuşacağım onunla,
Çocukkenki gibi "Sus , otur" dese de "yerinde!"
Ve madem bu sırrı sır bildiniz şimdiye dek,
Bundan sonra da sır kalsın bu aramızda!
Bu gece hayırlısıyla her ne olup bitecekse
Nakşedin aklınıza ama, zinhar, dile vurmayasınız!
Sevginiz sevgisiz kalmayacak! Hoşça kalınız!
Yarın sette saat onbirle oniki arasında
Yanınızda olacağım.
HEPSİ : Ödevimiz efendimiz.
HAMLET : Ödeviniz değil, sevginiz, ki karşılıklıdır!

(Hamlet hariç çıkarlar.)

Babamın ruhu silâhlanmış! Bir pisliktir var,
Bir orostopolluk var bu işte!.. Bir gelse de şu gece!..
Beklemek cehennem o gelinceye! Pislikler ergeç vurur yüze,
Yedi kat altına gömülse de şu yeryüzünün...

(Çıkar.)

ÜÇÜNCÜ SAHNE

(Laertes ile Ophelia girer.)

LAERTES : Öteberimi önden yüklettim. Sıra vedâlaşmaya geldi.
Bacım ama, bak, uygunundan estikçe rüzgârlar,
Ve vasıta denk düştükçe yoluma, yeme, içme, n'olur,
Bana bir haberin yolla!

OPHELIA : Yollamaz mıyım hiç!

LAERTES : Hamlet ve hercâî ilgisine gelince sana karşı,
Bil ki, o harc-ı âlem bir heves, deli bir kavak yeli,
Baharı başına vurmuş öyle, mor bir menevşe,
Erkenci, ama ömürsüz, çalımlı ama, çelimsiz,
Kısa bir gönül eğlencesi, uçucu bir koku,
Hepsi o kadar.

OPHELIA : Sahi, o kadarcık mı?

LAERTES : O kadar ya!
Çünki sâde cisminin, cüssesinin büyümesiyle
Bitmez insanın büyümesi. Genişledikçe ten kafesi,
Zihni de, ruhu da, havsalası da öyle için için
Genişler ve gelişir. Şu anda belki seviyordur seni,
Kimbilir halistir belki niyeti de, temizdir kavli,
Toz kondurmayalım çabuk, ama işte mekânına, mevkiine
Bakarak, şüphe o ki, irâdesi irâde mi acaba?
Çünki alınyazısı onun soy kaydıyla kayıtlı.
Sıradan kimseler gibi serbest hareket edemez ki,
Kendi başına buyruk. Vereceği kararlara bağlı
Bu koskoca devletin dirliği, düzenliği de ondan.
Onun için de onun vereceği kararlar, kendi için bile,
Başında bulunduğu o yapının oyuna ve rızâsına
Bağlı olacaktır kendiliğinden. Seni seviyorum diyorsa şimdi,
Ne nesepten geldiğine ve sahip olduğu onca
Kudret kuvvete bakıp, kolayca aklın yatabilir
Verdiği sözü tutacağına. Oysa, onun verdiği sözler
Danimarka'nın sözbirliği sözünden dışarı çıkamaz asla.

Öyleyse onun nağmelerine can kulağını verir ve
Gönlünü kaptırırsan, yahut açarsan dörtnal
Koşuşuna onun o nal değmemiş çayırlarını,
Düşün o zaman iffetin ne kazanıp ve ne kaybedecek!
Kendine mukayyet ol, mukayyet ol, bacım!
Taze kuvvetlerini cephe gerisinde tutmağa bak,
Ateş ve o şehvet denen tehlikenin dışında!
En temkinli kız bile temkini kaçırır bir gün elden,
Güzelliğini hatta ayışığına açmaya, açmaya görsün,
Fazilet timsâli bile iftiranın darbesinden kaçamaz.
Göğneğin düğmeleri çözülmeye kalmadan daha önce,
Börtü-böcek kemirmeğe başlar tüm tomurcukları
Ve sabahın, saydam çiğleri içre gençliğin,
Ayaz girişti mi bir, aldanır bahara durmuş ağaçlar.
Tedbirli ol, n'olur, bacım, tedbirdedir selâmet!
Gençlik bu, başkasını bulamazsa, kendi kendine isyan eder.

OPHELIA : Öğütlerinin buğdayını kulağımın değirmeninde öğüteceğim
Usta bir değirmenci gibi. Ama canımın içi, ağ'biy,
Sen de ama, var ya, o kitapsız papazlar misâli,
Cennetin o sarp, dikenli yollarını koşup önümüze,
Aslında şiş-göbek, pervâsız bir sefih,
Zevk-ü sefa içinde, şimdi verdiğin talkını
Salkım diye yemeyesin sakın!

LAERTES : Yok, yoök, canım!

(Polonius girer.)

Geciktim ben de... Haa, bak, babam da geldi!
Hayır vardır elbet üstüste hayır duada,
İkinci kez helâllaşma helâl eder herhal yolları.

POLONIUS : Burda mısın sen hâlâ? Gemi çoktan kalkmıştır, yâhu!
Rüzgâr, şimdiden tünemiş yelkenin omuzuna,
Yolunu gözlüyor herkes senin... Hayırlı yolculuklar sana!
Gitmeden ama, şu birkaç baba nasihatini
Hâfızana nakşet, kuzum! Aklına geleni söyleme zinhar,

Ne de her aklına gelenin peşinden koşayım de!
Herkesle samimi olacaksın, ama içli-dışlı değil!
Birini dost bellemişin, tartmışın, denemişin,
Has fırından çıkmış gibi bağrına basacaksın onu,
Ama her önüne gelen yeni-yetme, yerden-bitmeyle
Tokalaşacağım diye avucunu yalama etmeyesin!
Her kavgaya balıklama girme, ama girdin mi de,
Her kavgaya tutuştuğun eteğinden tutuşsun!
Herkeslerin fikrini al, ama zikretme kendininkini!
Herkeslere kulağını ver, ama kulak zarını değil!
Özen giyimine, kuşamına kesen elverdiğince,
Kaçma ama ciciliğe, rüküş değil, gösterişli ol!
İnsanın âyinesidir ekseri üstüne giydiği giysi,
Nitekim Frengistan'da mevki ve mansıp sahipleri
Bu mevzuda son derece titiz ve zevk ehlidirler...
Ha bir de, ne borç al, ne de borç ver kimseye!
Borç çünki hem parayı, hem dostunu çorba eder.
Ödünce gelince, ödünç tasarrufundan ödündür!
Ama herşeyden önce kendi nefsine dürüst ol,
Böylece, nasıl gün geceyi, gece de gündüzü
Kovalıyorsa, sen de öyle, dürzülük etmezsin kimseye!
Hayırduam, dilerim, öğütür bu birkaç öğüdü!

LAERTES : İzninizle sizden izninizi alıyorum, beybaba.

POLONIUS : Zaman "aman" dedi, be oğlum, uşaklar yolun gözler

LAERTES : Allas'marladık, Ophelia, unutma, unutma, n'olur,
Dediklerimi... harfi harfine!..

OPHELIA : Ben unutursam, sen beni unut!

(Laertes çıkar.

POLONIUS : Neymiş o, kızım, Laertes'in sana söylediği?

OPHELIA : Kızmayın ama, Lord Hamlet'e ilişkin bir şeydi.

POLONIUS : Hımm! İy', iy', iyy...
Ha, o Lordumuz bu son günlerde çok-çok ve sık-sık
Kıymetli vakitlerini sana ayırıyormuş galiba...
Ve sen de ona karşı serbest ve cömert davranıyormuşun...

Eğer bu dedikleri... eğer dedikleri gibiyse,
Kulağının küpesini çekmek için şunu söyleyim ki sana:
Aklın başında değil galiba senin, sevgili yavrum!
Nerde kaldı benim kızım, o haysiyetli, ağırbaşlı kızım?..
Aranızda ne gelip geçti? Söyle, nedir işin hakikati?
OPHELIA : O mu, beybacığım, bu son günlerde bana
Pek muhabbet gösterdi...
POLONIUS : Muhabbet haa! Müebbet! Yeşil başlı bir ördek yavrusu gibi
Bilmeden dalgaları, akıntıya karşı yüzüyorsun sen!
Neymiş o sana gösterdiği o muhabbet kuşu?
OPHELIA : Ne düşüneceğimi bilmiyorum, bilemiyorum, beybabacığım.
POLONIUS : Anlatayım ben sana, toy kızım: Sen her pey sürenin
Sürdüğü kalp peşinâtı altın sikke belleyip,
Gidiyorsun peşinden! Dikkat et, pişman olmayasın!
Yoksa – lâfı dolandırmadan söyleyim sana peşin –
Deli deli konuşarak böyle, deli edeceksin beni!
OPHELIA : Bana aşkından söz açtı, babacığım, üstüste hem de,
Efendice ama, bey'fendice.
POLONIUS : Efendice demek, efendim! Külâhıma anlat sen onu!
OPHELIA : Üstelik söylediklerini bütün, el açıp göklere,
En katmerli yeminlerle katladı, sarmaladı.
POLONIUS : Böyle ökselerle avlanır zâten çil çulluklar hep!
Bilmez miyim nasıl bitlenince kan, nanelendikçe ruh,
Yeminler de ayyûka çıkar! Kamaşa dursun kızın gözleri,
Ve ateş olmayan yerden duman çıkmaz deyip dursunlar,
O ateşli vaatlerden ne şavk çıkar, evlâdım, ne kıvılcım;
Dumandır onlar, duman! Diyeceğim, bundan böyle
Kızlığına mukayyet ol, kızım, kuşatılmış bir kale gibi,
Beyaz bayrak çekmiş pazarlığa gelenlere ayaküstü
Teslim olma sakın ha! Çünki bu Hamlet Lordu
Asil kanlıdır falan ama, kendisi bir delikanlıdır,

Belli olmaz uçkurunun ucu bunların hiç,
Nerde düğüm, nerde çözüm!.. Onun için de, Ophelia,
Oruç açma yeminlerine, bekâret sarrafıdır bunlar,
Bakma siyah kaftan kuşandıklarına, o boyadan değildir
Boyaları, göz boyamak, gözbağcılık içindir hep
Kitaba el basmaları, kitap gibi konuşmaları.
Demem o ki sana, kızım, şu andan itibaren işte,
Boş vakitlerini bile boşlama Lord Hamlet'le konuşmağa,
Ahbaplık etmeğe falan, hele hele muhabbete, zinhar!
Sözümden çıkmayacaksın ha! Hadi, kızım, göreyim seni!
OPHELIA : Pekiy, babacığım, pekiy.

(Çıkarlar.)

DÖRDÜNCÜ SAHNE

(Hamlet, Horatio, Marcellus girer.)

HAMLET : Hava ayaz mı ayaz, içine işliyor insanın!
HORATIO : Nefes kesiyor adetâ! Kışın kılıncı derler a...
HAMLET : Saat kaç oldu, yau?
HORATIO : Onikiye gelmek üzre.
MARCELLUS : Vurdu saat onikiyi.
HORATIO : Sahi mi? Duymamışım, bak! Demek zamanı geldi,
Mutâdı üzre gezmeğe çıkma vakti iy'saatte- olsunların!
(Borular çalar, iki top atışı)
Bu da nesi, efendimiz?
HAMLET : Kral bu gece zevk-ü safa ediyorlar,
Kafa çekiyor, aheng ediyor, hora tepiyorlar,
Ve her Ren şarabı kadehini kafaya dikdikçe,
Borular, kösler böyle fayrab ediyor
Şerefinin müşerrefine.
HORATIO : Âdetten midir bu, efendim?
HAMLET : E, öyledir olmasına ama,
Bana sorarsanız, ki buralıyım, burda doğup büyümüşüm,
Yine de, beyler, öylesine bir âdet ki bu,

Yâni bu "Şerefe" âdeti, tutulası değil, çiğnenesi bir âdet!
(Bu içki düşkünlüğümüzle şan vermişiz dünya-âleme,
Ayyaşa çıkmış adımız, sor da bak, dört bir yanda
Domuz gibi içer derler bizim için, o yüzden işte, söyleyim size,
Ağzımızla kuş tutsak, beyler, mucize de göstersek,
Dünyada adam yerine koymazlar biz Danimarkalıları.
Ekserî tek tek kişiler için de bu böyledir ya,
Doğanın vurduğu bir marazî damgadan ötürü sırf,
Ve doğuştan olduğuna bakarak, hiçbir günahı da yoktur,
Doğan çocuk seçmez ki kimden ve nasıl doğduğunu,
Yine de mizacında bir tarafın mubalâğa gelişmesiyle
Aklın surlarını, hendeklerini aşıp ekserî
Veya kantarın topunu, mayanın dozunu kaçırıp,
Tek bir alışkanlık yüzünden, bir alay adam vardır,
Tek bir kusurun mührünü taşıyarak alnında,
Doğanın bir cilvesi, bir burç uyuşmazlığı yüzünden veya,
Erdemiyle taa göğe kanat gerecek yerde,
Yedi kat göğe hem de erecek, ağacak iken,
Yeryüzünün gözünde o tek kusurundan dolayı,
Gözden düşer, gözden çıkar. Şu kadarcık bir şeytanat,
Bir damlacık kusur, önca hasletine rağmen,
Kepaze eder bir azizi.)
(Hayalet girer.)
HOROTIO : Geldi işte, efendimiz!
HAMLET : Melâikeler, evliyalar, nebiler korusun bizi!
İster selim bir ruh ol, ister habis bir ecinni,
İster nektarla in gökten, ister ağuyla ağ cehennemden,
İster fâsit olsun niyetin, ister halis mi halis,
Ve beğenmesem de hiç bu şeklini, şemailini,
Konuşacağım senle elbet! Hamlet diyeceğim sana,
Kralım, babam, Danimarkam! Bir söz etmeyecek misin bana?
Beni gaflete boğma, boğma, baba! Söyle ama,
Papazın kutsadığı kemiklerle kefeninden

Nasıl oldu, nasıl çıktın o kokuşmuş bedeninden?
Nassı oldu, nasıl çıktın o derin lâhitten,
Nasıl oldu, nassı bıraktı o timsah çeneleri ölümün,
Nassı yüze saldı seni yeniden?.. Ne demek oluyor bu?
Sen ki, bir cenaze, bir cesetsin, böyle zırhlara bürünmüş,
Umacılar gibi ayışığına âyan olup böyle,
Geceyi zifirileştirerek, biz doğanın doğmacıklarına
Zehrediyorsun hayatı en münkir vehimlerle?
Ne bu, söyle? Neden bu, beybaba? N'aapalım biz?..
(Hayalet Hamlet'i çağırır.)
HORATIO : Sizi, Lordum, kenara çekmek istiyor.
Sanki bir sırrı var size sırf, efendimize
Faaş edeceği...
MARCELLUS : Nasıl da babacan bir edâyla
Çağrıyor sizi kenarda bir yere, ücra!
Gitmeyin ama, gitmeyin!
HORATIO : Gitmeyin, efendim, n'olur!
HAMLET : Madem konuşmuyor burda, ayağına gitmem gerek!
HORATIO : Ayağınızı öpeyim!
HAMLET : Ne var ki hem korkacak bundan?
Hayatıma benim bir toplu iğne başı kadar değer
Verdiğim mi var? Ruhuma gelince, beyler
Ruh ölümsüzdür denip durmuyor mu öteden beri?
Yine el sallıyor bak! Gideceğim, gideceğim ardından!
HORATIO : Ya kışkırtıp sizi dalgaların içine çekerse,
Veya, efendim, uçurumun denize doğru uzanan o
Korkunç burnuna doğru sürükler, sürükler, ve orda
Birden tebdil-i kıyafet edip, daha dehşetli bir
Şekle bürünür, aklınızı başınızdan alıverir,
Cinnete sevkederse sizi? Bir düşünün efendim!
HAMLET : Hâlâ gel–gel ediyor... Yürü sen, geliyorum ardından!
MARCELLUS : Gidemezsiniz, efendim!
HAMLET : Çek ellerini üstümden!
HORATIO : Hâkim olun kendinize!

HAMLET : Alınyazım bu çağıran beni!
Ne anlatıyorsun sen, kan dolaşımım şimdiden benim
En kılcal damarıyla dönmüş bir şehinşah aslanına!
Hâlâ çağırıyor! Bırakın, salın beni, beyler!
Kendiniz de böyle bir hayalet olmak istemiyorsanız,
Savulun, ülen!.. Geliyorum, geliyorum ardından!
(Hayaletle Hamlet çıkar.)
HORATIO : Hayaline yem oldu gitti çoktan.
MARCELLUS : Gidelim peşinden! İtaatin miyâdı geçti!
HORATIO : Gidelim! Gidelim ama, ne olacak bu işin sonu?
MARCELLUS : Bir ufunet var gibi devletin Danimarkasında!
HORATIO : Mevlâ koşar bir yola!
MARCELLUS : Biz de onun ardından!
(Çıkarlar.)

BEŞİNCİ SAHNE

(Hayalet ile Hamlet girer.)

HAMLET : Nereye güdüyorsun , söyle! Yoksa gitmem bir adım öte!
HAYALET : İy' dinle şimdi!
HAMLET : Dinliyorum!
HAYALET : Vak't erişti,
O kükürtlü alevler içinde yeniden işkenceye
Döneceğim handiyse...
HAMLET : Zavallı, zavallı hayalet!
HAYALET : Acımayı bırak da bana, can kulağıyla dinle
Sana ifşa edeceklerimi!
HAMLET : Hazırolda dinliyorum.
HAYALET : Sana anlatacağımı dinle de, öcünü de almağa hazır ol!
HAMLET : O ne demek?
HAYALET : Ben babanın hayaletiyim.
Bir eyyam daha geceleri böyle dolaşmağa mahkûm,

Gündüzleri de alevler içinde çile çekmeye
Ömr-ü hayatımda işlediğim günahların tümü
Yanıp kül oluncaya dek! Ve yasak olmasaydı eğer
Zindan yerimin sırlarını dışarda açıklamam,
Öyle bir öykü anlatırdım ki sana, en hurda ayrıntısı
Aklını başından alır, o deli kanını donduruverirdi,
Gözlerin yıldızlar çakasıya uğrardı yuvalarından,
Topuz edilmiş lülelerin hep darmadağın olur,
Saçının her teli ürkmüş bir kirpinin dikenlerince
Diken diken ayağa kalkardı, bir daha düzelmemecesine.
Lâkin etten, kıkırdaktan kulaklara göre değil
Esrarı ezeliyetin... Dinle, iyi dinle şimdi ama!
Şu kadarcık sevdinse o "sevgili" dediğin babanı...
HAMLET : Yarabbi!
HAYALET : İntikamını al uğradığım o menfûr, o meş'um cinayetin!
HAMLET : Cinayet mi?
HAYALET : Hem de en menfûru! Cinayet cinayettir nihayet ama,
Bu en menfûru, en tuhafı ve en meş'umu.
HAMLET : Tez söyle ki bana, bir şahan kesilip şuracıkta,
Sevginin fikri ve zikri kadar güçlü kanatlarla
Uçayım öcünü almaya!
HAYALET : Teşnesin, haa, sen de bu işe!
İstemezük deseydin var ya, Lethe'nin kıyılarında
Eğleşen o eylim eylim, çürümüş ve foslamış
Yosunlardan beter bu derdim sana!.. Dinle, Hamlet!
Öyle yaydılar, değil mi, uyurken o portakal bahçemde
Bir yılan sokmuş beni!.. Danimarka'nın tüm kulağı
Bu yalana, bu kazara ölüm mavalına, ah,
Yattı, yattı, değil mi?.. Bil ki, ama, aziz evlâdım,
Babanın canevini sokan yılan, işte şimdi benim
Tahtımda oturan adam!
HAMLET : Oy benim bilici ruhum!
Demek ki amcam!

HAYALET : Hehey, o fücur ve zinâ ehli mahluk
Zekâvetinin ve de menhus vergilerinin büyüsüyle
–Veyl öyle zekâvet, öyle vergilere de, baştan
Çıkarmaya mahsus!– bendetti o müptezel şehvetine
Benim sözde iffetlinin iffetlisi ecemin nefsini.
Ah, Hamlet, ne biçim bir düşüş olmalı ki bu,
Ona nikâh üzre verdiğim sözlerden asla dönmemiş,
Bencileyin sâdık, mazbut mu mazbut bir aşığın
Yamacından kopup, benim yanımda her bakımdan,
Vücutça bile, esâmisi okunmayacak bir aşağılığa
Tenezzül etsin!
Ama nasıl sefahat giyinip kuşansa da arş-ı alâ
Giysilerini, karşısında kılını kıpırdatmaz a erdem,
Şehvet de öyle, onu melâike meleğin koynuna da
Versen, bıkıp ergeç o ilâhî döşekten atlar aşağı,
Atar kendini çirkefe...
Dur, ama dur, sabah yeli esti işte galiba!
Kısa keseyim lâfı!.. Herzamanki gibi, ikindiyin,
Güzellik uykusuna yatmışken portakal bahçemde,
Amcan o asûde, himayesiz saatimi fırsat bilip,
Elinde bir mel'un Hebenon şişesi, sokulup yanıma,
Boşalttı o abraş zehiri kulağımın deliklerine,
Öyle bir naneymiş ki o, insan kandolamına
Girmesiyle cıva gibi göz açıp kapasıya işler
Bedenin doğal kapılarından, bacalarından içeri,
Ve o âni ve canalıcı etkisiyle, bir de bakarsın,
Sanki maya damlatmışçasına bir bakraç süte,
Kanın pıhtılaşıverir hiçyoktan... Benim de öyle oldu,
Birden tepeden tırnağa göz göz oluverdi tenim,
Cüzzamlılar gibi, korkunç, iğrenç bir kabuk
Bağladı nâzik bedenim.
Böylece, o uyur halde, kendi kardeşimin eliyle
Hayattan, tahttan, avrattan acele affediliverdim.
Hem de çiçeğe durmuş günahların göbeğinde,
Kefaretsiz, kelime-i şehâdetsiz, çıkarmadan günah,

Kimseyle helâllaşmadan yollandım Sırat Köprüsüne,
Kafamda cümle vebalim vın vın vınlayaraktan...
Oy, oyy, ne korkunçtu, korkunç, korkunç!..
Bir damla oğulluk duygusu varsa sende, oğul,
Danimarka'nın kral döşeği, göz yumma, n'olur,
Bırakma, bu kahrolası fücur ve zina yatağı olsun!..
Öcünü nasıl alacaksan al, ama aklında tut yine,
Aklına mukayyet ol ve de anan olan kadına
Can düşmanı olma! Allahlara bırak onu,
Onu kendi vicdanındaki dikenlere emanet et,
Onlar dağlasın yüreğini!.. Allas'marladık artık!
Ateş böceğine bakarak, sabah vakti yakındır,
Tanyerine dayanmaz a oncağızın ışıkları,
Allas-alla-allasmarladık! Unutma, kuzum beni!

(Çıkar.)

HAMLET : Bre gökyüzü sekenesi! Bre yeryüzü! Yetmezse,
Bre cehennem zebânileri!.. Metin ol, metin ol, Hamlet!
Çözülmesin elin, ayağın, kasların şimdiden,
Ayakta kalasın hâlâ!.. Unutur muyum seni hiç,
Oyy, sen zavallı hayalet, bu şirâzesi kaymış arzda,
Kalmışsa bir noktacık hafıza, unutur muyum ben seni?
Şimdi siliyorum hafızamın kara tahtasından
Bütün o zıpır, o zırva çizelgeleri hemen,
Bütün o elifbâ, ve o çoluğa, çocuğa belletilen
Muâşeret, âdap, erkân hepsi geçmişe mâzi,
Sade senin buyrukların geçerde ve yürürlükte,
Beynimin ciltlerinde salt onlar yazılı ve kazılı,
Ivır-zıvırla işim yok gayrı! Allahımı inkâr edeyim ki!..
Ah, sen habis kadın, sen yok musun!
Ah, sen gülümser, gülümser, gülümseyen hıyanet!
İşte akıl defterim, yeridir, şuracığa yazıyorum:
(Yazar.)
Bakma, o gülümseme, o tebessüm, o da hıyanet olur,
Enazından, Danimarka'da böyle çok mütebessim bulunur!
Anladın mı şimdi, amca!.. Gelelim ahdımıza!

Ahdımız şu : *Alas'marladık, unutma beni!*
Böylece işte ahdettik!..
HORATIO *(içerden)* : Nerdesin, Lordum?
MARCELLUS *(içerden)* : Hamlet, Hamlet!
(Horatio ile Marcellus girer.)
HORATIO : Tanrı korusun, amin!
HAMLET : Amin!
MARCELLUS : Lolo-lo, Lordum!
HAMLET : Lolo-lo, ha! Kuş gibi şakıyorsun!
MARCELLUS : Nasılsınız, efendimiz?
HORATIO : Neler oldu, Lordum?
HAMLET : Harika! Harika!
HORATIO : Söylesenize, ne oldu?
HAMLET : Söyler, söyler miyim hiç!
HORATIO : Ben söylemem ki, efendim, kimseye.
MARCELLUS : Ben söyler miyim!
HAMLET : Pekiy öyleyse... Ama insanın aklına gelir miydi hiç!..
Aramızda kalacak, değil mi?
HORATIO :
MARCELLUS : Ona ne şüphe, efendimiz!
HAMLET : Şu günkü Danimarka'da öyle bir yılan var ki
Ondan yaman yılan yoktur...
HORATIO : Onun öyle olduğunu söylemeye bize mezarlıktan
Hayaletler gerekmezdi gelmesi!
HAMLET : Haklısın, yerden göğe!
Onun için de, bence, lüzum yok fazla merasime,
El sıkışıp, vedalaşıp hemen gidelim burdan,
Sizler tabiy, işiniz icâbı gönlünüz eştiği yere,
Çünki her kimsenin bir işi ve bir keyfi vardır, değil mi,
Madem öyle, gidiyorum ben de, işimce ve
Keyfimce, bakın ha, dua etmeye...
HORATIO : Bunlar yaban ve karmaşık sözler galiba, Lordum...
HAMLET : Özür dilerim, kırdımsa sizi, sahi...
Sahiden özür dilerim sizden...

HORATIO : Özür dileyecek bir şey yok, efendim.
HAMLET : Patrik Aziz adına var, var, be Horatio,
Var özürlü bir şey!.. Deminki görüntüye gelince,
Dürüst bir hayalet o, onu söyleyim sana!
Aramızda ne geçti bilme arzuna gelince ama,
O arzuya sen fazla kapılıyorsun... Evet, arkadaşlarım,
Silâh, sınıf, okul ve kafa barıştırdıklarım
Sizden şöyle bir ricam var...
HORATIO : Buyrun, efendim, buyrun!
HAMLET : Bu gece gördüklerinizi kimseye söylemeyeceksiniz!
HORATIO :
MARCELLUS : Söylemeyiz, efendim.
HAMLET : Yemin edin!
HORATIO : Yeminle,
Söylemem ben, efendim!
MARCELLUS :, And içeyim ki, efendim...
HAMLET : Kılıcım üstüne mi?
MARCELLUS : Yemin etmedik mi zâten?
HAMLET : Yok, yok, kılıcım üstüne!
(Hayalet dışardan haykırır.)
HAYALET : Yemin edin!
HAMLET : Hâzır-nâzırsın her yerde, ha! Biz de yer
Değişelim öyleyse, şöyle gelin, bey kardeşlerim!
Koyun ellerinizi kılıcımın kabzası üstüne,
Bu gece işittiğinizi başka kimse işitmeyecek,
Yemin ediyorsunuz, değil mi, kılıcım üstüne?
HAYALET : Yemin edin!
HAMLET : Koca köstebek seni! Nassı da hızlısın yer altında!
İyi istihkâmcısın!.. Az öte gidelim, arkadaşlar!
HORATIO : Aklımdan, hayalimden geçmezdi böyle yabanlıklar göreceğim.
HAMLET : Öyleyse, bir tanrı misafiri bil bu yaban yabancıyı!
Yeryüzünde, gökyüzünde öyle şeyler oluyor ki,Horatio,
Senin felsefende de, düşününde de düşlenmemiştir.
Gelin, gelin!

HAMLET

Başlayalım burda yeniden Tanrının huzurunda kavilleşmeye!
Bil ki, kendi garip sesime bile garip ve yaban düşüyorum bâzen
Kimbilir belki de, bundan böyle, uygunuma gelecek bir süre
Garip garip haller takınmam!
Öyle anlar olacak ki, beni görünce, "Hu! demeyeceksiniz,
Kollarınızı kavuşturup veya başınızı iki yana sallayıp,
Öyle çok şey bilirmişçesine, fis-kos etmecesine,
"Biliyoz, biliyoz!" diye, veya "İşin aslı başka ama!" diyerek,
Veya "Açmayalım ağzımızı! " veya "iyisi mi, susalım!" gibisine...
İşte böyle iki parçalı lâflar etmeyeceğinize, ve içyüzünü
Bilirmişlikten gelmeyeceğinize geleceğiniz üstüne,
Tanrı adına, Tanrının inayeti ve sıyaneti uğruna
Yemin edin!

HAYALET : Yemin!

HAMLET : Sen, tedirgin ruh, rahat ol, rahat!.. Siz de, beyler,
Bütün muhabbetimle tanrıya emanet olun!
Hamlet diye bir adam varsa, bir yoksul-u biçâre,
Size sevgisinden başka bir şey sunamaz ki...
Tanrıya emanet olun!.. Hadi, beraber girelim içeri!..
Ama işaret parmağınız dudağınızın üstünde, değil mi?
Kırıldı zamanın çarkı!.. Allah belâsını versin!
Ben mi kaldıydım dünyada o akrebi yelkovana çevirecek!
Hadi, hadi, gidelim beraber!

(Çıkarlar.)

İKİNCİ PERDE

BİRİNCİ SAHNE

(Polonius ile Reynaldo girer.)

POLONIUS : Bu parayı ver ona, şu kâğıtları da, Reynaldo.
REYNALDO : Başüstüne.
POLONIUS : Yalnız, onu yoklamadan, dostum, etrafı da bir
Yoklarsan, bakalım, bizimki ne yapıp ne ediyor,
İy'edersin bence...
REYNOLDO : Benim niyetim de oydu, efendim.
POLONIUS : Aferin sana, hepsini peşin düşünmüşün! Bak, mîrim,
İlkin benim için araştıracaksın Paris'teki Manimarkalıları,
Kim nasıl, hangi yoldan yaşıyor, nerde ve kimlerle
Düşüp kalkıyor, kaç parayla bir de! İşte böylece
Ortalığı iyice kolaçan ettikten sonra, oğlumu
Tanıyorlar mı çaktırmadan soruşturacak, dolambaçlı
Bir iskandille derhal işin künhüne varacaksın!
Yâni, onu işte şöyle-böyle tanıyor görüneceksin,
Yâni babasını, arkadaşlarını iyi tanırım ama,
Onu "eh" tanırım gibisine... Anladın mı şimdi, Reynaldo?
REYNALDO : Anlamaz mıyım, efendim.
POLONIUS : "Tanırım kendisini de ama, öylesine, uzaktan, "diyeceksin,
"Oysa eğer o konuştuğumuz, şöyle azgın, böyle delibozuk",
Diye girişeceksin!... Benden sana izin, yüklen ona,
Vurabalıya git!.. Lâkin, şerefine oğlumun
Toz kondurmadan tabiî, aman diyim haa!
Ona konduracağın kusurlar da başıboşluğun,
Başıbozukluğun şânından sayılan kaçamaklardan,
Aşırılıklardan ibâret olsun!

REYNALDO : Kumarbazlık gibi mi?
POLONİUS : Evet, evet, işret, serkeşlik, küfürbazlık,
Bıçkınlık, hovardalık vesaire!.. Yeter bu kadarı.
REYNALDO : Ama, efendimiz şerefine dokunur bunlar da...
POLONIUS : Yok, be mîrim, idare-i kelâmla anlatıldıkça,
Alnına leke sürer bir rezillik daha yüklenmedikçe
Sırtına, zararı yoktur bunların. Yeter ki sen,
Hâtâlarını onun öyle ustalıkla dile getir ki,
Tekmili de serbetçeliğin neticesi ve ateşli
Bir mizacın harc-ı âlem sekmeleri, sürçmeleri
Ve her delikanlının delikanlılığına has
Delilikler gibi görünsün!
REYNALDO : Ama, ama, efendimiz...
POLONIUS : Ne maksatla mı yapacaksın bunu sen?
REYNALDO : Öyle ya,
Ben de bileyim ki, efendim...
POLONIUS : Benim hesabım şu:
Sanırım, dostum, hesabım da doğru çıkacak,
Nasıl üstüne nakış işlenen ipek kirlenirse haliyle,
Sen de kenardan, köşeden karalar sürdükçe oğluma,
Bak, ne diyorum,
O karşına aldığın, o ağzını aradığın kimse
Karaladığın o genci o andığın suçlar üstünde
Eskaza görmüşse, hiç şüphen olmasın, ahbap,
Mecbur, yumuşayacak, derken geldiği memlekete,
Meşrebine, mertebesine göre, ya "aziz arkadaşım,"
Ya "müşyü", ya "sör" falan filan diye
Yanaşacak sana...
REYNALDO : Şimdi anlıyorum, efendim.
POLONIUS : Derken de... şey edecektir... şey... Ne diyordum,
yau, ben?..
Bir şey söyleyecektim ama, tüh-allah, aklımdan çıkmış!..
REYNALDO : Mecbur yumuşayacak, "sör diye başlayacak "ta
kaldınız.
POLONIUS : Haa! "Mecbur yumuşayacak"ta kaldım... Tamam,

tamam!..
Ve sana yanaşacak, "Biliyorum o sörü," diyecek,
"Dün gördüm kendisini, değil, galiba evvelsi günü,
Fişmekân zamanda, falancayla, filancayla
Zar atıyordu, fena halde de sarhoştu, malûmunuz üzre,
Tenis oynunda hır çıkardı..." Yahut da "Bir koltukevine
Girerken rastladım kendisine," der... Yâni kerhâneye...
Gider bu minval üzre... Senin anlayacağın, mîrim,
Böylece, sahte bir yemle bir hakikat balığı tutmuş olursun.
Diyeceğim, biz, hikmet ve basiret sahibi kişiler
Avda kuşatmacalar, maçta falsolu toplarla,
Dolanbacından maksada erer, menzile kavuşuruz.
Öyleyse, sen de bu verdiğim talimat ve nasihat üzre
Gideceksin oğlumun üstüne, anlaşıldı mı, dostum?
REYNALDO : Tamam, Lord hazretleri.
POLONIUS : Yolun açık olsun!
REYNALDO : Allas'marladık.
POLONIUS : O ne yana gidiyorsa, sen de öyle es!
REYNALDO : Esenlikler, Lordum.
POLONIUS : Koyver yelkenini, essin estiği yere!
REYNALDO : Olur, efendim.
POLONIUS : Hadi bakalım!
(*Reynaldo çıkar.*)

(*Ophelia girer.*)
Sen misin, Ophelia, hayrola, yavrum!
OPHELIA : Ah, beybaba, ah, çok, çok, çok korktum.
POLONIUS : Neden ama, niye korktun, allahaşkına?
OPHELIA : Beybabacığım, odamda dikiş dikerken yalnız,
Lordum Hamlet geldi üstüme, mintanının önü açık,
Başı da açık, çorapları hep çamur içinde,
Dizbağsız öyle, çıplak, bileklerine kadar inik,
Yüzü gömleğinden soluk, ayakları dolaşarak,
Ve gözleri öyle uçuk, demin, demin uğramışçasına
Cehennemin dibinden, orda azönce gördüğü
Dehşetleri anlatmak istercesine, dikildi karşıma...

POLONIUS : Aşkından mı çıldırmış?
OPHELIA : Bilemiyorum, beybaba
Ama, korkarım, galiba öyle.
POLONIUS : Ne dedi, yavrum, sana?
OPHELIA : Beni dirseğimden yakaladı, sıktı, sıktı, sıktı,
Sonra uzaklaşıp birden kolu boyunca,
Öbür elini kaşlarının üstüne siper etmiş,
Daldı, daldı yüzümü seyre sanki sûretimi
Resmedercesine... Epiy, epiy de sürdü bu...
Sonunda, kolumu çok hafiften, ama sarsalayarak,
Başını da üç kez bir indirip, bir kaldırarak
Öyle bir ah çekti ki canevinden, ta derinden,
Bir an bütün bedeni hurdahaş oluyor sandım,
Varlığını yok edercesine... Derken saldı kolumu,
Başı yine bana dönük, omuzları üstünden,
Gözleri görmese de, yolunu bilmecesine yine de
Çıktı öyle dışarı bakmamacasına ileri,
Sonuna dek gözlerinin şavkı hep benim üstümde...
POLONIUS : Gel, gidelim burdan. Ben de çıkayım kralımıza.
Bu tam tamamına bir, evet, aşk mecnûniyeti,
Ölüme kadar varan bir cinsiyet cinneti,
Gözü görmez olmuş gayrı hiçbir naneyi,
İhtiras bu, hep böyledir, patlak verdi miydi,
Belli olmaz nereye varacağı... Kusura bakma, ama,
Bu ara onu terslediğin oldu mu hiç?
OPHELIA : Yok, babacığım, yok, sâde tembihiniz üzre
Mektuplarını geri çevirmiş, bir de harimime
Sokmamıştım onu.
POLONIUS : Demek o yüzden çıldırdı!
Tüh allah, demek hikmeti, basireti elden bırakıp
Onu gözden kaçırmışım!... Ben, o oyunbazlık ediyor sanmıştım,
Seni baştan çıkarmaya... Bu şüpheciliğim yok mu benim...
Amann, aman! Nasıl gençlerde temkin kıt mı kıtsa,
Biz yaştakilerde de herşeyden bir vehim, bir nedircik

Çıkarma meyli var... Gel, gidelim krala!
Anlatmak gerek bunu! Çünki, efendim, aşkı açıklamama,
Nefreti gizlemekten bin beter bir musibettir.
Gel, gel.

(Çıkarlar.)

İKİNCİ SAHNE

(Borular Kral, Kraliçe, Rosencrantz, Guildenstern ve öbürleri girer.)

CLAUDIUS : Hoşgeldiniz, dostlarım, Rosencrantz, Guildenstern,
Sizi zaten çok göreceğimiz gelmiş olmakla beraber,
Bir işimiz düştü de, onun için böyle acilen
Çağırttık buraya. Hamlet'in tebdilâtından elbet,
Öyle dedik, öyle olsun, haberiniz yok mu, vardır,
Ne derûnu eski sûretine, ne de sûreti eski
Derûnuna benziyor artık. Sebebi ne olabilir ki,
Babasının ölümünden başka onu bu hale getiren
Kendi kendini tanımayacak kadar? Sizlerden ricamız,
Siz ki onu çocuktan bilirsiniz, beraber büyüdünüz,
Sarayımızda, lütfen, biraz misafir olunuz,
Bu süre içinde de Hamlet'i eski dostluğunuza dayanarak
Cümbüşlere götürünüz, bu arada da mukayyet olun,
Bilmediğimiz neymiş derdi, sökün, öğrenin,
Biz de ona göre bir devâ bulmağa çalışırız.
GERTRUDE : Aziz beyzâdeler, Hamlet hep bahsederdi sizlerden,
O kadar ki, şu dünyada iki kimse daha yoktur
Sizlere, sanırım, bağlı olduğu kadar. Lütfedip,
Gözlediğimiz maksâd-ı mahsusa medâr olmak üzre,
Bizimle burda bir eyyâm ikamet buyurma
Hüsn-ü niyet ve nezaketini izhar ederseniz şâyet,
Bu ziyaretiniz öyle azim bir şükranlık yaratacak ki,

O kadar olur bir kralın şükranı...
ROSENCRANTZ : İkinizin de, devletlimiz,
Öyle kesif ki irâdeniz irademiz üstünde herdaim,
Ne lüzum bize rica, minnet ve ne münasebet,
Bir emredin yeter!
GUILDENSTERN : Başüstüne, başımız üstüne!
Secdedeyiz, bilin ki, kademinizde ve önünüzde,
Yeter ki siz dileyin, yerine getirelim biz de
Herbir dileğinizi.
CLAUDIUS : Teşekkürler, Rosencrantz, aziz Guildenstern,
İstirham ederim şimdi sizden, hemen ziyaretine gidin
O çok, o çok değişmiş oğlumun... Siz de, beyler,
Bu beyzâdeleri Hamlet nerdeyse, oraya götürün!
GUILDENSTERN : Duamız o ki, efendimiz, varlığımız ve hizmetlerimiz
Makbulüne geçer Lord Hazretlerinin de...
GERTRUDE : İnşallah!
(Rosencrantz, Guildenstern mabeyincilerle çıkar.)
(Polonius girer.)
POLONIUS : Norveç'ten elçilerimiz geldi meserretler içinde,
Haşmetpenah.
CLAUDIUS : Sen herzamanki gibi yine sevinçli haberler ulağısın.
POLONIUS : İltifat ediyorsunuz, efendim. Emin olun ki, sultânım,
Vazifemdir benim baştâcım, aynı zamanda ruhum
Tanrıma ve aynı zamanda hükümdarıma borçlu olduğum
Ve sanırım, bu nâçizâne beynim eskisi gibi
Siyasetin sürek avında iz sürebiliyorsa eğer,
Buldum Hamlet'in, buldum cinnet sebebini tam.
CLAUDIUS : Aman anlat, kuzum, derdi, niyeti neymiş!
POLONIUS : Önce sefirleri huzurunuza alalım da, efendim,
Benim haberlerim o şölene tatlı niyetine geçsin.
CLAUDIUS : Sen lütfet, bizzat buyuret onları içeri!
(Polonius çıkar.)

Sevgili Gertrude, buldum diyor bana bu zat-ı muhterem
Oğlunun rahatsızlığına illet ve illiyeti...
GERTRUDE : Bence, babasının ölümüyle bizim alelâcele
Evliliğimizden başka bir şey değil bu işin aslı-faslı
CLAUDIUS : Hele biz bir kurcalayalım da...
(Polonius, Voltemand, Cornelius girer.)
Hoşgeldiniz, dostlarım!
Söyle Voltemand, Norveç biraderimizden ne haber?
VOLTEMAND : Selâm-ı ve kelâm-ı şahânelerine aynen mukabele ettiler.
Daha ilk görüşmede de, yeğeninin önce Lehistan Krallığı
Aleyhine bir hazırlık mahiyetinde sanıp da, sonradan
Daha dikkatle tetkikde doğrudan doğruya
Zât-ı devletlerine karşı bir hareket olduğunu
Kavradığı devşirmelerinin bastırılmasına ferman çıkardı
Ve alil, düşkün halinin, ilerlemiş yaşının böyle istismar
Edilerek aldatılmasına infialle, müfreze salıp, Fontinbras'ın
Der-destini emretti. Buna karşılık, tezelden onun
Uğradığı tekdirlere hak vererek, tekmil emirlere itaatle;
Devlet-i şâhâneye karşı silâha sarılmaya asla
Tevessül etmeyeceğine huzurda bizzat ahdetmesi üzerine,
Ziyâdesiyle memnun kalan kocamış Norveç Kralı
Kendisine yıllık onbin kron aidat bağladı ve
Aynı zamanda, mevzu-u bahs devşirmelerin eskisi gibi
Yine Lehistan'a karşı sevkedilmesine destur verdi.
Ve bu kuvvetin ol maksatla topraklarınızdan sulhen
Geçmesine izin vermenizi sizden istirham ederek,
Lüzumlu teminatı ve şartları hâvi şu nâmenin
Zâtınıza arzını istedi.
(Belgeyi sunar.)
CLAUDIUS : Çok memnun olduk bu işe.
Nâmeyi münasip bir zamanımızda dinç kafayla okur,
İcâbını düşünür, cevabını da beraber kaleme alırız.
Bu arada, lâyığıyla ikmal ettiğiniz bu hizmet için
Teşekkürler sizlere! İstirahate çekilin! Akşamleyin

Tesit ederiz bu muvaffakiyeti

(Elçiler çıkar.)

POLONIUS : Tatlıya bağlandı böylece bu iş...
Haşmetlim, sultânım, mabeyninizde saltanat nedir,
Sadakat nedir, gün ne, gece ne, zaman niçin ve neden
Münakaşa etmek, nafile gün, gece ve nafile zaman
Kaybı olacağına ve aklın tariki keseden geçtiğine
Ve işler uzun lâftan sarpa sardığına göre,
Kısa keseceğim sözü: Soylu oğlunuz, çıldırmışlar, efendim!
Çıldırmış dediysem, çılgınlığın târifi, müsaadenizle,
Çıldırmış olmaktan başka nedir, ne olabilir ki?
Bunu da geçelim...

GERTRUDE : Sözebeliğini bırakıp sadede gelelim!

POLONIUS : Yemin ederim, han'fendi, benim sözbazlık ettiğim yok.
Doğruysa deli olduğu, ki doğru, doğrusu acı,
Acıysa da, doğruluğuna doğru... Bakın, bu saçmaya kaçtı,
Keselim burda!.. Söz cambazlığı yapmıyorum ki ben...
Kabul edelim ki o bir çılgın, bundan sonraki iş,
Bu halin sebebini, yâni illiyetini teşhistir,
Yâni bu illetin illiyetini derhal keşiftir.
Bu illetli hal illetsiz ortaya çıkmayacağına göre,
Ve işte bu noktaya iki nokta koymak üzre,
Düşünelim şimdi!
Benim bir kızım var – kızım olarak kaldıkça elbet–
O kızı, kızlık sadâkati icabınca, işte bakın,
Bunu verdi bana. Şimdi dinleyin, neticesini çıkarın.
(Mektubu okur.)
"İlâheye, ruhumun putuna, of sana, of Ofelya! "
Off, nasıl da bayağı bir cümle!... Of, of, Ofelya'ymış!..
Bununla da kalsa iyi...
"O senin ak bağrında, vesairde, vesairende..."

GERTRUDE : Hamlet'ten mi gelmiş ona bu mektup?

POLONIUS : Rica ederim, sultânım, ahdime vefalıyımdır ben!
"Şüphelen, değil yıldızlar ateş,

Şüphelen ki döner mi güneş,
Şüphelen ki gerçek de yalan
Şüplenme ama aşkımdan.
"Sevgili Ofelya, ben vezin-mezin bilmem. Ben oflarımı sokamıyorum kafiyeye. Lâkin seviyorum seni, sen, Ofelya'yı Of! Of! Of! Elveda!..
"Hamlet Hamlet kaldıkça, senin Hamletin olan Hamlet."
Bunu kızım, sâdakat icâbı, haliyle gösterdi bana
Sâde bu da değil, onun üstüne varmalarını
Sırasınca, zamanıyla, yolu-yordamı, yeriyle hep
Fısladı kulağıma...
GERTRUDE : Hepsi anlaşıldı da , Ophelia
Bu aşkı hangi meşkle karşıladı?
POLONIUS : Nasıl bilirsiniz beni?
CLAUDIUS : Elbette sâdık, şerefli, haysiyetli bir insan olarak.
POLONIUS : Dilerim, öyleyimdir!.. Ama söyleyim şimdi, lütfen
Ne düşünürdünüz, ben bu aşkın bacayı sardığını ilk
Sezdiğimde, hem de kızım bana daha açılmadan önce,
Sorarım size, haşmetlim, benim hakkımda ne düşünürdünüz,
Veya aziz Kraliçe hazretleri ne düşünürdü benim için,
Eğer ben kalem-efendiliğine vurup, hasır-altı edeydim
Olayı, veya göz yumarak öyle sus-pus kalmacasına
Bu aşkı aygın-baygın gözlerle seyre dalaydım
Ne derdiniz benim için?.. Yoo, ben hemen koyuldum işe,
Kerimem hanımla da şöyle konuştum, bakın:
"Lord Hamlet bir prens, senin küffün, ayarın değil,
Yürümez bu iş!" dedim, verdim ona reçetesini de:
"Bundan böyle onu dairene asla yanaştırmayacaksın,
Haberci almayacaksın içeri, ne de hediye filan!"
Uydu bu emrime kızım, uyunca da netice alındı:
Lord hazretleri, terslenince... uzatmadan söyleyim, efendim...
Bir gâm içine düştü, derken kasvete, riyazete,
Derken bir meraka, onun ardından da bir karasevdaya,

Derken bir esirikliğe, derken, derken ve gitgide
Bu şimdi içinde çırpındığı cinnet illetine duçar oldu,
Ki acısı cümlemizin yüreğinde...

CLAUDIUS : Sence, bu, bundan mı ibaret?

GERTRUDE : Ne bileyim, bu, bu, olabilir.

POLONIUS : Hiç öyle bir vak'a oldu mu, söyleyin de bileyim,
Ben bir mesele için, "Bu böyle, böyledir!" diye kesin
Konuşup da, aksi çıktığı vâki oldu mu?

CLAUDIUS : Görmedim hiç.

POLONIUS : Bu asâyı elimden çekip alın, yanlış konuşuyorsam!
Fırsatlar el verdiğince, kovalayacağım işin ucunu,
Sonunda da bulacağım künhünü yedi kat yerin
Dibinde saklı olsa da...

CLAUDIUS : Dahasını nasıl araştıracağız ki?

POLONIUS : Biliyorsunuz, zaman-zaman, saatlerce dolaştığı oluyor bu sofada işte...

GERTRUDE : Hem de öyle, dört-beş saat dolaşıyor.

POLONIUS : İşte böyle bir sırasını denk getirip kızımı salacağım üstüne
Biz de sizlerle o ara saklanırız bir perdenin gerisine.
Bakarız vaziyete : Eğer kızıma deli-divâne değilse,
Ve deliliğinin asıl sebebi bu deli-divaneliği değilse,
Ben de devlet umurundan elimi, eteğimi çeker,
Çift-çubuk sahibi, arabacı falan olurum...

CLAUDIUS : Deneyelim.

(Hamlet bir kitap okuyarak girer.)

GERTRUDE : Baksanıza ama, zavallı nasıl da mahzun, mahzun geldi.

POLONIUS : N'olur, gidin, gidin hemen, lütfen, ikiniz de!
Yanaşacağım şimdi ben ona.
(Claudius, Gertrude mabeyincilerle çıkar.)
Affedersiniz, efendim...
Nasıllar acaba aziz Lord Hamlet?

HAMLET : Fena değil, Tanrıya şükür.

POLONIUS : Bilmem, tanıdınız mı beni, Lordum?
HAMLET : Tanımaz mıyım ? Sen bir balıkçıydın, değil mi?
POLONIUS : Yok, efendim.
HAMLET : Keşki bir balıkçı kadar dürüst olaydın!
POLONIUS : Dürüst mü dediniz, Lordum?
HAMLET : Öyle dedim, efendim. Bu dâr-ü dünyada çünki dürüst adam binde bir çıkıyor.
POLONIUS : İşte bu doğru, Lordum.
HAMLET : Değil mi ki, leş-sever güneş, gözüne kestirdi mi, bir köpek leşinde sürüyle kurt peydahlıyor bir öpücükte... Kızın var mı senin?
POLONIUS : Kızım mı? Var, Lordum.
HAMLET : Güneşe çıkarma onu! Gerçi gebelik nimetten sayılır ama, senin kızın gebe olmayabilir gebeliğe... Onun için, dostum, ayağını dengal!
POLONIUS *(yana)* : Ne diyorsunuz buna? Hâlâ kızımdan alıp veriyor!.. Yine de tanımadı beni ilkin, balıkçı mısın diye sordu. Hayli, hayli ilerlemiş bir vak'a!... Aslına bakarsanız, ben de gençken bu derece ağır aşk hummaları geçirmiştim, bu derece... Konuşayım yine onunla!.. Ne okuyorsunuz, Lordum?
HAMLET : Sözler-mözler-sözler.
POLONIUS : Mevzu ne, Lordum?
HAMLET : Kimin arasında?
POLONIUS : Okuduğunuz kitabı kastetmiştim, Lordum.
HAMLET : İftira, azizim, hep iftira! Bu heccav hergele, ihtiyarlar kır sakallıdır, suratları buruşuktur, gözlerinden çam sakızları akar, kafaları mayışmış, etleri muşmulaya dönmüştür diyor. Bu dediklerine, azizim, ben de candan ve cidden katılmakla beraber, böyle yazıya dokülmelerini doğru bulmuyorum. Kaldı ki, azizim, siz yengeçvari geri geri gitmeğe başlayın hele, ergeç benim yaşıma varırsınız.
POLONIUS *(yana)* : Çılgınlığına çılgınlık ya, bir usulü de var kendine göre... İçeri, daha kapalı bir yere geçmek ister miydiniz, Lordum?

HAMLET : Mezarıma mı?

POLONIUS : Sahi, orası tam kapalı bir yer! *(Yana)* Nasıl da oturaklı cevaplar veriyor bâzen! Cinnetin öyle bir mertebesi var ki, ne sağduyu, ne de sağlık erişebilir o mertebe bir saadete!.. Ayrılayım şimdi ondan, kızımla buluşmalarını ayarlayım hemen. – Muhterem, Lordum, huzurunuzdan ayrılmak için izninizi istiyebilir miyim?

HAMLET : Derhal, derhal! O izin, azizim, seve seve vereceğim şeylerin başında geliyor. Bir de canım var öyle canla-başla vereceğim, canım var bir de, canım var...

POLONIUS : Allas'marladık, Lordum!

HAMLET : Bıktım bu bunaklardan!

(Rosencrantz ile Guildenstern girer.)

POLONIUS : Lord Hamlet'i arıyorsanız, ordalar.

ROSENCRANTZ : Hörmetler, hörmetler!

(Polonius çıkar.)

GUILDENSTERN : Saygılar, Lordum!

ROSENCRANTZ : Sevgiler, Lordum!

HAMLET : Vay, aziz kardeşlerim benim! Nasılsın, Guildenstern?

Rosencrantz da burda! Nasılsınız, iyi misiniz, çocuklar?

ROSENCRANTZ : Yerin ne altında, ne üstünde.

GUILDENSTERN : Mesuduz fazla mesut olmadığımızdan. Kısmetin şapkasında kiraz sayılmasak da...

HAMLET : Ne de kısmetin kundura pençesindesiniz galiba?

ROSENCRANTZ : Doğru, efendimiz.

HAMLET : Beline doğrusunuz demek! Nimetlerinin göbeğinde yâni!

GUILDENSTERN : Gözdesiyiz de sayılabilir, efendimiz.

HAMLET : Hareminde mi yoksa! Ah, ah, ne malın gözüdür o!... Ne haberler getirdiniz dünyadan?

ROSENCRANTZ : Yeni bir şey yok, efendimiz, dünya düzeldi diyenlere bakmazsak...

HAMLET : Kıyamet günü yakın demek ki! Onu diyenler haltetmişler!.. Sizi biraz sıkıştırayım bari! Kısmetin hangi çarkına

düştünüz ki, dostlar, sizi savurdu buraya, hapis yatmaya?

GUILDENSTERN : Hapis mi dediniz, Lordum?

HAMLET : Evet, Danimarka bir hapishânedir.

ROSENCRANTZ : Öyleyse, bütün dünya öyle.

HAMLET : Öyledir ya, onca münferidi, koğuşu, zindanıyla! Danimarkada onun dipkapalısı.

ROSENCRANTZ : Biz o fikirde değiliz, Lordum.

HAMLET : Sizin için öyle olabilir, iyi dediğiniz de, kötü dediğiniz de fikir mahsulüdür hepsi nihayet. Ama bana sorarsanız, burası bir hapishâne.

ROSENCRANTZ : İhtirasınız yüzünden öyle görünüyor olmalı. Burası dar geliyor herhalde havsalanıza.

HAMLET : Tanrı şahit, bir fındık kabuğunun içine kapatılmış da olsam, kendimi yine şehinşah bellerdim sonsuzluklara, şu kötü düşleri görmeseydim, ah!

GUILDENSTERN : Düş dediğiniz bir bakıma ihtirastır, değil mi? Muhterisin gıdâsı da öyle bir düşün gölgesi sırf...

HAMLET : Düşün kendisi zâten bir gölge.

ROSENCRANTZ : Doğru söylediniz, zira ihtiras, bence, öyle havada püften birşey ki, bir gölgenin gölgesi sayılsa yeri.

HAMLET : Öyleyse, dilenciler kalıyor ortada cisim sahibi, krallarımız da, o sivri sivri kahramanlarımız da hep o dilencilerin gölgeleri!.. Saraya gidelim, hadi!.. Kafam dağınık da biraz...

İKİSİ : Emrinize amâdeyiz.

HAMLET : Öyle şey mi olur! Nasıl ben sizi emrimdekilerle bir tutarım!.. Doğrusunu söylemek gerekirse, etrafımda fazlasiyle amâde var zâten... Ayıptır sorması ama, Elsinore'da ne işiniz var?

ROSENCRANTZ : Sizi ziyaret için, Lordum, başka birşey için değil.

HAMLET : Dilencinin biri olmakla, teşekkürde bile fıkara kesildimse de, teşekkürler size, dostlarım, teşekkürüm benim metelik etmese bile... Çağrıldınız mı buraya, kendiliğinden mi geldiniz? Ticaretsiz bir ziyaret mi bu? Gelin, dobra dobra

konuşun benimle! Hadi, hadi! Söylesenize canım!

GUILDENSTERN : Ne söyleyelim istiyorsunuz, efendimiz?

HAMLET : Doğrusu neyse onu! Çağırtıldınız, değil mi, buraya? Öyle bir itiraf hâresi var ki gözlerinizde, hicâbınız bile örtemiyor onu. Biliyorum, kralla kraliçe çağırttılar sizi buraya.

ROSENCRANTZ : Ne maksatla ki, efendimiz?

HAMLET : Siz biliyorsunuz onu! Ama yemin edin bana, çocukluk arkadaşlığımız, gençlik hukukumuz, cankardeşliğimiz adına, ve daha ne kadar makbul şey varsa, ustasının aklına gelip de, benim aklıma gelmeyen, hepsinin bâşı için, doğru söyleyin bana, çağrıldınız mı, çağrılmadınız mı?

ROSENCRANTZ *(Guildenstern'e)* : Ne diyeceğiz?

HAMLET *(yana)* : Gözüm üstünüzde haa!.. Hatırım için, açık konuşun!

GUILDENSTERN : Çağrıldık, efendimiz.

HAMLET : Ben de söyleyim size niye. Böylece, benim üstelememle, Kralla Kraliçenin sırrını ele vermemiş, bağlılığınıza toz kondurmamış olursunuz: Son zamanlarda, nedenini ben de bilmiyorum, hiç tadım-tuzum yok, idmana da, talime de boşverdim. Üstüme öyle bir ağırlık çöktü ki, bu güzelim yerler, bu yeryüzü bir boz buruna döndü gözümde. Şu muhteşem havaî kubbe bak, şu üstümüze sarkmış cânım gökyüzü, şu altın ışıklarla bezenmiş çatı, benim için, bir ufunetli ve pis buhar tabakasından başka bir şey değil. Ne şâheser şeydir şu insanoğlu! Usunda üstün, ustalığına usta, biçimi biçim, biçemi biçem, eyleminde Cebrail, yaratmada Yaradan! Kâinatın gözbebeği, mahlûkatın göstermeliği falan ama, benim gözümde şu an bir toz zerresinden başka ne? Hoşlanmaz oldum insanoğlundan... Kadınından da, kadınından da... Hoş, gülümsediğinize bakılırsa, inanmıyorsunuz dediğime...

ROSENCRANTZ : Kastım o değildi, efendimiz.

HAMLET : Öyleyse niye güldün onlardan hâzetmiyorum dediğimde?

ROSENCRANTZ : Şunun için ki, efendimiz, insanlardan hâzetmiyorsanız, buraya gelen oyuncular da hayli istiskale uğra-

yacaklar diye düşündüm. Yolda rastladık onlara, size temsil vermek arzusundalar.

HAMLET : Kralı oynayana şimdiden hoşgeldinler! Haşmetlinin baçı da, bahşişi de hazır! Sergüzeştî şovalye kılıcına da, rakibine de sahip çıksın! Âşık da bedavaya iççekmeyecek! Garip kişi, rolü bittiğinde garibân düşmeyecek! Soytarı kasıkları gıdıklananları katıltacak! Zenne de ezberini ezbere okuyacak ki, veznin vezni kaçmasın!.. Hangi kumpanya bunlar?

ROSENCRANTZ : Hani gitmiştiniz siz, pek de beğenmiştiniz. Kenterler bunlar...

HAMLET : Ne diye gezginciliğe vurmuşlar işi? Şıkır şıkır işliyordu dükkânları.

ROSENCRANTZ : Son dalgalanmalardan olacak, kapatılmışlar galiba.

HAMLET : Şehre indiğimde son, pek rağbetteydiler. Şimdi nasıllar?

ROSENCRANTZ : Seyircileri düştü epiy.

HAMLET : Neden, yahu? Çaptan mı düştüler yoksa?

ROSENCRANTZ : Yoo, eskisi gibi canla başla oynuyorlar, efendimiz, ama bir piçkurusu takımı, bir acemi çaylak sürüsü türedi, velveleye veriyorlar ortalığı, ona göre de alkış topluyorlar. Gün onların günü, moruk tiyatroları (öyle diyorlar onlara) öyle bir yaylım ateşi altında ki, koca koca silahşörler bir avuç kalemşorun şerrinden oralara ayak basamaz oldular.

HAMLET : Demek, hep çoluk-çocuk? Pekiy, kim destekliyor bunları, kim arka çıkıyor, para nerden geliyor? Sesleri çatallaşıp şarkı söyleyemez olunca, ne haltedecekler? Yollarını bulamayıp meteliksiz kalırlar da – ki olacağı o – o moruklarm arasına karışmak isterlerse, onları ustalarına karşı atıp tutmağa kışkırtan yazarların sağlığına dua edecek değiller a!

ROSENCRANTZ : Gerçi her iki taraf da birbirine veriştiriyor, ama millet de onları kızıştırmakta kusur etmiyor. Bir ara oyuncusu, yazarı kapışmıyor diye perdeler kapanıyordu az-kalsın.

HAMLET : Sahi mi?
ROSENCRANTZ : Ohoo, bu uğurda az kafa patlatılmadı!
HAMLET : Veletler götürüyorlar mı işi?
ROSENCRANTZ : Hem de sürükleyip götürüyorlar Herkül takımını, takımı-taklavatıyla, kürresi-mürresiyle.
HAMLET : Şaşacak bir şey yok bunda. Meselâ benim amcam Danimarka Kralı işte! Babamın sağlığında ona dilini çıkaranlar, şimdi madalyonluk resmine yirmi, elli, yüz düka bastırıyorlar. Bir gayrı-tabiyilik var bunda tabiy ama, onu da feylesoflar düşünsün!

(Boru sesi.)

GUILDENSTERN : Oyuncular geldi.
HAMLET : Beyler, hoşgeldiniz Elsinore'a! Uzatın ellerinizi! Gelin, törenin, törenin icâbınca hüsn-ü kabul göstereyim size! Ki oyuncuları karşılarken göstereceğim samimiyet ve iltifatlarım batmasın gözünüze! Hoşgeldiniz. Yalnız, benim amcababamla hala-anam yanılıyorlar biraz.
GUILDENSTERN : Ne bakımdan, efendimiz?
HAMLET : Benim deliliğim yıldız-poyraz deliliği. Lodos esti mi, şahinle şahbazı şıp diye seçerim birbirinden.

(Polonius girer.)

POLONIUS : Akşam-şerifler hayırlar olsun, muhteremler.
HAMLET : Gel, Guildenstern, sen de, sen de, gel, kulağınıza bir şey söyleyeceğim : Bu koca bebek var ya bu gördüğünüz kundağından çıkmamış daha.
ROSENCRANTZ : Belki de bu, ikinci kez kundağa girişi. İhtiyarlık için ikinci çocukluk demezler mi zâten?
HAMLET : Bir kehanette bulunayım: Şimdi oyuncuların geldiğini bana haber vermeğe geliyor, görürsünüz!..Haklısın, dostum, bir pazartesi sabahı, evet, bir pazartesi sabahıydı...
POLONIUS : Size bir havadisim var, Lordum.
HAMLET : Size bir havadisim var, Lordum. Ünlü aktör Roscius, Roma'da...
POLONIUS : Aktörler geldiler, Lordum!
HAMLET : Devenin başı!

POLONIUS : Namusum hakkı için, Lordum.
HAMLET : Devenin nalıyla geldiler öyleyse!
POLONIUS : Bunlar en alâ aktörleridir cihanın. Sırf trajediye, komediye münhasır değildir marifetleri, tarihî ve pastoral piyeslerden tutun da pastoral-komik,tarihi-pastoral,trajik-tarihî,trajik-komik-tarihî-pastorale kadar tekmil çeşitleri bihakkın oynarlar. Başlı-sonlu mensurları da, başsız-sonsuz manzumları da... Onlar için ne Seneca ağır kaçar, ne de Plautus fazla hafif. Düsturlusunda da, destursuzunda da eşleri-menendleri yoktur.
HAMLET : Sen ey İsrael Kadısı Yefta, ne hazineler varmış sende!
POLONIUS : Ne hazinesi, Lordum?
HAMLET : Bilmiyor musun? Hani :
"Bir güzel kızı varmış hayatında,
Çok severmiş onu, ama ne fayda...
POLONIUS : Hâlâ kızıma nağme yapıyor!
HAMLET : Haksız mıyım söyle, koca Yafta?
POLONIUS : Madem bana Yefta diyorsunuz, Lordum, benim de bir kızım var çok sevdiğim.
HAMLET : Ha-ha, getiremedin gerisini!
POLONIUS : Neymiş ki gerisi?
HAMLET : Dinle!
"Tanrının dediği olur,"
Bildin, değil mi?
"Olan olur, nacak kırılır.
Bu mezmurun ilk kıt'asını da okudum sana ama, başka mezmurlar girdi araya!
(Oyuncular girer.)
Safa geldiniz, üstatlar, cümleten safa geldiniz! Şükür görüştüğümüze! Hoşgeldiniz dostlarım! Vay, benim eski dostum! Görmeyeli, çemberlenmiş yüzün, sakalınla lâf dinletmeye mi geldin bana, Danimarka'ya?.. Sen de küçük hanım, hanım-kızım, görüşmeyeli, Meryem Anamızın inâyetiyle bir topuk boyu daha yaklaşmışın semâvata! İnşallah, sesin

fersûde bir sikke gibi çatlamamıştır yınğından!... Üstatlar, cümleten safa geldiniz!.. Evet, biz de ilk gördüğü kuşa şahanlarını salan Frenk avcıları gibi aculca koyulalım lûbiyata! Hemen bir parça dinleyelim sizden! Gösterin ustalığınızı! Ateşli bir parça olsun ama!

1. OYUNCU : Hangi parçayı isterdiniz, efendimiz?

HAMLET : Bir zamanlar bana bir parça okumuştun, sahneye konmadı o hiç, konduysa da anca bir sefer hatırladığım kadarı, tutmamıştı oyun, havyar kesmişti avamın meşrebine. Ama bana, ve bu işlerde hükmü benden kat kat üstün kimselere sorarsan, harika bir oyundu, cük oturmuş sahneleriyle sadeliğine sade, ustalığına usta...Hatırlıyorum şimdi içimizden biri bu oyun için, mısralarda özü ballandıracak hiçbir cıvıklık yok, ne de özün sözlendirilişinde yapmacıktan eser var, demişti, ve çok dürüstçe işlenmiş bir iş, hem sağlam, hem güzel, ama hoşluktan da öte, oturaklı diye fikir yürütmüştü. Bir yerini onun özellikle sevmiştim, Aeneas'ın serüvenini Dido'ya anlatışını. O konuşmanın da Priamus'un öldürülüşüne dair bölümü mest etmişti beni. Ezberindeyse hâlâ, o mısradan başla! Nasıldı... nasıldı, yarabbi!..

"Yaban Pürhus, Hürkanya kaplanından beter..."

Öyle değil, ama gine Pürhus'la başlıyordu...

"Yaban Pürhus o meş'um tahta atın içinde
Pusudayken, arması kararından da kara,
Nasıl zifir kestiyse zifiri karanlıkta,
Şimdi o dehşetli yüz büsbütün dehşetengiz
Bir renge bürünmüş. Pürhus baştan aşağı pürhun,
Her yanı anaların, babaların, kızların,
Oğulların kanıyla kızıllara belenmiş
Ve alev alev yanan sokakların cehennemî
Sıcağıyla eriyen pıhtılardan bir gölek
Ayaklar'nın altında, ateşler püskürüyor
Bir yanardağ ağzı gibi açılmış ağzından
Ve şebçırağa dönmüş gözlerle aranıyor
O pîr-i fâni Priamus'u."

Gerisini sen oku!
POLONIUS : Öyle güzel ihşat ettiniz ki, Lordum, bizleri inşat ettiniz.
1. OYUNCU : "Bulur da onu,
Yunan'la döğüşeyim derken, antika kılıç
Tir tir titreyen o dermansız elinden düşmüş,
Bir kenarda duruyor. Atlar üstüne Pürhus
Dengi olmayan rakibin, o hışımla ama
Iska geçerse de, kılıcının rüzgârıyla
İhtiyarı devirir. Derken, baygın Truva
Bu darbeyi sezip nasılsa, eğilir yanan
Kal'asıyla şehrin üstüne, ossaat feci bir
Kığıştı kopar, kapar Pürhus'un kulağını.
Bakın işte, nasıl o muhteşem Priam'ın
Sütbeyazı başına inmekte olan kılıç
Havada kala kaldı ve Pürhus bir tiran
Heykeli sanki, taş kesilmiş eli ayağı,
Donmuş öyle duruyor!
Ama çok görmüşüzdür, fırtınalardan önce
Bir sessizlik hüküm sürer göklerde, en azgın
Rüzgâr suskun, en uçarı bulut durgun ve yer
Süt-limana kesmişken, gök gürlemeğe başlar,
Birbir'ne girer herşey; işte Pürhus da öyle,
Birden intikam hissi kabarınca yeniden,
–Mars'ın çelik işlemez kalkanına üşüşen
Küklops topuzları ne ki!– Kanlı kılıcını kapıp
Saldırdı Priamus'a.
Seni gidi kahpe Felek!.. Çok oldun gayrı sen!
Toplaşsınlar hep yüce, yüce tanrılar derhal,
Kararın alsınlar ki, geçmez olsun fermanın,
Yıkılsın, kırılsın da o kahrolası çarkın,
Dingiliyle, çemberiyle yuvarlanıp gökten
Boylasın cehennemi!
POLONIUS : Biraz uzun kaçtı!
HAMLET : Merak etmeyin, sakalınızla beraber berbere yollarız

tıraşa!... Sen okumana bak! Onun merakı peşrev-meşrev veya ayıplık fıkra, sairinde içi geçer,uyur. Devam et sen, Heküba'ya gelelim!

1. OYUNCU : "Ama kim, kim gördü de başörtülü eceyi..."

HAMLET : Başörtülü ece mi?

POLONIUS : Bak, bu güzel ! Başörtülü ece, ha!

1.OYUNCU : "Koşarken yalınayak, gözyaşlarıyla sanki
Yangınları söndürecek, başında bir örtü
Eski tâcı yerine, yorgun kalçalar'na da
Bir battaniye sarmış eline geçiveren...
Kim, kim görüp de onu, Feleğin kahpeliğine
Ağzı köpüresiye lânet etmemiş olsun!
Ve de hangi, hangi tanrı, biz ölümlülerin
Acılar'nı onlar hiç umursamasalar da,
Pürhus oyun oynarcasına kocasının
Kolunu, bacağını kılıcıyla doğrarken
Gördüğünde, onun canhıraş haykırışını
İşitip de ölünün gözünde yaş misâli
Duygulanmamış olsun!"

POLONIUS : Yahu, beti-benzi attı, resmen ağlıyor adam! Kuzum, durdurun şunu!

HAMLET : Pekalâ, gerisini sonra okursun sen bana... Şimdi, Lordum, ilgilenin de, iyi ağırlasınlar bu oyuncuları! İyi dediysem, iyi ağırlasınlar, çünki bunlar devrimizin kısa, ama özlü kıssalarıdır. Öldükten sonra, kötü bir mezar yazıtına razı gelin de, yaşarken onların diline düşeyim demeyin.

POLONIUS : Lordum, lâyıkları veçhile ağırlanacaklar.

HAMLET : Allah lâyığınızı vermesin, daha fazlasını kastettim ben. Çünki herkese lâyığınca muameleye kalksak, dayaktan paçayı sıyıracak kim kalırdı ki? Onun için de herkese kendi şerefinize, haysiyetinize uygun muamele göstereceksiniz ki, sizin yüce gönlünüz de o derece yücelmiş olsun!.. Hadi, götürün onları!

POLONIUS : Buyrun, beyler!

(Polonius çıkar.)

HAMLET : Takip edin kendisini, arkadaşlar. Yarın seyredeceğiz oyununuzu... Bir diyeceğim var sana, kadim dostum, Gonzago'nun Katli'ni oynayabilir misin?
1. OYUNCU : Oynarız, efendimiz.
HAMLET : O oyunu görelim yarın gece. Yalnız, araya sıkıştırılmak üzre yazacağım on-onbeş satırlık bir konuşmayı arada ezberleyebilir misin?
1. OYUNCU : Ezberlerim, efendimiz.
HAMLET : İyi. Ardından git o Lordun, ama fazla sarakaya alma

(Oyuncular çıkar.)

Aziz dostlarım, bu gece görüşmek üzre ayrılalım.
Yeniden hoşgeldiniz Elsinore'a.
ROSENCRANTZ : Sağolun, Lordum.

(Rosencrantz ile Guildenstern çıkar.)

HAMLET : Sağlıcakla, sağlıcakla!.. Nihayet yalnızım işte!..
Ne aşağ'lık, ne sefil, ne serf herifin biriyim ben!
Şu oyuncu dostumuzdan ders alsana be adam!
Oncağız bir kurgu içinde, bir coşku kuruntusu içinde
Ruhunu hayallere öyle, öyle denk düşürüyor ki,
Zorlamayla da başlasa, yüzü sahiden sararıp soluyor,
Yaş doluyor gözlerine, birden nevri dönüyor,
Sesi çatallaşıyor ve bütün bedeni hayallerine
Uygun biçimlere uyuyor. Hep, hep, hep bir hiç için,
Bir Heküba uğruna!
Heküba kim onun için, O, Heküba için ne,
Ki tutup ağlasın yoluna? Tut ki, benim yerimde, benim
Nedenlerim ve niçinlerimle donanmış olaydı çoşmak için,
Kimbilir neler yapardı? Sahneyi gözyaşlarına boğar,
Uğursuz sözlerle dinliyenleri dinlediğine pişman eder,
Günahkârı çileden çıkarır, günahsıza günah işletir,
Gafili gaflet uykusuna kor, açık gözleri kör,
Delik kulakları sağır ederdi... Bakındı bana şimdi!..
Miskin, uyuşuk, pısırık, kafası bulanık mı bulanık,
Uykuda gezer Con'un eşi, kendi dâvasının kalleşi,

Ağzını açmaktan âciz... hem de, hem de malına, tatlı
Canına amansızca kastedilmiş kral bir kral için
Sesini bile yükseltemeyen!.. Ötleğin biri miyim ben yoksa?..
Yok mu "Bre alçak!" diye yüzüme haykıracak kimse,
Yüzüme "tüü" diye tükürecek, "şrak" diye şamar indirecek,
Kuyruklu yalanlarımı hep yüzüme, yüzüme vurup
Yüzüme yestehleyecek? Çıksa öyle Doğrucu Dâvut biri,
Yuf olsun ki bana, katlanırdım, belki, bu hakaretlere,
Bende zulmün çanağından siftinecek bu serçe ciğer,
Bu içi geçmiş yürek varken! Yoksa, çoktan, çoktaan
Mükellef bir ziyafet çekerdim kapıcı, yırtıcı kuşlara
Bu domuzun işkembesiyle!.. Seni mel'un, seni müptezel,
Seni müstekreh, mülevves, seni meş'um, mekruh mahlûk!..
Ah! Yerde mi kalacak ahım!
Eşeğin, eşşeğin tekiyim ben! Şu hale, şu halime bak!
Sözüm ona, katledilmiş bir babanın biricik oğluyum ben,
Tanrısı da, şeytanı da sahip çıkmışken kan dâvama,
Durmuş burda lâfazanlık ediyor sokak orospuları gibi,
İçimi dökmek için de küfrediyorum sâde, beslemeler,
Atuşakları gibi!
Yazıklar olsun bana!.. Kafam da işlemez mi oldu ne?..
Hımm, şimdi aklıma geldi, hani suçlu güçlüler
Oyun seyrederlerken, oynanan sahnenin oynuna gelip,
Canevinden vurulurlar da, kendiliklerinden öyle,
İtirafa başlarmış, kirli çamaşırlarını döküp saçmaya...
Dilsiz olsun isterse cinayet, o bile dayanamaz sonunda,
Ummadık taş yararcasına baş, açığa vuracaktır kendini.
Öyleyse, ben de bu oyunculara babamın katline denk bir oyun
Oynatırım amcamın önünde, bakarım bakışları nasıl,
Basarım, basarım damarına... Bir renk vermeye görsün,
Bilirim ben de ne yapacağımı... Gördüğüm ruha gelince,
Bir şeytan filân da olabilir... onlar için dilediği hoş
Tebdile girebilir derler a... Bu da öyledir belki,
Şeytan bu, belli mi olur, zaafımdan ve mâlihulyamdan

Yararlanıp, beni lânetlemek, cehennemlik etmek için
Mahsus gelmiştir buraya... Demek ki, daha sağlam, daha
Tutarlı deliller lâzım bana!.. İşte oynayacağımız bu oyun,
Suflörü olsun kral tarafından oynanan oyunun!

(Çıkar.)

ÜÇÜNCÜ PERDE

BİRİNCİ SAHNE

(Kral, Kraliçe, Polonıus, Ophelia, Rosencrantz, Guildenstern ile Lordlar girer.)

CLAUDIUS : Pekiy, söyle usturubunla ağzını arasaydınız a,
Neden böyle deli-deli haller takınıyormuş?
Hem, keyfine bakacak yerde, cinnet getirip,
Hayatı kendine zehredecek ne varmış?
ROSENCRANTZ : Kafasının karışık olduğunu kendi de söylüyor,
Ama nedenini anlatmağa hiç mi hiç yanaşmıyor.
GUILDENSTERN : Üstüne varılmasına da razı değil asla.
Derdi neymiş diye biraz sıkıladığımızda,
Deliliğe vuruyor işi.
GERTRUDE : İy'mi karşıladı sizi?
ROSENCRANTZ : Kibarlığına kibardı.
GUILDENSTERN : Lâkin besbelliydi kendini zorladığı.
ROSENCRANTZ : Soru sormadı fazla, ama sorduklarımıza da
Rahatça karşılık verdi.
GERTRUDE : Keşki bir eğlentiye
Götürmeği deneseydiniz...
ROSENCRANTZ : Tesadüf bu ya, sultanım, gelirken yolda
Bir oyuncu takımına rastladıktı. Anlattık ona,
Duyunca bunu, pek sevindi Lord Hazretleri
Öyle gibimize geldi. Sarayda şimdi oyuncular,
Ve sanırım, aldıkları emir üzre bu gece
Huzurunda temsil verecekler.
POLONIUS : Doğru diyor,
Hatta kendileri sizin de şeref vermeniz için

İstirhamımı rica etti beden.
CLAUDIUS : Memnuniyetle, memnuniyetle. Hem de pek sevindim
Bunu akıl ettiğine.
Beyler, sizden ricam, bu yolda yüreklendirin onu
Çelin gönlünü, kuzum, bu tarz gönül eğlencelerine!
ROSENCRANTZ :Başüstüne, efendim.
(Rosencrantz ile Guildenstern çıkar.)
CLAUDIUS : Gertrude, yavrum, sen de git!
Hamlet'i el altından buraya çağırttık da,
Ophelia'yla, öylesine, sanki kazaraymışçasına
Karşılaşsınlar, bakalım! İkimiz, babasıyla ben
Hak casusları olarak
Bir köşeye sinip, görünmeksizin görerek,
Bu karşılaşmayı ayan-beyan izleyerek,
Aşkından mı, meşkinden mi yoksa, anlayacağız
Bu duçar olduğu maraz.
GERTRUDE : Gidiyorum hemen.
Sana gelince, Ophelia, dilerim Tanrıdan,
Senin iyi yüreğin, güzelliğindir hayırlısıyla
Hamlet'in azgınlığına neden. Ve erdemlerin sâyesinde
Hamlet, inşallah, yeniden akıllanır, uslanır da,
Şerefinizle kurtulursunuz bu bâdireden.
OPHELIA : İnşallah, efendim.
(Gertrude ile Lordlar çıkar.)
POLONIUS : Ophelia, sen burda dolan!.. – Siz de, haşmetlim,
Şöyle buyrun, lütfen! – Şu mubarek kitabı da okuya ko!
Ki böyle ibadete dalmış oluşun yalnız görünüşüne
Bir cilâ versin! Hep kınanmışısızdır biz bu yüzden,
Oysa sâbit olmuştur çoktan, dindar kısvesiyle
Ve dindarca amellerle Şeytanı-lâin bile
Sûret-i haktan diye yutturulur.
CLAUDIUS *(yana)* : Doğru ki ne doğru.
Bu lâflar öyle acı bir kırbaç indirdi ki vicdanıma!
Orospunun ustaca kalafatlanmış yanağı

Ne kadar çirkinse onu güzelleştiren düzgüne nisbet,
İşlediğim günah söylediğim en alacalı sözün yanında
Bin beter çirkin... Dayanamıyorum, dayanamıyorum artık.
POLONIUS : Onun ayak sesleri bu! Gizlenelim, efendimiz.
(Claudius ile Polonius çıkar.)
(Hamlet girer.)
HAMLET : Bir ihtimal daha var, o da ölmek mi dersin?
Acep hangisi, nefsine destur deyip karayazının
Oklarını, güllelerini sineye çekmek mi, yoksa
Bu belâ deryasına karşı isyan etmek mi
Yaraşır insan olana? Öldün diyelim, uyudun,
Herşey de bitti ve uyuyarak bir kalemde son verdin
Tekmil kalp-ağrılarına ve o tenkafesimize musallat
Binbir kahra, binbir acıya, kim istemez ki bu akıbeti
Hem de cân-ı gönülden? Öldün diyelim, uyudun,
Uyudun iy' ama, ya rüya görürsen. İşte işin püf yanı!
Bu ölümlü dağdağadan yakayı sıyırdıktan sonra,
O ölüm uykusunda kimbilir ne olmadık düşler
Göreceksin, bir düşün! İşte bu kaygıdır zâten
Ömrü onca uzun bir felâket haline getiren!
Yoksa hangimiz dayanırdı zamanın sillesine, şamarına
Zalimin zulmüne, zorbanın zartasına, zurtasına,
Karşılıksız aşkın azâbına, hukukun gugukluğuna,
Hangimiz dayanırdı başımızdakilerin başımıza çıkmasına.
Bakar mıydık yüzsüzün yüzüne hiç, paslı bir hançerle
Selâmete çıkmak dururken? Hangimiz eyvallah derdi
Bu çekitaşı hayatın yükü altında inleyip sıklamaya,
Kara topraklarından tek bir yolcunun bile dönmediği
O ölüm denen meçhul ülkeye göçtükten sonra,
Başımıza ne gelir korkusu elimizi, kolumuzu bağlamasaydı
Ve karşımıza ne karabasanlar çıkar bilmediğimiz için
Bildiğimiz çilelere katlanmaya razı gelmeyeydik?
Hep o vicdan bizleri böyle ötlekleştiren,
Hep o yüzden kararımızın gözalıcı rengi üstüne
Soluk benizli ikirciğin maraz gölgesi düşüyor,

Hep o yüzden şaha kalkmış nice atılım
Yolun, izin şaşıyor, tökezlenip duruyor,
Yola çıktığına bin pişman... Kim, kim o gelen?..
Aaa, Ophelia'ymış!.. Peri kızı, n'olur, dualarında
Günahlarımı anmamazlık etme, sakın!

OPHELIA : Aziz Lordumuz.
Bu son günlerde nasıllar acaba, iyiler mi, efendim?

HAMLET : Teşekkürlerle arzedeyim: eh, eh, eh.

OPHELIA : Efendim, hatıra verdiğiniz bazı şeyler kaldı bende
Onları size ne zamandır iade etmek istiyordum,
Lütfedip kabul ederseniz şimdi...

HAMLET : Yok, efendim, yok,
Ben bir şey vermedim sana.

OPHELIA : Sayın Lordum, pekalâ biliyorsunuz ki verdiniz,
Hem de onları daha da değerli kılan o soluğu
Mis kokan tatlı sözlerle. Tadları kaçtığına göre artık,
Münasip olur geri almanız. En değerli hediye bile,
Vereni vergisiz çıkınca, gözden düşer acele.

HAMLET : Ha, ha, ha, çok mu namuslusun sen?

OPHALIA : Efendim?

HAMLET : Çok mu güzelsin?

OPHALIA : Ne demek istediniz?

HAMLET : Demem o ki, hem çok namuslu, hem çok güzelsen, namusunla güzelliğin elele gezmemeli fazla

OPHELIA : Güzelliğe namustan daha iyi yoldaş mı olur, efendimiz?

HAMLET : Olur, olur. Çünki namus, güzelliği kendine benzeteceğim derken, güzellik kaş-göz arasında namusu bir muhabbet tellâlına çevirir. Bu, eskiden bir tersyüz, bir paradoks sayılırdı, doğruluğu çıktı şimdi ortaya... Birara sevdimdi seni.

OPHELIA : Ben de öyle sanmış, inanmıştım size, efendim

HAMLET : İnanmayacaktın bana, çünki eski mayamıza istediğin kadar erdem çal, kolay değişmiyor cibilliyetimiz... Sevdiğim yoktu seni.

OPHELIA : Büsbütün aldanmışım demek.

HAMLET : Git, bir manastıra kapan! Bir alay günahkâr peydahlayacaksın da ne olacak? Azbuçuk namuslu sayılırım ben, yine de öyle pisliklerim var ki, anam haltetmiş beni doğurmakla. Mağrurum çok, kindarım, muhterisim. Öyle kötü kötü şeyler geçer ki aklımdan, ne aklım eser anlamaya, ne dilim varır anlatmaya, ne gücüm yeter kotarmaya. Ben gibi herifler ne sürünürler ki yerle göğün arasında? Aşağılık mahlûklarız hepimiz, inanayım deme bize! Git, bir manastıra kapan!.. Baban nerde?

OPHELIA : Evde, efendim.

HAMLET : İyice kapat kapıları üstüne, iyice kapat ki, sade evinde edebilsin maskaralığını... Elveda!

OPHELIA : Tanrım, sen yardım et ona!

HAMLET : Evlenirsen bir gün, şu şom ağızlı sözüm küpe olsun çeyizine: İstersen buz gibi soğuk, istersen kar gibi beyaz ol, mümkünü yok, bir kara çalacaklardır alnına... Git, bir manastıra kapan!.. Elveda!.. İlle de evlenęceksen ama, bir salak bul kendine, akıllı olursa çünki, onu nasıl şamar oğlanına çevirdiğini farkedecektir muhakkak. Doğru manastıra, hem de tezelden!.. Elveda!

OPHELIA : Sen akıl-fikir ver ona, yarabbim!

HAMLET : Sürüp sürüştürmeğe de başlamışsın, duydum hem de iyi yerden. Tanrı size bir yüz vermiş, astarını istiyorsunuz. Kıvırtıyor, kırıtıyor, kıkırdıyor, ona-buna olmadık adlar takıyorsunuz, şımarık haspalar sizi! Hadi ordan! Ben yokum bu işte! Deli miyim ben! Evlenme-mevlenme yok diyorum bundan sonra! Evlenmiş olanlar, biri hariç, varsın öyle yaşasınlar, ama bekârlar bekârlığını bilsinler!.. Git, bir manastıra kapan! Hadi!

(Çıkar.)

OPHELIA : Yazık, pırlanta gibi bir zekâ göçtü gitti.
Gitti mabeyincinin gözü, bilginin dili, askerin kılıcı,
Gitti umûrun umudu, devletimizin yârını,
Gitti o efendilik örneği, kibarlık timsali,

Herkes gözünün içine bakarken, gitti, gitti.
Ben ki onun iksir gibi vaatlerinin ahengini dinlemişim
Kadınların en zavallısı, en umarsızıyım şimdi
Duydukça o eşsiz, o pırıl pırıl aklın böyle
Başıboş çanlar gibi boğuk boğuk çıngıldadığını,
Gördükçe o çiçeği burnunda fidan boylunun
Cinnetle nasıl kavrulduğunu... Vah bana, vahlar bana!
Görmez olaydım bu günü, yüreğim yana yana!

(Kral'la Polonius girer.)

CLAUDIUS : Aşk mı dersin? Hiç de o telden çalmıyordu bence
Konuştuklarına gelince, tutarsızlığına tutarsızdı ama,
Deli saçması gibi de değildi. İçinde bir ukde var,
Karasevdası da kuluçkaya yatmış üstünde,
Gelgelelim yumurtayı çatlatıp, civcivi çıkartmak ortaya
Tehlikeli olur gibime gelir, işte o tehlikeyi önlemek
İçin de acele tarafından bir karar aldım:
Derhal, ama derhal İngiltere'ye yolcu edilecek!
Geciktirilen haracımızı mahallinde tahsil etmek üzre:
Deniz yolculuğu, deniz havası, değişik beldeler,
Değişik, değişik şeyler o yüreğine iyice işleyip
Beynini törpüleyip duran, aklını başından alan
Onu böyle tanınmaz hale getiren her neyse o,
Sabit fikri silip süpürecektir. Sen ne dersin?

POLONIUS : Faydası olur, efendimiz. Gine de ben, affınıza mağruren,
Mevzu-u bahs marazın karşılıksız kalmış aşktan
Neşet ettiğinde ısrar ediyorum... Hayrola, Ophelia?
Lord Hamlet'in söylediklerini tekrara lüzum yok
İşittik, işittik hepsini... Haşmetlim, siz daha iyi bilirsiniz ama,
Münasip görürseniz eğer, bu akşamki temsilden sonra
Anneleri Kraliçe, yalnız ama, sorsunlar kendisinden
Ne imiş, nedenmiş derdi, açık açık, dobra dobra.
Ben de saklanır bir kenara, yüksek müsaadenizle
Kulak veririm tekmil ne konuşuyorlarsa. Ama yine de

Açılmazsa, o zaman gönderin İngiltere'ye veya
Ferman sizin, kapatsınlar bir yere.

CLAUDIUS : İyi, iyi, hoş hoş,
Baştakilerin başında esen yeller, bırakılmamalı başı boş.

İKİNCİ SAHNE

(Hamlet iki-üç Oyuncuyla girer.)

HAMLET : Bu parçayı, size nasıl okuduysam öyle, o biçim seslendirin ki, sözler dilinizin üstünde kaydırak oynasın. Sıradan oyuncular gibi avaza kalkacaksanız, dizelerimi mahalle tellâlları çığırsın, daha iyi! Ne de elinizle, kolunuzla havayı böyyle böyyle oraklayıp durmayın, usuldan gidin hep! Coşkunuzun taşkını, fırtınası, kasırgası içinde bile hattâ, kararı kaçırmayın, yumuşak olun. Takma saçlı, takma kafalı çam yarmalarını, çoğu dilsiz seyir budalası, curcuna meraklısı ayak-takımının kulak tozunu silkeleyeceğim diye, heyheyli bir sahneyi, çoş-babam-çoş, muharebe meydanına çevirirken gördüm mü, bir bilseniz, yüreğim nasıl cız ediyor. Sen misin Deli Dumrul'u zıvanadan çıkaran, Nemrut'u Nemrutluğuna bin pişman eden, vereceksin kabasına kırbacı! Siz siz olun, böyle haltlar yemeyin!

1. OYUNCU : Merak buyurmayın, efendimiz.

HAMLET : Büsbütün de koyvermeyin kendinizi, sağgörünüz size hocalık etsin bu işte. Eylemi söze, sözü eyleme denk düşürün, herşeyden önce tabiî olmağa bakın. Aşırıya kaçmaya görün, oyunun hikmeti de, tadı da kaçar gider. Çünki oyun denen şeyden murat, eskiden de öyleydi, şimdi de öyle, bir çeşit ayna tutmaktır gerçeğe; iyiliğe suretini, kötülüğe suratını, her devrin heyetine, heybetine de aksini ve aksiliğini göstermektir. Bunda bir abartma, çarpıtma oldu mu, şenlik görmemiş seyirci istediği kadar gülsün, erbâbı arada kahrolur, oysa onların yargısıdır bir alay şak şakçıya yeğ tutmanız gereken, değer biliyorsanız şayet. Sağın, solun öve öve biti-

remediği, günahları boynuna, yere göğe koyamadığı ne oyuncular gördüm ben, sahnede öyle bir çalım satıyor, öyle bir böğürüyorlardı ki, yürüyüşlerine, konuşuşlarına bakarsan, ne Hıristiyana, ne Müslümana, daha doğrusu, ne de insana benziyorlardı. Bunlar, dedim kendi kendime, hudayınâbit marangozların elinden çıkma, insan tasvirine göre yontmuşlar, becerememişler, yüzlerine, gözlerine bulaştırmışlar.

1. OYUNCU : Sanırım o kusurumuzu azçok giderdik, efendimiz.

HAMLET : Azçok olmaz, çokaz giderin! Bir de, soytarıya çıkan arkadaşlarınıza tembih edin, rollerinden çıkıp, lâfebeliğine kalkmasınlar. Hem sonra, oyunun canalıcı noktasını güme getirme pahasına, hamhalat seyirci güruhunu gıdıklayıp güldüreceğim diye zırt-pırt gülmece de yok! Soytarılığa bile sığmaz o pis, o basmakalıp numara! Hadi gidin, hazırlanın!

(Oyuncular çıkar.)

(Polonius, Rosencrantz, Guidenstern girer.)

HAMLET : Ooo, Lord Hazretleri! Kral temsile teşrif edecekler mi?

POLONIUS : Kraliçeyle geliyorlar, hem de hemen.

HAMLET : Söyleyin oyunculara, çabuk olsunlar!

(Polonius çıkar.)

Siz de gidip oyunculara destek olun bari!

(Rosencrantz ile Guildenstern çıkar.)

HAMLET : Nerelerdesin, Horatio?

(Horatio girer.)

HORATIO : Herzamanki gibi hizmetinizdeyim, efendim.

HAMLET : Horatio, şimdiye kadar tanıştığım, karıştığım
Kimseler arasında senin gibi dürüstünü görmedim.

HORATIO : Rica ederim, sevgili Lordum.

HAMLET : Yoo, pohpohluyor değilim,
Ayakta kalabilmek için iyi huyundan başka
Akarı olmayan sen gibi bir adamdan nasıl
Bir çıkar umarım ki? Yoksulun dalkavuğu mu olur!

Varsın pürtüklü diller püsküllü etekleri yalasın,
Yalama olmuş beller de kemik kapacağım diye
Yerlere kadar eğilsin dursun! Bak, ne söylüyorum?
Ruhçağazım, neyi nedenden açık-seçik seçmeyi,
İnsanlar arasında da kimi seçeceğini söktükten beri
Sana kanım kaynadı, bilesin! Neden mi? Çünki
Sende hertürlü kahra kahrolmadan gögüs geren,
Feleğin cefasını da, safasını da şükranla kabullenen
Bindebir bir arkadaş buldum. Ve ne mutlu onlara ki,
Hevesleriyle akılları öğür olmuştur birbirlerine,
Borazanlık etmezler feleğin parmak uçlarına,
Nereye bassa ses verecek. Öyle birini göster ki bana
Heveslerine esir olmamış olsun, basayım onu bağrıma!
Ne demek, kalbimin taa kalbine bastırayım onu,
İşte sen öyle birisin! Fazla daldık galiba bu konuya
Kralın huzurunda bir temsil verilecek bu akşam.
Oyunda bir sahne var, babamın ölümü üstüne,
Sana anlattıklarıma denk düşüyor bir bakıma,
Senden ricam, o sahneye sıra geldi mi geldi,
Yüreğinin girdisini, çıktısını didik didik edercesine
Alıcı kuş gibi gözetle amcamı! Bir konuşma var arada,
İşte o noktada bizimki hasıraltı ettiği cinayeti
Açığa vurmazsa eğer, cehennemlikmiş o hayalet
Ve benim muhayyilem cehennemin dibinden karanlıkmış!
Bir an için bile, Horatio, gözlerini ayırma ondan,
Ben de gözlerimi çatlatırcasına gözleyeceğim onu.
Temsilden sonra da başbaşa verir, renk verdi mi, vermedi mi
Bir karara varırız.

HORATIO : Ne diyim, sevgili Lordum,
Bu oyun oynanırken, biri bir hırsızlık eder de
Kaçarsa benim gözümden, çalıntıyı razıyım ödemeye.

HAMLET : Geliyorlar, geliyorlar. Deliliğe vurayım şimdi ben.
Kendine bir yer bul!

(Danimarka marşı. Borularla dümbelekler. Kral, Kraliçe, Polo-

nius, Rosencrantz, Guildenstern, Mabeyinciler, eli meş'aleli Muhafızlar'la girer.)

CLAUDIUS : Yeğenimiz Hamlet nasıllar acaba?

HAMLET : Mükemmel, efendim, mükemmel. Bukalemum sofrasında hava yiyip umut içiyorum, iğdiş horozlar misâli beside.

CLAUDIUS : Lisanın yabancı geldi, Hamlet, anlayamadım dediğini.

HAMLET : Benden de alın o kadar!.. Lordum, bir zamanlar üniversitede sahneye çıktım demiştiniz, değil mi?

POLONIUS : Evet, evet, Lordum, epiy de alkışlanmıştım.

HAMLET : Hangirole çıktınızdı?

POLONIUS : Jül Sezar'ı oynadım. Ayan Meclisinde öldürüldüm. Brutus kanıma girdi.

HAMLET : Vay gaddar herif, o meclislik öküze nasıl kıymış öyle?.. Oyuncular hazır mı?

ROSENCRANTZ : Hazırlar, Lordum, işaretinizi bekliyorlar.

GERTRUDE : Şöyle gelsene, Hamlet, yanıma otur, yavrum.

HAMLET : Burda, anneciğim, daha çekici bir cevher var.

POLONIUS : Bakın işte, gördünüz mü!

HAMLET : Han'fendi, başımı koynunuza, koyabilir miyim?

OPHALIA : Olmaz, Lordum.

HAMLET : Başımı kucağınıza koyabilir miyim diyecektim.

OPHALİA : O olur, Lordum.

HAMLET : Seni dağa mı kaldıracağım sandın?

OPHELİA : Hiçbir şey sanmadım, Lordum.

HAMLET : O da bişey değilse yâni, kızların bacak arasına lâyık!

OPHELIA : Ne dediniz, Lordum?

HAMLET : O bişeyi.

OPHELIA : Neşeniz yerinde mi, Lordum?

HAMLET : Benim mi?

OPHELİA : Sizin ya.

HAMLET : Senin şerefine bu maskaralığım. Hem neşeli olmayıp da ne yapacaksın? Baksana, annem nasıl şen, oysa iki saat olmadı babam öleli.

OPHELIA : Affedersiniz ama, iki kere iki ay oldu, Lordum.

HAMLET : O kadar oldu mu? Öyleyse şeytan giysin karaları, ben samurlar kuşanayım! Şu tuhaf işe bak, iki ay olmuş öleli, hâlâ unutulmamış! Demek umut var, büyükse ölen adam, anısı öldükten altı ay sonraya sürebilecek, kilise-milise diktirmesi şartıyle elbet, yoksa unutulur gider, taşına da yazarlar "Ölüyü örtekorlar, götünü dürte korlar," diye.

(Obualar çalar. Dilsiz-seyir başlar.)

(Bir Kral, bir Kraliçe sarmaş-dolaş, öpüş-koküş girer. Kraliçe diz çöker, bağlılık andı içer. Kral onu yerden kaldırır, başını omuzuna kor, sonra bir çiçek tarhının içine uzanır, uykuya dalar. Bunun üzerine Kraliçe çıkar. Derken bir başka adam gelir, Kral'ın tacını başından alıp bir öpücük kondurduktan sonra, kulağına zehir akıtır, gider. Kraliçe dönüp, Kral'ın öldüğünü görünce, saçını, başını yolar. Zehri akıtan adam iki-üç pandomimacıyla döner, Kraliçe'nin yasına katılırmış gibi yapar. Cenaze dışarı taşınır. Zehir akıtan adam Kraliçe'ye armağanlar yağdırarak, aşk ilân eder. Kraliçe ilkin soğuk davranırsa da, sonunda "he" der.)

OPHELIA : Bu ne demeye geliyor, Lordum?

HAMLET : Valla, bu fasa-fiso, fitne veya fücur demek olacak.

OPHELIA : Bu gösteri belki de asıl oyunun özeti, değil mi?

(Önsözcü girer.)

HAMLET : İşin aslını şu heriften öğreneceğiz. Bu oyuncu milleti sır tutamaz hiç, her esrarı faş ederler.

OPHELIA : Bu gösterinin anlamını da o mu açıklayacak?

HAMLET : Ohooo, hem de senin göstereceğin her gösteriyi! Sen açmaktan utanmazsan, onlar da açıklamaktan utanmazlar.

OPHELIA : Çok fesatsınız, çok fesat! Ben oyunu izliyorum.

ÖNSÖZCÜ : *Bizleri de, bu seyri de*
Dileriz ki seyirciler
Gecikmezler affetmede.

HAMLET : Önsöz mü bu, atasözü mü yoksa?

OPHALIA : Evet, pek kısa sürdü, Lordum.

HAMLET : Kadınların aşkı gibi.

(iki Oyuncu, biri Kral, biri Kraliçe, girer.)

OYUNCU KRAL : Eros gönüllerimizi, çöpçatan da bu mutlu elleri
Hayır duasıyla kutsayıp kenetleyeli beri,
Föbüs'ün altın faytonu Neptün'ün tuzlu yüzünü
Devretti otuz kez, Tellüs'ün de dağını, düzünü,
Otuz düzine ay da o ödünç aldığı nurla
Gündüz etti geceleri oniki kerre otuz defa.

OYUNCU KRALİÇE : Güneş de, ay da böyle daim dolana dolana
Eğleşsin dursun hep, aşkımız ermesin sona.
Velâkin, bu son zamanlarda iyi değil sıhhatin,
Eski neş'eni, eski gücünü, kuvvetini kaybettin,
Ondan kuşkuluyum işte. Sen bana bakma ama,
Hiçbir şey dert olsun istemem sevgili Lorduma.
Hem korkuyla aşk eşikizdir kadın kısmında,
Ye hep, ya hiç deyip, yarışırlar aralarında.
Aşkımın ölçüsünü bunca zamandır denedin,
Aşkım ne kadar büyükse, korkum da öyle, sevgilim.
Aşkın büyüğünde en ufak kuşku bile korkudur,
Korkusu kendisiyle beraber büyüyen aşktan korkulur.

OYUNCU KRAL : Neylersin ki, ayrılacağız yakında, hem çok yakında.
Bittim, tükendim ben, derman kalmadı ayaklarımda.
Yaşayacaksın sen benden sonra ömrünün baharında,
Mutluluklar, kutluluklar içinde. Belli olmaz, yarın da
İyi bir kısmetin çıkar...

OYUNCU KRALİÇE : Olmaz olsun öyle kısmet!
Aşk yuvası bir gönülde hiç barınabilir mi ihanet!
Bir daha evlenirsem, Tanrı bin türlü belâmı versin
İkinci koca derken, kadın, ilkinin kanına girersin!

HAMLET : Gidi zehir, gidi zakkum!

OYUNCU KRALİÇE : Çok gördük örneğini, ikinci evlilikten murat

Sevgi değil, düpedüz menfaattir, menfaat.
İlk kocamı öldürdüm sayılır ikinci defa,
İkinci kocam sarılıp öperse beni yatakta.

OYUNCU KRAL : İnanıyorum, bütün bu sözleri inanarak söylüyorsun,
Ama sözler dediğin, cayılmak içindir, iki gözüm,
Belleğe bel bağlamaz en halisinden niyetlerimiz,
Tezelden verilen kararın bozulması da öyle tez.
Hamken dalına sıkı sıkı tutunan meyva,
Olgunlaştıktan sonra düşer el vurulmadan da.
Kararım karar demekle girmiş oluruz borca,
Ama ödemeyi o borcu nedense unuturuz kolayca
Çoşku içinde bir alay şey yapmayı tasarlarız,
Çoşku kaybolunca ama, hızla kesilir bizdeki hız.
Sevinç de, tasa da çoşup kaçtı mıydı ifrata,
Kendi sapını kesen bir balta olur, kör bir balta.
Sevincin azıttığı yerde, çığrından çıkar tasa
Ve hiç yoktan şenleniverir sevinç de bürünür yasa.
Bu ölümlü dünyada kalıcı olan ne var.
Neden hercai olmasın aşklarımız da bahtımız kadar!
Ortada cevabı bilinmeyen bir de mesele var hatta,
Bilmiyoruz baht mı aşka, yoksa aşk mı yol açar bahta.
Kim düşkünken, kof bir dosttan dilerse aman,
Yeni bir düşman edinmiştir, bil ki, hiçyoktan.
Söze başladığımız yerden muntazam edelim devam:
Öyle aykırı devreder ki niyetlerimizle devran,
Taşlı pilâva döner bir anda giriştiğimiz onca plan.
Hayallerimiz gerçi bizimdir ama, mahsulleri bize yaban.
Yâni sen istediğin kadar başka koca istemem de
Bu kararın da ölecektir ilk kocan öldüğünde.

OYUNCU KRALİÇE : Rızkım kesilsin topraktan, gökyüzünden de ışık,
Ne gece, ne de gündüz, rahat yüzü görmeyim artık,
Emellerim emeklesin, yerlerde sürünsün ümidim!
Hücresinde bir zâhidin çilesi olsun nasibim,

Sevincin katresi bile uğramaz olsun semtime,
Ne varsa nimet bildiğim, gargolsun nefretime,
Burda da, ahrette de acılar kemirsin bedenimi,
Bir başkasının koynuna girersem emi!

HAMLET : İster misin şimdi sözünden dönüversin?

OYUNCU KRAL : Büyük söylüyorsun ama!.. Kuzum beni yalnız bırak,
Bir ağırlık çöktü üstüme, şurda gaflete dalarak,
Kendi kendimi dinliyim biraz.

OYUNCU KRALİÇE : Uyu, sevgilim, uyu,
Ve dilerim, Tanrı daim eder aramızdaki mutluluğu!

HAMLET : Oyunu nasıl buldunuz, Kraliçem?

KRALİÇE : Bana fazla iddialı gibi geldi bu hatun.

HAMLET : E, ama sözünü de tutacak.

CLAUDIUS : Meali ne ki bunun? Bir muzırlık olmasın işin içinde?

HAMLET : Aman, efendim, olup olacağı bir oyun, zehiri de, cinayeti de yalancıktan tabiy.

CLAUDIUS : Adı ne bu oyunun?

HAMLET : Farekapanı. Nasıl mı? Mecazen yani. Aslında, Viyana'da işlenen bir cinayete dair... Dükün adı Gonzago, karısının da Batista. Şimdi göreceksiniz, pis bir olay, ama bize ne? Haşmetlimizin de, bizlerin de nasıl olsa vicdanı rahat. Yarası olan gocunsun, bizim alnımız ak.

(Lucianus girer.)

Bu, Lucianus diye biri, kralın yeğeni.

OPHELIA : Mükemmel bir takdimci olurmuşsunuz siz, Lordum

HAMLET : Kukalarınızı oynaşırken göreydim, oynaşınızla aranızdakileri de takdim ederdim böyle.

OPHELİA : Diliniz çok, çok keskin, Lordum.

HAMLET : Köreltmeğe kalkışma, elini kesersin.

OPHELIA : Ne desem, tersinden alıyorsunuz hep.

HAMLET : Nikâh töreninde damada "evet" der gibi mi?.. Bre katil, hadisene! Bırak kahrolasıca ağzını, burnunu oynatma-

yı da, sarıl işine! Bak, bet sesli baykuş "intikam" diye nasıl
– haykır!

LUCIANUS : Gözüm kara, elim çabuk, zehrim zehir, vakit ergin
Ve müsait zemin, ortada top oynuyor in-cin,
Sen, ey zifirî otlardan derlenme ufunet iksir
Ey cadıların cadısı Hekat'in bin kez kaynattığı zehir,
Göster neymiş kitapsız afsun, o esrarlı kuvvet,
Şu yedi canlı varlığın var-canına kastet!

(Zehri kulağına döker.)

HAMLET : Onu bahçede zehirliyor mülküne konmak için. Maktülün adı Gonzago. Olmuş bir olayın hikâyesi, nefis bir İtalyancayla yazılmış. Şimdi, Gonzago'nun karısını nasıl baştan çıkardığını göreceksiniz katilin.

OPHELİA : Kral kalkıyor!

HAMLET : Kuru-sıkıdan mı ürktü ne?

GERTRUDE : Neniz var, efendimiz?

POLONIUS : Oyunu durdurun!

CLAUDIUS : Işık tutun bana! Dağılalım!

LORDLAR : Işık tutun! Işık, ışık!

(Hamlet ile Horatio hariç, herkes çıkar.)

HAMLET : Yaralı geyik ağlayı ağlayı,
Zıplarken avcının tayı,
Böyle yoğrulmuş bu çarpuk dünya,
Kim nöbete kim uykuya.

Ne dersin, Türkleşirse birgün gidişâtım, bu gidişle, şapkama sorguçlar takıp, iki de fiyango gül pabucuma, tiyatro kumpanyalarının birinde bir koparamaz mıyım, dostum?

HORATIO : Yarım ücretle.

HAMLET : Tam ücret isterim ben.
Biliyorsun hoş, ey aziz Horaşo,
Yoksun kalınca bu ülke
O şehinşâhından, geçti başa
Tam ama, tam... bir şâhbaz.

HORATIO : Kafiyeyi tuturamadınız.

HAMLET : Bak, dostum, o hayaletin bir sözünü bin sikkeye değişmem, alimallah!.. Dikkat ettin, değil mi?

HORATIO : Etmez miyim?

HAMLET : Zehir lâfı edilir, edilmez...

HORATIO : Gördüm, gördüm.

HAMLET : Haydaa!.. Çalsın flâvtalar, başlasın hemen fasıl!
Kral Hazretleri güldürüden hazetmiyorlarmış meğer,
N'a'apalım yâni, yas tutacak değiliz a!
Hadi başlasın fasıl!

(Rosencrantz ile Guildenstern girer.)

GUILDENSTERN : Sevgili Lordum, bir dakka konuşabilir miyiz?

HAMLET : Sabaha kadar konuşsak, ne lâzım gelir?

GUILDENSTERN : Kral Hazretleri, efendim...

HAMLET : Evet, efendim, ne olmuş kendilerine?

GUILDENSTERN : Çekildiler dairelerine, fevkalâde nâhoşlar.

HAMLET : İçkiden mi, efendim?

GUILDENSTERN : Hayır, Lordum, öfkeden.

HAMLET : Safrası kabardı demek! İyisi mi siz kendilerini bir hekime gösterin! Çünki ben şahsen vaziyet eder, kan-falan almağa kalkarsam, kanı başına sıçrıyabilir büsbütün.

GUILDENSTERN : Lütfen, Lordum, daha bir insicamlı konuşsanız, sadet dışına atlayıp sıçramasanız...

HAMLET : Rahvan giderim ben de, canım...

GUILDENSTERN : Valdeniz, Kraliçe Hazretleri, maneviyatları altüst, size gönderdiler beni.

HAMLET : Hoş geldiniz, safalar getirdiniz.

GUILDENSTERN : Kuzum, Lordum, bu, fart-ı nezaket, nezaket olmaktan çıkıyor. Lütfen, bana akıllı-uslu bir cevap verirseniz, ben de size valdenizin emrini naklederim. Yoksa, affınızı dileyerek yanınızdan ayrılmamla bu vazife de son bulur.

HAMLET : O, elimde değil, efendim.

ROSENCRANTZ : Elinizde olmayan ne, Lordum?

HAMLET : Size akıllı-uslu bir cevap vermek. Çünki aklım başımda değil. Ama olanı kadarına razıysanız, o kadarcığı zâtı-

nızın veya, buyurduğunuz üzre, valdemin emrindedir. Öyleyse sadede teşrif edelim! Bana ne söylemenizi söyledi validem?

ROSENCRANTZ : Şöyle ifade buyurdular, efendim:Hat-ı hareketiniz kendilerini hayret ve dehşete garketmiş.

HAMLET : Ne yaman oğulmuş bu, annesini böyle şaşırtabilen! Yalnız, bu anne hayranlığının bir mabâdi filân yok mu? Buyrun, söyleyin!

ROSENCRANTZ : Yatmadan önce, halvetine gelmenizi istiyorlar sizden, konuşacakları varmış.

HAMLET : Bir değil, on seferlik anam olaydı, gine de sözünden çıkmazdık... Bizimle başka bir alıp-vereceğiniz kaldı mı?

ROSENCRANTZ : Bir zamanlar beni severdiniz, Lordum.

HAMLET : Hâlâ da seviyorum, bu uzun ellerimle kitaba el basayım ki.

ROSENCRANTZ : Neden ama, sevgili Lordum, bu hoşnutsuzluğunuz? Derdinizi açmamakla, besbelli kendi içinize hapsoluyorsunuz.

HAMLET : İkbal yolum tıkalı, beyler.

ROSENCRANTZ : Nasıl olur? Bizzat Kral Hazretleri sizi Danimarka tahdına veliaht ilân etmedi mi?

HAMLET : Evet, evet, gün ola, gün ola... Çoktan harman oldu bu atasözü de.

(Oyuncular flâvtalarıyla girerler.)

Ooo, flâvtalar! Verin birini bana! Siz de gelin şöyle biraz! Söyleyin, niye böyle hep rüzgârımın uğrusundan doğru geliyorsunuz üstüme, üstüme, beni faka bastırmak istercesine?

GUILDENSTERN : Ah, efendim, size hizmette ölçüyü kaçırıyorsam bâzen, bilin ki, sevgimin ölçüsüzlüğünden.

HAMLET : Pek anlayamadım bunu... Şunu çalar mısınız biraz!

GUILDENSTERN :Hiç bilmem, efendim.

HAMLET : Rica ederim.

GUILDENSTERN : Emin olun, çalamam, Lordum.

HAMLET : İstirham ederim.

GUILDENSTERN : Bu alete elimi vurmuşluğum yok, efendim.

HAMLET : Yalan atmak kolay da, bunu çalmak mı zor. Başparmağınızı, öbür parmaklarınızı bu deliklere dayayacak, ağzından içeri soluğunuzu üfliyeceksiniz, görün, bakın, ne harika sesler çıkacak! Haa, şunlar da anahtarları işte!

GUILDENSTERN : Usûlünü bilmiyorum ki, ahengini bulayım. Ayrı hüner ister bu işe.

HAMLET : Hah-hah-ha, anladınız mı şimdi, beni nasıl hiçe sayıyormuşunuz! Buldunuz benim gibi bir sazı, anahtarlarımı açıp kapayacak, bamtelimi bulacak, sonra da en pesinden en tiz notasına kadar beni öttürecektiniz, değil mi? Oysa ne cins sesler, ezgiler var şuncacık âlette saklı, siz onu bile dile getirmekten âcizsiniz. Aklınıza şaşayım sizin, benim ağzımdan lâf çalmak kaval çalmaktan daha kolay mı sandınız? Beyler, adı lâzım değil, bu sazı, istediğiniz kadar kurcalayın, dünyada çalamazsınız.

(Polonius girer.)

Buyursunlar, bey'fendi.

POLONIUS : Kraliçe Hazretleri sizinle görüşmek istiyorlar hemen.

HAMLET : Şurdaki bulutu görüyor musunuz, bakın, deve biçimi adetâ!

POLONIUS : Doğru, valla, tıpkı deve.

HAMLET : Bence sansara benziyor daha ziyâde.

POLONIUS : Kuyruğunu sevsinler!

HAMLET : Balinayı da andırmıyor değil.

POLONIUS : Balinanın ta kendisi.

HAMLET : Merak etmeyin şimdi gidiyorum annemin yanına.
– Delinin zorunu da amma çok zora koşuyorlar. –
Gidiyorum şimdi.

POLONIUS : İyi olur, efendim.

(Çıkar.)

HAMLET : İyi olur da, kolay olmuyor... Arkadaşlar, biraz yalnız bırakın beni!

(Hamlet hariç, herkes çıkar.)

Tam da cadı-kazanı vakti gecenin, alimallah,

Yakındır açılan mezarlardan uğrayıp dışarı,
Cehennem ûfunetini saçacak. Gündüzün dudağını uçuklatan
En feci zenaatlere de geldi miydi sıra,
Ben de mi kan içeceğim yoksa?.. Yok, canım! Git annene, sen!
Ey yüreğim, yitirme yürektenliğini, ve mukayyet ol, emi,
Neron'un kıyıcı ruhu çöreklenmesin canevine!
Amansızlığına amansız ol, lâkin ters düşme tabiatına,
Kılıçlar gibi şakırdasan da, çekme, sakın, kılıcını!
Dilimle kalbim ikiyüzlü bir palanın, iki yüzü,
Sözlerimle Onu biçip devirirken sola-sağa
El vermesin ellerim söylediğim sözü tutmağa!

(Çıkar.)

ÜÇÜNCÜ SAHNE

(Claudius, Rosencrantz, Guildenstern girer.)

CLAUDIUS : Halini beğenmiyorum hiç, hem güvenliğimize de zarar,
Başıboş bırakılmaz ki bu cinnet! Siz tedarikinizi yapın,
Ben hazırlattıracağım derhal yazılı emrinizi,
O da sizinle beraber gelecek İngiltere'ye.
Mülkümüzün yüce menfaatlerine de aykırı zâten
Çatık kaşlarından gitgide dal-budak salan
Harimimizdeki bu tehlike.
GUILDENSTERN : Tezelden hazırlanırız, efendim.
Nafakası, harcı Haşmetlimizin ellerine bakan
Bunca yoksun nüfusun emniyeti de, selâmeti de
En mubarek, en mukaddes vecibeden olsa gerektir.
ROSENCRANTZ : Öyle münzevi, münferit bir hayat için bile
Başı belâya girmesin diye canını dişine takıp,
Aklını, fikrini seferber etmek nasıl elzemse,
Binlerce hayatın dirliğini, düzenliğini koruyan, kollayan

Varlığa çok daha fazlası şart. Bir devletli ölmekle
Kendi ölmez sade, ama ölesiye dönen bir girdap gibi
Yöresindekileri de yutar. Öyle muazzam bir çarktır ki o,
Çakılmış en ulu dağın taa en doruğuna,
Yapışmış, takılmış koca koca çubuklarına onun
Sayısız asalak, ama sallanıp devrildi mi de bir,
Bütün o takıntılar, bütün, bütün o askıntılar
Sapır sapır dökülür. Boşuna dememiş bilginler:
İç çekmeğe görsün bir kral, cemaat inim inim inler.

CLAUDIUS : Bu acil seyahate hazır olun lütfen ve serian,
Böylece şu anda dört-nala kalkmış bu azgın atın
Köstek vuralım ayağına!

ROSENCRANTZ : Emriniz baş üstüne.

(Rosencrantz ile Guildenstren çıkar.)

(Polonius girer.)

POLONIUS : Haşmetlim, Lord Hamlet annesinin halvetine gidiyor,
Bendeniz de ordaki bir perdenin ardına gizlenip,
Dinleyeceğim, ne konuşuluyor. Tahminim, Kraliçe haşlayacak onu fena.
Ama daha önce büyük bir isabetle işaret ettiğiniz üzre,
Bu buluşmada bizim taraf Kraliçeden ibaret kalmamalı,
Anne kalbi ne yufkadır, mâlûm; bir başkası denk bir yerde
Konuşulanlara kulak vermeli... Tanrıya emanet olun, devletlim,
Siz uykuya yatmadan önce, tekrar yanınıza uğrar,
Buluşma nasıl geçti, anlatırım.

CLAUDIUS : Teşekkürler, dostum.

(Polonius çıkar.)

Ah, bu günahım yok mu, leş kokusu yeri, göğü tutuyor,
Lânetli ki, nasıl lânetli, Habil-Kabil meselinden beri!
Seni gidi kardeş katili, kaç aydır can atıyorsun
İçin gidiyor ama, dilin varmıyor dua etmeye,
Suçun öyle ağır ki, hafif kalıyor kavlin, kararın.
İki ateş, iki uğraş arasında kalmış bir gafil gibi,

Önce hangisinden başlayacağına şaşıra durmuş,
Aylak, aylak geziyorsun. Lâkin kardeş kanına bulanıp,
Bu yerinden kalkmaz olmuş kırılasıca elleri
Yıkayıp, pîr-i pâk edecek rahmet de kalmadı mı yoksa
Yedi kat gökyüzünde? Neye yarar ki o merhamet
Yüzü kara çıkmışın yüzüne bakmadıktan sonra?
Duadan murat, şu çifte maksattan başka nedir ki:
Şeytana uymadan önce engellenmek, uyarılmak,
Uyduktan sonra da bağışlanmak? Halâs olur öylece,
Geçmişinden kurturulursun. Lâkin, nasıl bir dua ola o,
Dertlerine devâ? "Affedilmez suçumu affet!" mi diyeceğim?
O olmaz işte, çünki o cinayeti uğruna işlediğim
Ne varsa, bu taç, bu taht, bu saltanat, bu kraliçe
Hepsi de hâlâ benim elimde, yedimde, mülkümde.
Günahkâr hem bağışlanacak, hem de hayrını görecek günahının!
Yalnız, bu gidişmiş gidişâtı içinde bu dünyanın
Altın suyuna batmış el, boynuz takabilir adalete,
Ve yüzkarası suçlarının parsasını yiyenlerdir eksert
Kanunla kanun çalanlar. Fakat bu elçabukluğu ahrette sökmez,
Tırnaklayamazsın oyun kâğıtlarını, kozun kozdur,
Mundar bacağın bacak! İş başa düşer o panayırda.
Ak koy'nu da, kara koy'nu da kendin sürersin ortaya,
Ya aklanmaya, ya karalanmaya. Şimdi ne yapacaksın bakalım?
Tek çare nedamet kaldı, o da nereye kadar?
Hem nâdim olamadıktan sonra, nedamet neye yarar?
Ah, bu çekilmez çile! Ah, bu ölüm-karası sine!
Ah, bir kireç kuyusuna düşmüş, çırpındıkça batan
Bu çaresiz biçare!.. Nerdesiniz, melekler?.. Kendin dene bari.
Çök bu çözülmez dizleri, çök! Kopsun çelik telleri bu kalbin,
Yumuşasın bu yürek yeni -doğmuş bir bebenin eklemleri gibi!
İnşallah! İnşallah!

(Diz çöker.)
(Hamlet girer.)

HAMLET : Tam sırası bu işin, duaya dalmışken tam,
Farzet, görüverdim işini, uçtu, gitti uçmağa,
Öcüm de alınmış oldu... İyi de, düşünmek lâzım iy'ce:
Bir habis katlediyor babamı, bunun üzerine ben de,
O babanın tek oğlu, gönderiyorum o habisin canını
Cennete...
Böyle öç mü olurmuş, bu, düpedüz izzet-ikram!
Babamı fena kıstırdıydı, zevk-ü sefa içinde,
Günahları baharın kabak çiçekleri gibi açmış,
Şimdi hesabı, vebali ne, onu Münkir-Nekir bilir,
Ama şu halimizle akıl erdirebildiğimiz kadar,
Cehennem azâbı çekmede... Ya bu, tam tövbei-istiğfarda,
Öbür dünyaya göçe, tatile çıkarcasına, hazır,
Şu ara onun canını almakla öç mü almış olacağım?
Ne münasebet!
Kınına gir, kılıcım, değil böyle, meş'um bir fırsat bekle,
Sızıp kalmışken işretten, veya gazaba gelmişken,
Veya fücür yatağında sefih, aşk üzerindeyken!
Yahut söve-saya kumar oynarken, yahut bağışlanmaz
Ve tekrarı akla zarar bir başka halt karıştırırken,
Ser onu yere, döve döve yeri, göğü tabanları,
Ruhu öyle bir diyara yollansın ki, cehennem
Cennet sayılır onun yanında... Annem bekliyor beni...
Bu, bir ilâçsa canını kurtaran, marazınla sürünesin diye!

(Çıkar)

CLAUDIUS : Sözlerim göklere ağarken, fikrim kayıyor bir başka yana,
Amini olmayan dualar ulaşmazlar gök katına.

(Çıkar.)

DÖRDÜNCÜ SAHNE

(Gertrude ile Polonius girer.)

POLONIUS : Nerdeyse gelir. Kuzum, verin, veriştirin ona.
Söyleyin, bu münasebetsizlikleri kabak tadı verdi artık.
Söyleyin, Kralın hışmına zât- âliniz siper oldunuz,
Siz araya girdiniz... Ben şuracığa sineceğim...
N'olur, dobra dobra konuşun onunla.
HAMLET *(içerden)*: Anne, annee!
GERTRUDE : Olur olur, öyle yaparım. Saklanın siz, geliyor, bakın!
(Polonius perdenin ardına saklanır.)
(Hamlet girer.)
HAMLET : Mesele nedir, anne?
GERTRUDE : Hamlet, babana çok fena yaptın!
HAMLET : Anne, babama çok fena yaptın!
GERTRUDE :Hadi, hadi bırak bu ipsiz-sapsız lâfları!
HAMLET :Hadi, hadi, bırak, anne, bu sorgu melâikeliğini!
GERTRUDE : Nen var senin, Hamlet?
HAMLET : Nen var senin, anne?
GERTRUDE : Kimim ben, unuttun mu yoksa?
HAMLET : Unutur muyum hiç,
Siz kraliçesiniz ve kocanızın kardeşinin karısısınız
Ve de, keşki olmaz olaydı, benim annemsiniz.
GERTRUDE : Anlaşıldı, sana lâf anlatacak gibiler lâzım sana!
HAMLET : Gel, sen, gel, otur şuraya ve otur oturduğun yerde!
Eline şimdi öyle marifetli bir ayna tutuşturacağım ki,
Orda sade yüzünü değil, içyüzünü de göreceksin!
GERTRUDE : Söyle, niyetin ne senin? Canıma mı kastın?
İmdat! İmdat!
POLONIUS *(arkadan)* : Amanın, amanın! İmdat!
HAMLET *(kılıcını çeker)*: İmdat haa, bre fare! İtlâf ettim gitti seni!
POLONIUS *(arkadan)* : Ayy! Vuruldum!
GERTRUDE : Ahh, n'aaptın, n'aaptın sen?

HAMLET : Bilmem, valla... Kral mıydı o yoksa?
GERTRUDE : Ah, ahh! Gözün kararmış senin, gözünü kan bürümüş!
HAMLET : Kan bürümüş ha! Pekiy, o gözler nasıldı, anneciğim,
Bir kralın kanına girer, kardeşiyle evlenirkenki?
GERTRUDE : Bir kralın kanına girmek mi dedin.
HAMLET : Aynen öyle dedim.
(Perdeyi kaldırır, Polonius'un cesedi görünür.)
Elveda sana, paskal saraylı, şaşkın hafiye!
Efendine kastettiydim ben. Sana çıktı mükafat.
Ne yapalım, çaresiz çekeceksin işgüzârlığının cezasını
Bırak ellerini ovuşturmağı! Sâkin ol, tek dur!
Bırak da ben yüreğini bildiğim gibi ovayım, ovuşturayım,
Ovulacak, okşanacak tarafı kalmışsa daha,
Ve bu erkân denen musibet olanca duygunluğa karşı
Etrafına kapkalın bir duvar örmemişse henüz.
GERTRUDE : Ne kusur işlemişim ki ben, böyle avaz avaz
Bağırıp çağırıyorsun annenin yüzüne?
HAMLET Öyle püften bir kusur ki,
Tevazuun o zarif, o utangaç benzini sararıp, soldurur,
İkiyüzlüye çıkarar erdemin adını, masum aşkın
Güzelim alnından gonca gülünü koparıp, yerine
Yüzkarası bir damga vurur, ve bağlılık yeminlerini
Kumarbaz hesabına benzetir. Öyle bir kabahat ki,
Sözleri, sözleşmeleri tahta kurtları gibi kemirir,
Hor kevgire çevirir, onun yüzünden hayır-dualar
Kelime oyunlarına dönüşür. Gökyüzünün yüzü kızarır,
Ve şu taşkalpli, vurdumduymaz külçe feleğini şaşar,
Kıyamet arifesinde sanki, faltaşı gibi açılır gözleri
İzlerken o hattı, o hareketi.
GERTRUDE : Neymiş o hat-tı hareket,
Vebal çetelerini çentik çentik eden o deprem?
HAMLET : Önce bu resme, sonra da öbürüne bak, anne!
Yanyana koy, karşılıklı koy iki kardeşin tasvirlerini!
Görüyor musun şu yüzü, nasıl alımlı, nasıl görkemli!

Hiperion lüleleri bunlar, Jüpiter'in alnı bu alın,
Mars'ın gözleri bu gözler, göz dağlamaya, kumanda etmeye,
Duruşu tanrılar ulağı kıvrak Hermes'in duruşu,
Göğe öpücük kondüran bir tepenin üstüne demin konmuş,
Tanrılar elele vermişler sanki, şu senden, bu benden
Diye girişmişler topluca bir insan örneği yaratmaya.
İşte bu örnek kocandı senin. Şimdi de ardından gelene bak!
Şu da işte şimdiki kocan, ağulu bir küf benzeri
Kurutmuş kardeşinin fidan boyunu. Kör müydün sen, kör,
O çiçekli dağdan ayak götürüp bu bozkıra inecek,
Dikenlerle nefsini körletmeye? Ne göz varmış, sende ne göz!
Aşkla da bir ilgisi yok bunun, hem senin geçkin yaşında
Kandaki heyheyler yatışır, durulur, mâlûm,
Ağır basmaya başlar akıl, ama nasıl akılmış ki o,
Akı karayı şaşırmış? Ve ne hınzır şeytanmış o
Körebeye kandırıp seni, gözlerine kara çaput bağlamış!
Ey utanç, nerde kaldı kızarıp bozarman senin? Madem,
O âsi iblis isyana kaldırıyor yaşlı bir ananın iliklerini,
Varsın gençliğin ateşi de mum edip eritsin erdemi!
Madem, gemi azıya aldı mıydı şaha kalkmış azgınlık
Kutupta buzullar bile alev alıyor buz gibi,
Akıl godoşluk ediyor şehvete, bundan böyle ardan,
Namustan dem vurmasın kimse!...

GERTRUDE : Yeter, Hamlet, yeter!
Cangözümü, oğlum, çevirdin derinlerine can evimin,
Ve öyle zifirî lekeler öylesine işlemiş ki dokusuna,
Yıkamakla çıkacak gibi değil.

HAMLET : Ama yaşadın, değil mi
Ersuyu bulaşmış çarşafların ter kokuları içinde,
Derinizden sefahat tüte tüte, oynaştın, seviştin,
Değil mi, o samanlık seyranında?

GERTRUDE : N'olur, kuzum, sus artık!
Bu sözlerinle çatallı hançerler üşürüyorsun kulaklarıma,
N'olur sus, sevgili Hamlet!

HAMLET : O kanalıcı canavar, o habis,

Önceki efendinin, beyinin dolamalı tırnağına bile
Değmez o uşak makulesi, o krallar paskalı,
O ırz düşmanı, o devlet, o saltanat, o taht kleftecisi,
O murassa tâcı elçabukluğuyla rafından aşırıp
Cebine atan hırslı hırsız!...

GERTRUDE : Ayağına düştüm, Hamlet!

(Hayalet girer.)

HAMLET : O yamalı bohça kılıklı kral bozuntusu...
Ey koruyucu melekler, uçup gelin semavattan,
Gerin üstüme kanatlarınızı... Emrinizdeyim, soylu sûret!

GERTRUDE : Amanın, aklını kaçırdı!

HAMLET : Çarçur edip vaktini, yağmaya verip azmini
Şaşmaz buyruğunuzu yerine getirmekte geciken
Aylak oğlunuzu azarlamağa geldiniz, değil mi?

HAYALET : Savsaklama görevini! Buraya böyle ziyareten gelişim
Körlenmeğe yüz tutmuş gayretini bilemek içindi.
Ama önce annene dikkat et, hiç beğenmedim halini!
Hayal-gücü zîra en güçsüz bünyelerde gösterir gücünü.
Destek ol kendi kendini yiyip bitiren ruhuna onun!
Konuş annenle, Hamlet!

HAMLET : İyi misin, iyi misin, anne?

GERTRUDE : Ya sen, ya sen nasılsın, oğlum?
Niye iri iri açılmış gözlerini boşluğa dikiyor,
Cirmi, cismi olmayan havayla konuşup duruyorsun?
Gözlerinin bebeklerinden ervah uğruyor sanki dışarı,
Ve tatlı uykusunda silâh-başı edilmiş erler gibi,
Taralı saçların dimdik olmuş, ayağa kalkmış!
Ölülerde uzayan tırnaklarcasına. Ah, oğluşum benim,
Hırçınlığının bacayı sarmış ateşi üstüne sabrın
Pınar sularını boşalt!.. Nereye bakıyorsun sen öyle?

HAMLET : Ona bakıyorum, ona! Ölgün gözleri nasıl da dik dik
Bakıyor! Bu haliyle, bu tavrıyla taşlara açsa derdini,
Onları bile dapduru getirir... Öyle bakma, kuzum, yüzüme
Bu acımalı bakişın kızışmış yüreğimi soğutuyor,

İçimi bir tuhaf ediyor, nerdeyse kararım şaşacak
Sulanıverecek cehdim, kan dökecek yerde yaş dökeceğim.
GERTRUDE : Kiminle, neyle konuşuyorsun sen?
HAMLET : Hiç, hiçbir şey görmüyor musun orda?
GERTRUDE : Gözlerim iyi de, orda hiçbir şey görmüyorum.
HAMLET : Hiç, hiçbir şey de işitmiyor musun?
GERTRUDE : Hiç, hiçbir şey, bu konuştuklarımızdan başka.
HAMLET : Bak, şuraya bak!.. Nasıl usuldan kırıp gidiyor.
Yaşarken giydiği elbiseleri kuşanmış babam sahiden...
Bak, bak şu tarafa gidiyor! Vardı bile kapının ağzına!
(Hayalet çıkar.)
GERTRUDE : Kafanda çattığın asılsız bir kuruntu bu.
Ne sanrılar, ne sanrılar sokar insanın aklına
Ah, ah, ne cindir o cinnet!
HAMLET : Cinnet mi dedin?
Benim nabzım tık-tık işliyor seninki kadar,
Hiç, hiç teklediği yok. Gel, deneyelim, istersen,
Konuşup edilenleri bir bir tekrar edeyim de gör,
Deli miymişim, değil miymişim! Anne, allahını seversen,
Ruhuna o avuntu merhemini tüyyatımı sıvayıp durma.
Mesele, senin ayak sürçmen değil de benim deliliğimmiş gibi!
O sâyede çıbanın üstü kabuk bağlar belki,
Ama, içerden içerden işleyen kokuşmuş apse
Yiyip bitirir o nahiyeyi. Yaradandan mağfiret dile,
Tövbe et geçmiş hatâlarına, yenilerinden de sakın,
Ayrık otlarına baygın gülsuları serpip,
Kaçamak arama kendine! Dürüstlüğümü bağışlayın gine de,
Çünki bu yağ bağlamış çağın koca orta göbeğinde
Dürüstlük rezillikten el-pençe-divan af dilemek,
Ona el uzatmak için bile destur istemek zorundadır.
GERTRUDE : Ah, Hamlet, bu sözlerinle kalbimi iki parça ettin.
HAMLET : Öyleyse, vazgeç hemen yozlaşmış parçasından onun
Ve öbür parçasıyla artık tertemiz bir hayat sür!

İyi geceler!.. Ama amcamın yatağına girmek yok bu gece,
Dürüstlükten nasibin kalmamışsa eğer, dürüstlük tasla bari!
Nefsini dizginleyerek böyle, ıslah olursun gitgide,
Alışırsın riyazet denen şeye. Tekrar iyi-geceler sana!
Siz haktan inayet dilemeğe hazır olduğunuz an,
Gelirim ben de hayır duanızı almaya. Bu muhtereme
Gelince, nâdimim, neylersin, ama öyle yazmış yazımızı yazan.
Onu Hamlet'le, Hamlet'i onunla mahva ferman çıkarmış
Bu iş için de beni infazcı atamış, hem de savcısı!
Onu kaldırayım ortadan, zamanı gelince nasıl olsa,
Yaptığımın hesabını veririm. İyi geceler sana tekrar!
Zalimlik ediyorum ama, maksadım, niyetim mazlûm
Kötüyse düştüğüm bu yol, daha da kötüsüne doğru yol alıyorum.
Bir isteğim daha var, anne.

GERTRUDE : Ne yapayım istiyorsun, oğlum?

HAMLET : Sen sen ol, sakın, sana yap dediklerimi yapma!
Bırak, o şarap tulumu kral seni yatağına sürüklesin,
Gıdını çimdiklesin, sana "kumrum, kumrum" diye dem çeksin,
O lânet parmaklarıyla boynunu mıncıklayıp dursun
Sen de salyalı, sümüklü birkaç öpücük karşılığında
Çıkar ağzından baklayı, bülbüller gibi şakı
Aslında hiç de öyle deli-meli olmadığımı,
Yapmacık yaptığımı falan! Çok da iyi edersin hem,
Çünki senin gibi hoş, aklı başında bir kraliçe
Böyle değerli sırları o yarasaya, o kurbağaya,
O erkek kediye açmayacak da kimlere açacak?
Yok, yok, akla, ahde vefaya falan aykırı da olsa,
Çıkar o ünlü kafesi evin damına, açtığın gibi kapağını
Uçsun bütün kuşlar, sen de masaldaki maymun gibi
Hiçdurma gir kafesin içine, sonra kuşlar gibi uçacağım diye,
Atla hemen o damdan aşağı, patlat o güzel kafanı!

GERTRUDE : İçin rahat olsun, oğlum. Sözler madem solukla,

Soluk da yaşamayla kaim, son soluğum olsun o benim,
Dediklerini ona solursam!

HAMLET : İngiltere yolu göründü bana, biliyor muydun?

GERTRUDE : Maalesef.
Unuttum söylemeyi sana. Kararlaşmış herşey önceden.

HAMLET : Ama bunun ölümü, pılımı, pırtımı acele toplattırır bana.
Vakit varken, şu işkembe çıkırını yan odaya süreyim.
Tekrar iyi geceler, anne. Evet, evet, bu müşavir ki
Sağlığında zıpır, zırzop, geveze mi geveze bir herif,
Bir kalıp yatıyor şimdi yerde, bir harf öyle, bir tarif!
Gelin, beyfendi, sizi sadede sürelim içeri.
İyi geceler, anne.

(Hamlet Polonius'u sürükleyerek çıkar.)

DÖRDÜNCÜ PERDE

BİRİNCİ SAHNE

(Clauidus, Rosencrantz, Guildenstern girer.)

CLAUDIUS : Bu ahların, vahların, iç-çekişlerin içinde bir iş var.
Anlat, anlat ki, sultanım, biz de neymiş anlayalım!
Nerde, nerde o oğlun?
GERTRUDE : Bizi biraz yalnız bırakın, beyler.
(Rosencrantz ile Guıldenstern çıkar.)
Ah, efendiciğim, ah, bu gözler neler, neler gördü bu akşam!
CLAUDIUS : Ne oldu, Gertrude? Hamlet bir şey mi yaptı?
GERTRUDE : Resmen çıldırdı, hangimiz üstünüz diye cedelleşen
Denizle rüzgârdan bin beter. Babaları tutmuştu o an,
Kılıcını çektiği gibi, "Fare, fare!" diye haykırarak,
Cin çarpmışa dönmüştü sanki, öldürdü, öldürdü
Arkada saklı ihtiyarcığı.
CLAUDIUS : Vay, vay, vay! Fecaat, fecaat!
Demek biz olaydık orda duran, aynı şey gelecekti bizim başımıza da.
Bu zıvanadan çıkmuşlığı cümlemiz için büyük tehlike,
Senin için, benim için, hepimiz için ölümcül bir tehdit.
Yazıklar olsun, şimdi nasıl kapatacağız bu kanlı olayı?
Suç bizim üstümüze yıkılacak, niye bu mecnunu, bu çılgını
Dizginlemediniz, zaptetmediniz, derdest etmediniz diye
Bizden hesap soracaklar. Hep, hep fart-ı muhabetten,
Ona karşı ne önlem almamız gerektiğini vaktinde düşünemedik
Habis bir hastalığa tutulmuş bir zavallıcık gibi
Marazı açıklayıp devâ arayacak yerde, illetin bütün,

Bütün bedeni sarmasına el verdik... Nereye kayboldu o?
GERTRUDE : Öldürdüğü ihtiyarın ölüsünü ortadan kaldırmağa gitti.
Gine de, bütün deliliğine rağmen, aşağılık bir madenin
Cürufu içine karışmış bir altın filizi gibi
Kaybetmiyor saflığını, onun için gözyaşı döküyor hâlâ.
CLAUDIUS : Hadii, hadii, Gertrude!..
Güneş gülpembe parmaklarıyla dağlara değer değmez daha
Onu apar-topar gemiye bindireceğiz. Sonra da olanca
Devlet ve maharetimizi kullanarak, bu pis mi pis işi
Kabullenip temize çıkarmağa bakacağız... Ooo, Guildenstern.
(Rosencrantz ile Guildenstern girer.)
Dostlar, ikinize de söylüyorum, yanınıza yardım devşirin!
Hamlet büsbütün aklını oynattı, Polonius'u katletti,
Ölüyü de alıp burdan, sürüye sürüye götürdü.
Nerdeyse bulun onu, aşağıdan alın ama, cenazeyi de
Şapele taşıtın! Aman, acele edin, kuzum, beyler!
Sen de gel Gertrude, toplayalım aklı başında dostlarımızı,
Lisân-ı hal ile anlatalım onlara başımıza gelen aksiliği
Ve de ne önlem almağı düşündüğümüzü. Gidelim, hadi!
Bir kasvet, bir yıkkınlıktır bastı üstüme, sevgilim.
(Çıkarlar.)

İKİNCİ SAHNE

(Hamlet girer.)

HAMLET : Emanete alındı.
BEYLER (*içerden*) : Hamlet! Lord Hamlet!
HAMLET : Bu da nesi, ne bu gürültü? Hamlet'i çağıran da kim?... Haa, geldiler bile!
(Rosencrantz ile Guildenstern girer.)
ROSENCRANTZ : Ölüyü ne yaptınız, nereye koydunuz, efendim?

HAMLET : Tozların arasına, ait olduğu yere.
ROSENCRANTZ : Nereye yâni, söyleyin ki, alıp ordan şapele taşıyalım.
HAMLET : Olmaz o!
ROSENCRANTZ : Ne olmaz, efendim?
HAMLET : Sizin sırrınız sır da, benimki değil mi yâni! Hem bir kral oğlu bir sünger parçasına mı ifade verecek?
ROSENCRANTZ : Beni bir sünger parçası yerine mi koyuyorsunuz, Lordum?
HAMLET : Evet, efendim, kralın teveccühünü, lütfunu, buyruğunu sömüren bir sünger parçasına... İşte böyle hizmetliler krala fevkalâdeden hizmet ederler. Kral bir maymun gibi avurduna yerleştirir onları, canı çekince emmek için. Sizin derlediğiniz suyu da, işi düşünce, bir sıkışta sömürür, kupkuru kalırsınız yeniden.
ROSENCRANTZ : Sizi, maalesef, anlayamıyorum, Lordum.
HAMLET : Aman ne iyi! Sözün ağırı kulağın ağrını ırgalamamalı!,
ROSENCRANTZ : Ama, Lordum, ceset nerde söyleyeceksiniz bize, sonra da krala gideceğiz beraber.
HAMLET : Ceset kralın yanı başında, ama kralın başı yanında değil. Çünkü kralın başı...
ROSENCRANTZ: Kralın başı mı?
HAMLET : Baş değil... Götürün beni ona!.. Koşsun körebe! Herkes de peşinden!

ÜÇÜNCÜ SAHNE

(Claudius iki-üç kişiyle girer.)

CLAUDIUS : Onu aramaya, cesedi aratmaya postalar çıkarttım.
Bu zincirinden boşanmışı başıboş bırakamazsın elbet,
Ama ayaklarına pranga vurmak da olacak iş değil,
Seveni var, var hâlâ, hem o aklı karışık halk kalabalığı
İnce eleyip sık dokumaz, gözünün gördüğüne inanır,

Suçlunun suçunu hafife alır da çarpıldığı cezayı
Büyütür gözünde. O halde işleri yokuşa sürmeden
Onu böyle alelâcele göz önünden uzaklaştırıvermek
Bize iyi bir nefes payı kazandıracak. Tevekkeli dememişler
Amansız illetin ilâcı da amansız olur diye, yâni
Amansıza amansızca!..

(Rosencrantz girer.)

Söylesene, yahu, ne olup bitti?

ROSENCRANTZ : Cesedi nereye götürdüğünü, nereye sakladığını affedin,
Ağzından alamadık, efendim.

CLAUDIUS : Pekiy, kendisi nerde?

ROSENCRANTZ : Dışarda, haşmetlim, gözaltında, emrinizi bekliyor.

CLAUDIUS : Getirin onu huzurumuza!

ROSENCRANTZ : Hey, getir Lordu huzura.

(Hamlet ile Guildenstern girer.)

CLAUDIUS : Şimdi, Hamlet, söyle bakalım, Polonius nerde?

HAMLET : Ziyafette.

CLAUDIUS : Ne ziyafeti?

HAMLET : Yemeye değil, yem olmaya ziyafet. Bâzı siyasi kurtlar şu anda tadına bakıyorlar kendisinin. Diyet'teki ziyafeti düzenleyen imparator da aslında böyle bir kurttu. Biz beslenelim diye besiye yatırırız cümle yaratığı, sonra da kendimiz besiye yatarız kurtları besleyelim diye. Besili kralımız da, sıska dilencimiz de, bakmayın lezzetleri farklı, aynı sofraya konan iki tabak yemekten ibaret, kurtlar afiyetle yesin diye.

CLAUDIUS : Vah, vah, vah!

HAMLET : Herifçioğlu kralı yemiş olan kurtla balığa çıkar derken o kurdu yemiş olan balığı tutup yer.

CLAUDIUS : Ne demek istiyorsun sen?

HAMLET : Demem o ki, efendim, bir kral bir dilencinin barsaklarında cülûs alayına çıkabilir.

CLAUDIUS : Polonius nerde, sen onu söyle?

HAMLET : Cennette. Hemen birini yollayın oraya! Ulağınız or-

da bulamazsa onu, siz, bizzat, öte tarafa teşrif edip bir de orayı arayıp tarayın! Gine de bu ay içinde bulamazsanız, burnunuzu dikip merdiven başındaki sofayı bir kolaçan edin!

CLAUDIUS : Gidip bakın oraya hemen!

HAMLET : Aceleye lüzum yok, nasılsa bekleyecek sizi.

(Muhafızlar çıkar.)

CLAUDIUS : Hamlet, bütün bu yaptıklarına ne derece derinden hayıflanıyorsak,
Senin selâmete çıkmana da o derece önem veriyoruz,
Bu yüzden de, seni yangından mal kaçırır gibi,
Acele postalıyoruz burdan. Çabuk hazırlanmaya bak!
Alesta bekliyor tekne, rüzgâr da uygun esiyor,
Yoldaşların yolun gözlüyor, herbir şey hazır hareket için
İngiltere'ye.

HAMLET : İngiltere'ye mi?

CLAUDIUS : Evet, Hamlet.

HAMLET : İyi, iyi!

CLAUDIUS : Senin için tasarladıklarımızı bilsen, çok, çok iyi derdin.

HAMLET : Tasarladıklarınızı bilen bir melek var, yukarda gözcü.
Hadi bakalım, gidelim İngiltere'ye!.. Elveda, anneciğim!

CLAUDIUS : Üstüne titreyen babanla vedalaşmak yok mu, Hamlet?

HAMLET : Yeter annemle vedalaşma. Değil mi ki, anneyle baba karıyla kocadır ve de yek-vücut olmuşlardır. Ha anneme veda etmişim, ha size!.. Hadi, yol göründü İngiltere'ye!

(Çıkar.)

CLAUDIUS : Adım adım izleyin onu, bir ayak önce bindirin gemiye!
Dakka sektirmeyeceksiniz, hayırlısıyla bu gece gidiyor burdan.
Kâğıtlar imzalandı, mühürlendi ve müzakereler için gerekli
Ne muamele varsa, tamam... Elinizi çabuk tutun, kuzum!

(Rosencrantz ile Guildenstern çıkar.)

Sen de İngiltere hünkârı, gösterdiğim yakınlığı hiçe saysan da
Elimdeki bunca güç-kuvvet aklını başına getirecektir.
Madem, Danimarka kılıcının bedeninde açtığı yaralar
Daha kapanmamış ve taze, ve bugüne bugün, ister istemez
Bize inkiyad ediyorsun, elden yolladığım yazılarda da
Etraflıca ve uzun uzun izah ve tarif edildiği üzre,
Hamlet'in derhal öldürülmesine dair mutlak emrimize
Uymakta kusur etmeyeceksindir. Uy o emre, İngiltere!
Zira o Hamlet onulmaz bir humma gibi damarlarımda,
Kanımı, canımı kemiriyor. Sen o uru kesip atana kadar,
Bana ne ağız tadıyla yaşamak, ne de rahat yüzü görmek var.

DÖRDÜNCÜ SAHNE

(Fortinbras askerleriyle sahneden geçer.)

FORTINBRAS : Git şimdi, kumandan, Danimarka Kralına selâm söyle benden
De ki ona, Fortinbras, bir süre önce vaadedildiği üzre,
Lütfederlerse tabiî, ordusuyla topraklarından geçmek için
Resmen izin istiyor!.. Biliyorsun kavilleştiğimiz yeri!..
Ama Kral hazretleri, yüzyüze görüşmek isterlerse,
Ayaklarına kadar gelip, saygılarımızı bizzat sunmaya da
Amâdeyiz, onu da söyle!

KUMANDAN : Baş üstüne, Lord hazretleri.

FORTINBRAS : İhtiyatlı olun!

(Fortinbras askerleriyle çıkar.)

(Hamlet, Rosencrantz ve şurekâsıyla girer.)

HAMLET : Bunlar kimin kuvvetleri, dostum?

KUMANDAN : Norveç kuvvetleri, efendim.

HAMLET : Bu gidiş nereye böyle, sorabilir miyim?

KUMANDAN : Lehistan'da bir yer aleyhine.

HAMLET : Kumandanları kim, dostum?

KUMANDAN : Kocamış Norveç Kralının yeğeni, Lord Fortinbras.

HAMLET : O dediğin aleyh, Lehistan'ın tekmiline mi karşı, yoksa
Sadece bir sınır-boyuna mı?

KUMANDAN : E, aslına bakarsanız, hiç de hilâfım yok, bakın,
Kuru kuruya, sırf şan-şöhret kazanma pahasına
El kadarcık, kuru bir toprak parçasını fethe gidiyoruz.
Kendi hesabıma, beş dükacığa de verseler, çift sürmem orda.
Norveç veya Lehistan Kralının üstüne bâ-berat kaldı, diyelim,
O arsa beş dükadan fazla ederse, şaşarım zâten.

HAMLET : Öyleyse, Lehistan Kralı zâten savunmaya kalkmaz orayı.

KUMANDAN : Yok, yok, yığınak yapıldı çoktan.

HAMLET : Demek, bir saman çöpü, bir incir çekirdeği uğruna
İki bin can, üstüne de çil altın yirmi bin düka ha!
Bu, kese şişkinliğinden ve rahat batmasından oluşan
Bir cins apsedir ki, içtendir patlaması ve hastanın neden
Öldüğü belli olmaz dışardan... Bilgi için teşekkürler.

KUMANDAN : Yolunuz açık olsun sizin de.

(Çıkar.)

ROSENCRANTZ : Gidiyor muyuz, efendim?

HAMLET : Şimdi yetişirim size, siz önden gidin biraz!

(Hamlet hariç, hepsi çıkar.)

Nasıl da bütün tesadüfler aksileşiyor bana karşı,
Yüzüme vuruyorlar öç duygumun körlendiğini! Oysa, oysa
Uyumaktan, tıkınmaktan başka derdi kalmamış adamın
Adamlığı nerde kalır ki? Hayvan olur çıkar, değil mi?
Bizlere düşünmek için, geriyi, ileriyi görebilmek için
Akıl, fikir ihsan eden yaradan o güzelim melekeyi,
O tanrısal yeteneği üstüne bağdaş kurup, miskin miskin
Oturalım diye vermedi ki! Hayvanca bir nisyan mı nedir,
Yoksa olayın ille de künhüne varacağım diye
Ödlekçe titizlenmekten mi, şöylesine dörde bölüversen,

Bir parçası hikmetse, üç parçası korkaklık olan
O kararsızlıklar içinde, yapmam gereken şeyi yapmaya
Hem nedenim, hem istemim, hem gücüm, hem kuvvetim
Durup dururken, yapsam mı, yapmasam mı, yapayım mı
diye
Oyalanıyorum böyle? Dünya kadar örnek var beni yüreklen-
diren.
Şu koskoca orduya bak, bakımı dünyanın parasına patlayan
Başında toy mu toy, körpe mi körpe bir prens, şişmiş,
Kabarmış adetâ ona göre ilâhi bir ihtirasla, tutmuş
Dudak büküyor, burun kıvırıyor yolunu bekleyen belâya,
O ölümlü varlığını, nazik bedenini gözünü bile kırpmadan
Atıyor tehlikenin göbeğine, ölümlerden ölüm beğenerek,
Hiç yoktan, bir hiç uğruna! Gerçekten de insanın büyüklüğü
Uğruna savaştığı dâvanın büyüklüğü, küçüklüğüyle değil,
Şerefiyle oynandığı anda, değer mi, değmez mi bakmadan
Kavgaya atılmasıyla ölçülür. Bir de benim şu halime bak!
Babam kahbece öldürülmüş, anamın namusu lekelenmiş,
Kanım kaynamış, ayranım kabarmış, gözüm kararmışken,
Pısıyorum, tutuyorum kendimi, ve şurda utanmadan seyre-
diyorum
Yirmi bin civanın göz-göre-göre ölüme meydan okuyuşunu
Bir şan-şöhret hayali, bir yiğitlik hûlyası peşinde,
Yoluna döğüşen onca gencin kılına bile değmeyecek,
Oracıkta telef olacakları gömmeye biye yetmeyecek
Şunacık bir toprak parçası için sıcak yataklarına
Koşarcasına mezarlarına koşuşmalarını pis pis seyrediyo-
rum
Yetti bu meskenet! Bundan böyle dinim, imanım intikam!
Kana bulanmadıkça düşüm, düşüncem, düşünmek bana ha-
ram!

(Çıkar.)

BEŞİNCİ SAHNE

(Horatio, Gertrude bir saraylı ile girer.)

GERTRUDE : Onunla konuşmak istemiyorum, canım.
SARAYLI : Diretiyor, efendim, zâten aklı başında değil,
Görseniz nasıl perişan, acınacak halde.
GERTRUDE : Pekiy, ne istiyor?
SARAYLI : Hep babasından bahsediyor. Sesler işitiyormuş, öyle diyor,
Dört yanda dönen dolaplara dair. Ofluyor, dövünüyor,
Olmadık şeylere hırslanıyor, saçma-sapan konuşuyor,
Anlaşılmıyor ne dediği. Konuşmuyor, sayıklıyor adetâ,
Gine de dinleyenler kırık-dökük cümlelerine kapılıp,
Anlam çıkarmağa çalışıyorlar, üstesinden gelemeyince de
O yana, bu yana çekiştirip, kendi meramlarına yontuyorlar.
Sahiden de kaş-göz işaretlerine, el hareketlerine bakarak,
Dilinin altında saklı bir şeyler var gibi geliyor,
Ne demeğe geldiği tam anlaşılmasa da, tatsız birtakım şeyler...
HORATIO : İyi olur onunla konuşmanız, feyli bozuk kafalarda
Sakat yorumlara yol açabilir bu zira.
GERTRUDE : İçeri alın!

(Saraylı çıkar.)

(Yana) Hasta ruhum için, suçluluğumdan olmalı,
En zırva bir olay bir felâket tellâlı.
Öyle sakar bir ev hanımı ki bulunç,
Dökmeyim derken kapkacağı, ortaya saçılıyor suç.
(Ophelia, sersem-sepet, girer.)
OPHELIA : Nerde Danimarka'nın dünya güzeli ecesi?
GERTRUDE : Nasılsın, Ophelia?
OPHELIA : *(Türkü okuyarak.)*
Nasıl mı bildim has aşkımı
Yabanın domuzundan?
Başındaki hotozdan bildim,
Omzundaki horozundan.

GERTRUDE : Vah sana, cici kızım! Neyin nesi bu türkü?
OPHELIA : Neyin nesi mi? Dinleyin, dinleyin!
Gitti o, gitti gider, aahh!
Ölü gözünde bir yaş,
Serinde çim-yeşili bir tarh,
Ayak ucunda bir taş.
Ah, ah!
GERTRUDE : Yok ama, Ophelia...
OPHELIA : Dinleyin, dinleyin!
Kefeni ak mı ak, dağlarda kar kadar

(Türkü.)

(Claudius girer.)
GERTRUDE : Of, of! Şu hale bakın, efendim!
OPHELIA : Mis kokan çiçekler içre
Ardından ağlayan sevdikleriyle
Gidecekken öyle, gitmedi kabre.
CLAUDIUS : Nasılsın, küçük hanım?
OPHELIA : Eksik-eksik olmayın! Baykuş bir zamanlar bir fırıncının bayanıymış. Öyleyse, ne olduk dememeli, ne olacağız demeli! Sofranıza bereket!
CLAUDIUS : Babasından mı kinaye?
OPHELIA : O bahsi hiç açmayalım! Ama ne demek bu diye sorarlarsa, bu demek deyin:
Gelin gelinler bayramına,
Kalkın erken ayağa!
Ben de dururum camına
Senin karın olmaya.

Oğlan kalktı, giyindi ilk iş,
Açtı sonra ahırı,
Kız da girdi, giriş o giriş,
Kız çıkmadı dışarı.
CLAUDIUS : Tatlı kız!
OPHELIA : Öyle mi? Bari besmelesiz bitireyim şu türküyü
İnan, erkeğe inan olmaz!

Uyandı mıydı nefsi,
Kuşu da din-iman tanımaz.
Açık bulmasın kafesi.
Kız der ki: O iş daha olmadan,
Nikâh derdin boyuna.
Evet, evlenecektim, der oğlan,
Girmiyeydin koynuma.

CLAUDIUS : Ne zamandan beri böyle bu yavrucuk?

OPHELIA : Sonu iyi olur, inşallah! Sabrın sonu selâmet ama, onu bumbuz toprağa gömdüklerini düşündükçe, elimde değil, ağlıyorum. Ağ'beyimin de haberi olacaktır bundan, onun için de öğüdünüze çok, çok teşekkürler... Hadi, gelsin arabam!.. İyi geceler, hanımlar, hanım-hanımcık hanımlar, iyi geceler, iyi geceler, iyi geceler size...

CLAUDIUS : Onu yakından izleyin, kuzum, gözünüz üstünde olsun hep!

(Horatio çıkar.)

Ahh, onmaz acının ağusu böyledir işte, hep babasının
Ölümünden, ondan, ondan hep! Ah, Gertrude, canım Gertrude,
Belâ geldi mi, öyle espiyonlar gibi tek tek değil,
Tümen tümen geliyor. Önce babası katledildi,
Derken oğlun da gitti, burdan zorla uzaklaştırılmaya
Kendi çanak tutmuş olsa bile; halkın kafası karıştı,
Maraz fikirlere takıldı, Polonius'cuğun ölümü üzerine
Bir fısıltı furyasıdır başladı. Onu sırra-kadem defnetmekle
Biz de pişmiş aşa su kattık. Zavallı Ophelia'ya gelince,
Sürgün olmuş kendi benliğinden, aklını sanki yağmaya vermiş,
Oysa soluk resimlere döneriz onsuz, hayvanlara veya!
En sonra da, en az bunlar kadar vahim olanı,
Ağ'beysi Laertes gizlice Fransa'dan çıktı geldi,
Kuruntularıyla haşır-neşir, kara bulutlarda tutmuş mekân.
Ayrıca babasının ölümüne dair yılanca tezviratla
Kulaklarını şişiren münafıklar da eksik değil.

Aslı-faslı olmayan bu deli-dolu dedikodular
Döne dolaşa, yolda allanıp pullama, sonunda
Şahsımıza gelip dayanıyor. İşte bu, sevgili Gertrude,
Serî ateşli bir mancınık gibi, bir değil, birçok yerinden
Vurup, tekrar tekrar öldürüyor beni...

GERTRUDE : Aman yarabbi, bu gürültü de ne?

CLAUDIUS : Dur, dur! Nerde benim İsviçreliler? Kapıyı tutsunlar!

(Bir haberci girer.)

Ne oluyor?

HABERCİ : Kaçın, kurtarın canınızı, devletlim.
Genç Laertes, bir serdengeçti güruhunun başında, inanın,
En küheylan dalgalara bile yukardan bakasıya,
Düzleri amansızca kasıp kavuran okyanustan bin beter,
Önüne kattı hassa alayınızı. Ayak-takımı yeller esen başına
Baş etmiş onu, dünya sanki bugün dünya olmuş,
Her kelâmın oldum-bittim tutumağı, dayanağı sayılan
Onca gelenek süprülmüş, onca görenek silinmiş gitmiş gibi
"İsterük! İsterük! Laertes kral olacak! diye bağrışıyorlar.
Şapkalar uçuyor, eller havada, yeri, gögü inletiyorlar
"Laertes Kral olacak! Kral olacak! Kral olacak!" diye.

GERTRUDE : Yanlış iz süresiye, nasıl da keyifle havlıyorlar!
Hey, ters yöne koşuyorsunuz, bre kancık Danimarka Köpekleri!

CLAUDIUS : Kapı kırıldı!

(Laertes kalabalıkla girer.)

LAERTES : Kral nerde?.. Siz dışarda durun, arkadaşlar!

KALABALIK : Yok, biz de girelim!

LAERTES : Rica ederim, rahat bırakın beni!

KALABALIK : Tamam! Tamam!

LAERTES : Eyvallah!.. Kapıyı tutun siz!

(Kalabalık çıkar.)

Sen burdasın, haa, alçak kral
Babamı teslim et bana çabuk!

GERTRUDE : Sâkin ol biraz, Laertes yavrum!

LAERTES : Sâkin olayım da, helâl süt emmemiş piçe mi çıksın adım,
Babamı deyyus yerine koysunlar, özbeöz anamın alnına,
Alâyı valâyla katmerli bir orospu damgası vursunlar!
Siz öyle istersiniz, değil mi?
CLAUDIUS : Dâvan ne senin, Laertes?
Nedir bu isyan, bir avuç suda kopardığın bu kıyamet?
Koyver onu, Gertrude! Merak etme, kılıma bile dokunamaz,
Krallara kanat geren öyle ilâhî bir kudret vardır ki,
Hıyanet, muradına ermek şöyle dursun, tasarladığının
Taslağını bile göremez göz ucuyla. Söyle bana, Laertes,
Seni böyle zıvanadan çıkaran ne? Bırak onu, Gertrude!
Konuşsana, be adam!
LAERTES : Nerede babam?
CLAUDIUS : Öldü.
GERTRUDE : O değil ama ona kıyan.
CLAUDIUS : Bırak da içini döksün!
LAERTES : Nasıl oldu da öldü? Bana kül yutturamazsınız!
Sadakatin canı cehenneme, ahd-i vefayı da şeytan alsın!
Vicdandı, dindi, imandı, topu yerin dibine batsın!
Nasıl olsa lânetlenmişim ben! Öyle bir uç noktaya geldim ki
Ne bu dünya, ne de ahret, hiçbiri gözümde değil,
Ne de ölmüşüm, kalmışım, umurumda, yeter ki alayım
Babamın âhını inim inim...
CLAUDIUS : Pekiy, elini tutan ne?
LAERTES : Kararım bir yana, dünya bir yana!
Gücün ne, kuvvetin ne diyeceksiniz, ama olanı kadarını
Öyle iyi kullanıcağım ki şaşacaksınız...
CLAUDIUS : Laertes, dostum,
Madem sevgili babanın akıbetini elifi elifine
Söküp öğrenmeğe azmetmişin, bu intikam girişiminde
Dostu, düşmanı, üteni, ütüleni ayırt etmeden
Rest mi çekeceksin bütün âleme?
LAERTES : Hedefim, sade düşmanlar.
CLAUDIUS : Onlar kim, bilmek istemez misin?

LAERTES : Babamın dostlarına kollarım nah işte böyle açık,
Yavrusunu kanıyla emziren şefkatli pelikanlar gibi
Kanımla, canımla gözeteceğim onları.
CLAUDIUS : Bak, şimdi oldu!
İyi bir evlât gibi, tam bir delikanlı gibi konuştun.
Şunu da bil ki, babanın ölümünde parmağım olmadığı,
Değil parmağım, o acı olay için yüreğimin nasıl paralandığı,
Karşı tepelerden kopup pencerene vuran ilk gün ışığı gibi
Vuracak kör-kör-parmağım gözüne!
(İçerden bir ses: "Bırakın, girsin kız!")
LAERTES : Ne var, bu gürültü de ne?
(Ophelia girer.
Of, humma ateşi kavursun beynimi, tuzdan yedi kat tuzlu yaşlar
Söndürsün iki gözümün ferini, kör kandillere döndürsün!
Tanrı hakkı için, ödetilecek bu cinnetin vebali, dirhemi
Dirhemine, kefemiz boşalıp dikilinceye kadar havaya!
Ey Mayıs gülü, canım kız, birtanem kardeş, güzelim Ophelia!
Yarabbi, nasıl oluyor da bir genç kızın gencecik aklı
Kocayıveriyor böyle, bir kocamışın kocamış bedeni gibi!
Sevgiyle gönenir insanın tabiatı, incelip gönendikçe de,
Gönençinden en değerli, en ince ziyneti gönderir
Sevdiğinin ardından...
OPHELIA : Ak kefene yalın-ayak dürüldü,
Leylim, leylim, leylim, aman,
Mezarına nice yaşlar döküldü...
Güle-güle, kumrum!
LEARTES : Aklı başında olaydı da beni intikama azmettirmeğe kalkaydı!
Bundan daha etkili olamazdın, emin ol!
OPHELIA : Aldı da yağmuru okuyalım beraber, onu da bir yağmur aldı, götürdü zâten. Böyledir, döner feleğin çemberi. Kahpe Kâhya kaçırdı, değil mi, efendisinin kızını?
LAERTES : Bu hiçbir şeyin içinde bir iş var.
OPHELİA : Al sana biberiye, hatıra diye... hatırla, hatırla diye,

aşkım!.. Bunlar da menekşe, iyi gelir düşünceye...
LAERTES : Aklı kıt ama, anısı da, düşüncesi de bol!
OPHELIA : Size rezeneyle haseki küpeleri!.. Size de sedefotu, biraz da bana, Pazarları keremotu da deriz bunlara. Öyle bir yerinize iliştirin ki ama, şan versin armanıza! Size hercailer de verirdim ya, babam öldükte, kurudu hepsi. Rahat ölmüş, öyle diyorlar...
(Türkü okur.)

Robin, Robin, cıvan Robin,
Kızıl serçem, neşem benim...

LAERTES : Kara sevda, cümle azap, cümle kahır, cümle belâ,
Cehennemin kendisi bile, onun dilinde cennet-alâ!
OPHELİA : Geri gelmeyecek mi bir daha?
Geri gelmeyecek mi bir daha?
Yok, kardeş, öldü o ölü,
Üç arşın mezara gömülü.
Gitti, gitti, gelmeyecek gayrı.
Kefenden daha aktı saçları,
Kar gibiydi sakalı, bıyığı.
Gitti, gitti, gitti gider,
Ne ilâhi, ne dua ister
Bol olsun ama, bol olsun toprağı!

Bütün, ama bütün Hıristiyanlar için bu duam. Tanrıya emanet olun hepiniz!

(Çıkar.)

LAERTES : Sen de görüyorsun bunu, değil mi, yarabbi?
CLAUDIUS : Laertes, başına gelenleri oturup konuşalım beraber,
Günahıma girmek istemiyorsan tabiî. Çıkalım burdan,
Sen aklına güvendiğin dostlarından istediklerini seç,
Dinlesinler anlatacaklarımızı, hakemlik etsinler aramızda,
Dolaylı, dolaysız, uzaktan, yakından bizim dahlimiz
Olduğuna verirlerse karar, krallığımızı, tâcımızı, tahtımızı
Neyimiz var, neyimiz yoksa, vermeğe hazırız size
Günahımızın kefareti olarak. Ama karar aksi çıkarsa,

Bize kulak verecek, dediklerimizi cankulağıyla dinleyeceksin
Biz de yardım edeceğiz sana, elbirliğiyle çalışacağız
İçin rahat edinceye kadar.
LAERTES : Pekalâ, öyle olsun.
Ölümü şekli, o ne idüğü belirsiz cenaze işlemi,
Ne nişanı, ne kılıncı, ne arması konmuş tabutuna,
Öyle âyinsiz, töresiz, törensiz toprağa verilişi
Yerden göğe haykırıyor adetâ yüzüme karşı
Hesabını soracaksın bunun diye.
CLAUDIUS : Soracaksın, soracaksın,
Ve kimin başının altından çıktıysa, inecek o başa satır.
Hadi gel, gidelim beraber.

(Çıkarlar.)

ALTINCI SAHNE

(Horatio bir Hizmetli ile girer.)

HORATIO : Kim'miş o benimle konuşmak istiyenler?
HİZMETLİ : Denizciler, efendim, mektup getirmişler size.
HORATIO : Gelsinler!

(Hizmetli çıkar.)

Dünyanın bilmem hangi ucundan, böyle deniz aşırı
Kim bana, kim selâm yollayacak Lord Hamlet'ten başka!
(Gemiciler girer.)
1. GEMİCİ : Tanrı uzun ömürler versinler, efendim.
HORATIO : Sana da.
1. GEMİCİ : Verir, verir, efendim. Bir mektup var size, adınız dedikleri gibi Horatio ise, İngiltere'ye gitmekte olan elçiden.
HORATIO *(mektubu okur):* "Horatio, bu mektubu okur, okumaz, bir yolunu bul, bu gemicileri krala çıkart, ona da mektuplar var verileek. Denize açılalı iki gün olmadıydı, bayağ oturaklı bir korsan gemisi ardımıza düştü. Baktık ki yelkenlerimiz fos, metazori cihangirliğe kalkıştık, borda bordaya gelince,

ben korsan gemisine atladım. Tam o anda bizim gemiden açılıverdiler, ben de tek başına ellerine esir kala kaldım. Bana halisinden hırsızlar gibi davrandılar, ezbere iş görmüyorlar, men-dakka-düka hesabı. Yolladığım mektuplar kralın eline ulaşsın, sen de mabaadin tutuşmuş gibi fırla, gel yanıma. Kulağına fıslanacak neler, neler var, bir bilsen, ama işin esası daha da çatallı. Bu arkadaşlar seni yanıma getirir. Rosencrantz ile Guildenstern İngiltere yolunda. Onlara dair de-epiy lâf var.Hoşça kal.

Dost bildiğim dost, Hamlet."

Gelin şimdi, bu mektupları tezi tezine ulaştıralım
Yerli yerine, ki siz de tezinden düşüp benim önüme,
Bu mektupları size veren zâtın yanına beni götüresiniz.

(Çıkarlar.)

YEDİNCİ SAHNE

(Claudius ile Laertes girer.)

CLAUDIUS : Beraatimize mührünü basmış olmalı bilincin, buluncun,
Ona göre de, beni dostun olarak basmışındır bağrına,
Değil mi ki, dinledin beni cankulağıyla, biliyorsundur artık
Soylu babanın tatlı canına kıyan o canavarın benim de
Canıma kastettiğini.

LAERTES : Öyle de... Yalnız şunu söyleyin bana
Emniyetiniz, aklınız, mantığınız ve de akl-ı seliminiz icâbı
Vaktinde tedbir almanız gerekirken, niçin, efendim,
Bu cânice, bu canavarca hareketlere karşı harekete geçmediniz,
Eli-kolu bağlı durdunuz?

CLAUDIUS : Evet, iki nedeni vardı bunun,
Belki size saçma-sapan, enti-püften gelecektir ama,
Benim için fazlasiyle önemliydiler! Kraliçemiz, onun annesi
Oğlum der, başka bir şey demez hayatta, bense,

İster iyi-yürekliliğime, ister enayiliğime verin.
Hayatımı-mematımı tabla-teslim adamışımdır ona,
Bir yıldız kıyamet kopsa nasıl yörüngesinden çıkamazsa,
Ben de onun sözünden çıkamam. İkinci nedene gelince,
Bunu açıklayamadım, açıklamam da, açılamam da elâleme,
Halk kalabalığının ona karşı beslediği inanılmaz sevgi o!
Bütün kusurlarını onun seve-okşaya pir-ü pak ediyorlar.
Şifalı bir pınar var da sanki, taşı atsan, elmas kesiliyor,
Mel'âneti de meziyet. Ona nişan aldım diyelim,
O rüzgâr-kıyamette öyle çelimsiz kalırdı ki attığım oklar,
Yayından uçup hedefe isabet edecek yerde,
Dönüp kalbimize saplanır diye korkuyordum.

LAERTES : Bu yüzden demek ben kıymatlı babamı yitirdim
Ve bu yüzden... ah, övgüler onun canına can katabileydi!..
Çağımızı arasan, tarasan, bir eşi-menendi bulunmaz
O mükemmelin mükemmeli kardeşim bunalıp, bu içleracısı
Hallere düştü! Ama, ama öçlerini alacağım ergeç!

CLAUDIUS : Tasalanma sen o konuda! Sanma ki bizler, senle ben,
Tehlike sakallarımızın tellerini üfürürken, elleri
Armut devşirecek kadar mayası, aklı sulanmış,
Kimsesiz kimseleriz! Bu işi senle uzun boylu konuşacağız daha.
Babanı pek severdik, ama kendimizi de severiz bir o kadar,
Bununla demek istiyorum ki, anlamışındır herhalde...
(Mektuplarla bir Haberci girer.)
Ne var? Nedir haber?

HABERCİ : Hamlet'ten mektuplar geldi, efendim.
Bu sizin için, haşmetlim, şu da Kraliçe Hazretleri için.

CLAUDIUS : Hamlet'ten mektup mu dedin? Kim getirdi onları bakayım?

HABERCİ : Gemiciler getirmiş, öyle dediler, ben görmedim gemicileri,
Cladio verdi mektupları, o da onları getiren
Gemicilerden almış, besbelli.

CLAUDIUS : Laertes, ben okuyum, sen dinle!
Sen gidebilirsin

(Haberci çıkar.)

(Okur) "Azametli ve şevketli efendimiz, bilesiniz ki, topraklarınıza yalın ayak bastırılmış bulunmaktayım. Yarın, müsaade-i âlinizle huzurunuza kabul buyurursanız, affınızı istirhamla, zât-ı devletlerine bu âni ve o kadar da acayip avdetimin hikâyesini arzederim, haşmetlim.

Hamlet."

Ne demek oluyor bu? Öbürleri dönmüş mü, dönmemiş mi?
Yoksa bir orostopolluk mu var işin içinde?.. Acaba?..

LAERTES : Teşhis ettiniz mi yazıyı?

CLAUDIUS : Hamlet'in el yazısı... Bu "yalın ayak" da
Nesi? Alttaki bir hamişte de "yapayalnız" diyor...
Sence ne demeğe geliyor bu?

LAERTES : Valla, ben de sökemedim. Ama, n'olur, bırakın, gelsin!
Onun önüne dikilip, yüzüne karşı "Bööyle yaptın, haa!" diye
Haykırma fırsatı bulacağımı düşündükçe, bilseniz,
Dertli yüreğim nasıl yağ bağlıyor!

CLAUDIUS : Doğruysa bu, Laertes,
Yâni Hamlet dönmüşse eğer... ki öyle gibi görünüyor...
Benim sözümden çıkmıyacaksın, değil mi?

LAERTES : Başüstüne, ama
Beni barışmaya-marışmaya zorlamamanız şartıyle...

CLAUDIUS : Sen kendinle barışasın diye gayretimiz hep!.. Dönmüşse eğer
Yarı yolda yolculuktan cayıp, ve bir daha da yolculuğa
Çıkmamaya ahdetmişse, ona öyle esaslı bir oyun
Oynayacağım ki, tekmil ayrıntısıyla kafamda şimdiden,
Kurtuluşu yok, öbür dünyayı boyladığının resmidir.
Ölümüne de hiçkimse ama zerre toz kondurmayacak,
Annesi, annesi bile şüphe etmeyecek bit-yeniğinden,
Kazaya kurban gitti sanacak.

LAERTES : Her dediğimiz kabulum,
Hele bu hazırladığınız çorbada, benim de tuzum olacaka,
Öl deyin, öleyim, haşmetlim.
CLAUDIUS : Bak, bu cuk oturdu işte!
Gurbete çıktın çıkalı, uzun uzun sözün edildi
Pek ilerlettiğin söylenen bir hünerin dolayısiyle, hayli
Övüldün, Hamlet de işitti elbet, ve sanırım, onca hasletin
Arasında ençok o ustalığın çeldi bizimkinin hasedini
Ama bana kalırsa, öbür meziyetlerinin yanında o
Çok yaya kalır ya neyse...
LAERTES : Neymiş o hünerim, haşmetlim.
CLAUDIUS : Delikanlı adamın başlığında alacalı bir tüy belki sırf,
Yararlı olmasına yararlı da... Çünki yaşını başını almışlara
Nasıl kalantorluklarını, ağırbaşlılıklarını öne çıkartan,
Samur kürkler, ağır kaftanlar yaraşırsa, gençlere de
Öyle tiril tiril, kalenderce kıyafetler yaraşır. İki ay önce
Normandiya'dan bir beyzâde gelmişti memleketimize.
İyi bilirim ben Frenkleri, döğüşmüşlüğüm var onlara karşı,
Çok, çok iyi at binerler, ama bu dediğim cıvan
Bambaşkaydı, bambaşka. Altındaki eğere kaynamıştı adeta,
Öyle kıvrak sürüyordu ki bineğini, şaşmamak elde değil
Yekvücut olmuş onunla sanki, tabiatına işlemiş hâza
O yaman hayvanın... O zamana kadar süvarilik üstüne
Bildiğim ne varsa bütün, hayal ve tasavvur ettiklerim
Hepsi de iflâs etti.
LAERTES : Normandiyalı mı dediniz?
CLAUDIUS : Normandiyalıydı.
LAERTES : Lamord olacak. Oydu muhakkak!
CLAUDIUS : Ta kendisi, ta kendisi!
LAERTES : Çok iyi tanırım onu, milletinin gözbebeğidir.
Halkının medâr-ı iftiharıdır.
CLAUDIUS : O işte, senden söz açılınca, seni bir anlattı, pir anlattı
Eskirim sanatındaki maharetini, özellikle de meç

Talimindeki rakipsizliğini öyle bir ballandırdı ki,
Sonunda, "Onun kılıncına karşı korum, diyen biri varsa,
Alnını karışlayım!" diye kükredi. Bu ateşli sözler bizim
Hamlet'in kıskançlık damarını öylesine kabarttı ki,
Çağırtın derhal, dönsün gelsin buraya da, acele
Kozumuzu pay edelim mealiyle bana dil dökmeğe başladı.
Şimdi bunu fırsat bilerek...

LAERTES : Neye fırsat bilerek, haşmetlim?

CLAUDIUS : Laertes, babanı severdin ya, ne derece severdin ama:
Yüzünden akan bu yaş, bu keder sırf yüzeyde kalan
Bir resim, bir tasvir olmasın sakın?

LAERTES : Ne demek istiyorsunuz?

CLAUDIUS : Yok, yok, babanı sevmezsin demek istemiyorum zinhar,
Lâkin, herşey gibi sevginin de mevsiminde yeşerdiğini,
Mevsimi geçince de sararıp solduğunu örnekleriyle biliriz.
Hamlet döndü diyelim, babanın has oğlu olduğunu
Sözle değil sade, fiilen de ispat edebilmek için
Ne yapmağı düşünüyorsun?

LAERTES : Kilisede gırtlağını keseceğim.

CLAUDIUS : Doğru, kutsal yerin kutsallığı bile gözetilmez cinayet işlemişe.
Hem intikam yasak-masak da dinlemez, ama, dostum,
Beni dinlersen, sen köşenden dışarı çıkma fazla!
Hamlet döndüğünde, senin de döndüğünü öğrenince,
Biz de birilerini bulur, yollarız üstüne övsünler diye
Senin ustalığını, o Frenk beyinin bir dediğine üç
Perdah çekerek, derken kıyaslamaya girişirler ikinizi,
Bahis tutuşmağa kadar varır iş. O zâten dalgacının teki,
Saf mı saf, enayi, hınzırlığa dünyada aklı ermez,
Meçleri yoklamayacaktır hiç. Sen de bir punduna getirir
Ucu köreltilmemiş bir kılıç seçer, o hamle, bu hamle derken
Hamlet'ten âhını alırsın.

LAERTES : Oldu bu iş, devletlim!

Kaşla göz arasında da silâhın ucuna o naneyi sürerim.
Yolda rastladığım bir çerçiden bir yakı satın aldıydım,
Zehiri öyle kuvvetli ki, bir kamanın ucuna bir damla çalın,
Azıcık sıyırttınız mı düşmanınızın rastgele bir yerini,
Hele kan da geldi miydi yaradan, lokman dağların
En şifalı otlarından devşirme en keskin panzehir bile
İflâh etmez gayrı. Kılıcımın ucuna önceden işte
Bu iksirden sürerim, karşılaşmada hafiften bile yaralasam,
Ağırdan ölür, gider.

CLAUDIUS : Bunu daha etraflı düşünelim,
Tasarladığımız oyunun zamanını, zeminini, kolpasını
İnceden inceye hesaplayalım! Fiyaskosu çıkacaksa bu işin,
Rolümüzde takılıp-makılıp, foyamız çıkacaksa ortaya,
Hiç kalkışmayalım en iyisi. Onun için, bana kalırsa,
Bu ilk adımın böyle suya düşmesi ihtimaline karşı
İkinci ve yedek bir ayak lâzım... Dur, bir düşüneyim!..
Kılıçta hanginiz üstünsünüz diye bahse giriyoruz, değil mi?
Tamam, buldum!
Karşılaşmanın ortasında fandınız, soluk soluğa kaldınız...
Sen de bu amaçla zâten, hiçdurma üstüne saldırıyorsun...
Susamış o, içecek bir şey istedi... ben de bu için baştan
Bir tas içki hazırlatmışım... aldı tası, içti ölüm şerbetini
Böylece senin ağulu darbenden yakayı sıyırmış bile olsa,
Muradımıza ermiş oluyoruz... A, a, bu gürültü de ne?
(Gertrude girer.)
Ne var, sevgili kraliçem?

GERTRUDE : Ah, felâketler birbirlerinin ayaklarını çiğneyecekler nerdeyse,
Öyle peşpeşe geliyorlar ki!.. Kızkardeşin boğuldu, Laertes!

LAERTES : Bağuldu mu? Nasıl? Nerde?

GERTRUDE : Bir salkım söğüt vardır, sarkmış öyle bir ırmağa eğik,
Gümüşî yapraklarının aksi cam gibi sulara vuran,
Oraya gelmiş Ophelia, kucağında karga bükenler, papatyalar,

Katırtırnakları ve kabasaba çobanların galiz bir ad
Taktıkları, ihtiyar kızlarımızın da ölüer parmağı dedikleri
Erguvan dallarından örülme garip garip çelenklerle...
Orda, ayrık otlarından tacını salkım-saçak dallara
Asmak için tırmanayım derken, hayırsız bir sürgün çıt
Kırılıverince, o da o ayrıksı süsleriyle beraber aşağı
O ağlamaklı ırmağa düşmüş. Kabarıp açılıveren giysileri de
Onu su perileri misâli suyun üstünde yüzdürürlerken,
Sudan doğup gelmiş, gine suya karışıp gidecek bir
Yaratıkçasına, sanki hiçbir şey olmamış gibi öyle,
Kendi kendinden habersiz, eski ilâhilerden okuyormuş
Kendi kendine... Ama bu, daha fazla süremezdi ki böyle,
Emdikleri onca suyla şişip ağırlaşmış giysileri
Çekmişler fıkara kızcağızı dibe, o ezgiler içinden
Çamurlu ölüme...

LAERTES : Yazıklar olsun, demek boğuldu, ha?

GERTRUDE : Boğuldu, boğuldu.

LAERTES : O kadar suya garkoldun, suya boğuldun ki zavallı Ophelia,
Benim gözyaşlarımdan bile tiksineceksin, eminim, neylersin ki,
Böyle yaradılmışız, tutamıyoruz bir türlü kendimizi,
Bağışla beni, ağlıyorsam. Ama göz pınarlarım kuruduğunda,
Bu kadın damarım da kuruyacak toptan... Hoşça kalın, efendim,
Dokunsan tutuşacak ateşli sözler fışkıracak oluyor dudaklarımdan
Ama bu deli yaşlar söndürüyor onları...

(Çıkar.)

CLAUDIUS : Gidelim, Gertrude!
Öfkesini yatıştırayım diye deminden beri ne diller, döktüm, bilsen!
Ama, korkarım, bu darbe bütün emeklerimi boşa çıkaracak!
Gidelim, gidelim peşinden! *(Çıkarlar.)*

BEŞİNCİ PERDE

BİRİNCİ SAHNE

(İki Soytarı girer.)

SOYTARI : Madem kendi selâmetini kendi elinden ummuş inadına, Hıristiyan usulünce mi gömülecek bu hâlâ?

ÖBÜRÜ : Ha şunu bileydin! Mezarı çarpuk değil, çabuk kazmaya bak, sen! Yarkıç domalmış bu dâvanın üstüne, Hıristiyan biçimi isterim demiş.

SOYTARI : Olur mu öyle şey, anşart, kendini savunma maksadiyle boğmamışsa kendi kendini?

ÖBÜRÜ : Olmuş işte !

SOYTARI : *Nefs-i zürafâ*'ya giriyorsa, ne alâ, mümkini yok, yoksa! Çünküm, meselenin esası şurda: ben kendi kendimi bile bile boğmuşsam, bu bir fiildir, bir fiil de üç fasıldan müteşâkildir; harekât, tatbikat ve fiiliyat. Binayenaleyh, bu hatun kişi kendini bilerek boğmuştur.

ÖBÜRÜ : Başını aldın, gidiyorsun, mezarcıbaşı!

SOYTARI : Müsadenizle! Su şurda duruyor, tamam mı?.. Ben de burda duruyorum, o da mı tamam?.. Şimdi bu adam o suya atlarsa, yâni ister istesin, ister istemesin o suya atlarsa, kendini boğmuş olur, mim koy buna! Ama, o su bu adama atlar, onu boğarsa, bu adam kendini boğmamış olur. Binayenaleyh, kendini öldürmekten suçsuz kişi, ömrünü kısaltmaktan da suçsuz demektir.

ÖBÜRÜ : Kanun böyle mi?

SOYTARI : Tabiyi, yarkıç soruşturmasına madara kanun aynen böyle.

ÖBÜRÜ : İşin aslı-astarını söyleyim mi sana? Bu hatun kişi asil bir hatun kişi olmayaydı, nah gömülürdü Hıristiyan mezarına!

SOYTARI : Aklınla bin yaşa sen! İşin fiyaklı yanı da, bu dünyada kodamanların kendilerini boğmada, kendilerini asmada öbür dintaşlarından daha selbest oluşları... Gel kazmam benim, gel! Aslında asıl asiller bizleriz, bahçıvanlar, kuyucular, mezar kazıcılar... Biz, Adem'in sade soyundan değil, onun suyundanız da...

ÖBÜRÜ : O da asillerden miydi?

SOYTARI : Elbette, eli kazmalı ilk asil.

ÖBÜRÜ : O zaman ne gezer kazma?

SOYTARI : Sen kâfir misin, ülen? Nerenden okuyorsun Kutsal Kitabı? Âdem kazma kazdı, diyor orda. Kazmasız kazma kazacak değildi ya!.. Sana bir soru daha! Edebinle cevap vermezsen, asılmadan ıstavroz çıkar!

ÖBÜRÜ : Sor, bakalım?

SOYTARI : Duvarcıdan da, dülgerden de, kalafatçıdan da sağlam yapı kuran kimdir söyle?

ÖBÜRÜ : Darağacı ustası. Onun kurduğu yapı alayınnan kiracının ömrüne sürer.

SOYTARI : İyi kondurdun cevabı, haa!.. Pekiy, darağacının yapısı iyi de, kime iyidir, kime iyilik eder? Kötülük edeni iyi eder elbet! Gelgelelim, darağacı kiliseden daha sağlam yapılıdır demekle kötü konuştun sen, binayenaleyh, darağacı sana ergeç bir iyilik edecek. Baştan alalım soruyu!

ÖBÜRÜ : Duvarcıdan da, dülgerden de, kalafatçıdan da sağlam yapı kuran mı kim?

SOYTARI : Hadi bil onu da, kurtul!

ÖBÜRÜ : Bileceğim, bileceğim.

SOYTARI : Hadisene!

ÖBÜRÜ : Sökemedim, vallaa.

(Hamlet ile Horatio açıktan girer.)

SOYTARI : Boşuna çomaklama beynini, ölü eşek sopayla tırısa kalkmaz! Bu soruyu bir daha sorduklarında "mezar kazıcı" de, olur mu! Onun diktiği hâneler kıyamete dek dayanır da ondan!.. Git şimdi Yasef'in oraya, bana bir testi şarap getir!

(İkinci Soytarı çıkar.)

HAMLET

Gençken nassı severdim sevmeyi, (Türkü.)
Sevme de beni severdi!
Her gün bir evvelsinden de iyi,
Anam dizini döverdi!

HAMLET : Bu herifte hiç mi meslek ahlâkı kalmamış, yahu! Mezar kazarken, türkü çağırıyor!..

HORATIO : Aynı işi yapa yapa herhalde, hisleri yalama olmuş...

HAMLET : Öyle olacak, değil mi ki, kıt iş gören elin hissi de ona göre bol!

SOYTARI : Derken sinsi sinsi yanaştı yaş (Türkü.)
Kapıverdi ümüğümden,
Ne oyun bıraktı, ne de oynaş,
Beter etti ölümümden.

(Bir kafatası çıkarıp atar.)

HAMLET : Bir vakitler, bu kafatasının da bir ağzı, bir dili vardı, o da türkü yakardı. Şimdi bu dürzü, ilk cinayeti işleyen Kabil'in elindeki çene kemiğiymiş gibi çalıyor onu yere, Habil'in kafası budur diye sanki!.. Şu anda bu eşşoğlu eşşeğin teptiği kafa belki de Tanrı'ya bile çifte atmağa özenen bir politikacının kafasıydı kimbilir...

HORATIO : Kimbilir, efendim...

HAMLET : Belki de, "Sabah şerifler hayırlar olsun, efendimiz! Keyf-i şâhâneleri nasıllar?" diye şakıyan bir mabeyincinin kellesi... Belki de, Falanca Lord Hazretlerini kafeslemek için beygirine medhiyeler düzen Filânca Lord Hazretlerinindir...

HORATIO : Niye olmasın, efendim?

HAMLET : Öyle ya.. Ama şimdi Kurtiye Sultânın emr-i hizmetinde, çenesi o yüzden kemirilmiş. Ve de bir tellâkın süpürgesiyle ordan oraya savrulan bir hamam tası mubarek! Bu öyle bir inkılâp ki, seyre de, akla da sezâ! Onca emek, onca masraf, kemikleriyle çelik-çomak oynansın diye mi yetiştirildi buncağızlar! Düşündükçe, burnumun direği sızlıyor.

SOYTARI : Kazmayı salla, küreği savur, (Türkü.)
Ser çarşafı, koştur bezi!

Yatağı hazır, çamur mu çamur,
Misafir et bu kerizi!

(İkinci bir kafatasını çıkarır, atar.)

HAMLET : Al bir tane daha... Bu da niye bir avukatın kafatası olmasın?.. Ama hile-i şer'iyeleri, madde-i mer'iyeleri, evrâk-ı müsbiteleri, berât-ı zilliyeleri, alavere-i dalavereleri nerde kaldı acaba. Niye bu hıyaroğlunun kenef bir kürekle tepesinde tepinmesine ses etmiyor, neden acele tarafından bir bedenen tecavüz dâvası ikame etmiyor? Hem bu herif sağlığında esaslı bir arazi simsarıydı garanti, o çuvallar dolusu ilâmları, senetleri, çifte hüccetleri, ferağ, cereme, intikal ve temlik kağıtlarıyla!... O bok çuvallarından kala kala bu bombok kuru kafa intikal etti, anlaşılan! Çok yaş bir iş! Ceremenin cirmine bak, sen! Demek kefilleri onca senet-sepete, çifter çifter hüccete karşılık, onca araziden ona eni-boyu iki arizalık şu toprak parçasını mı ödediler kefalet! Yahu, o bir memleketlik mülkün tapuları bile sağmaz bu sandığa! Mülk sahibi kaldı mı sana açıkta!

HORATIO : Hem de nasıl, efendim!

HAMLET : Parşömen dediğin koyun derisinden yapılır, değil mi?

HORATIO : Öküz derisinden de yapıyorlar.

HAMLET : O parşömenlere bel bağlayanlar daha koyun, daha öküz onlardan. Şu herif-i nâşerifle bir konuşayım, bakayım... Kimin mezarı bu, ahbap?

SOYTARI : Benim, beyim.

(Okur.)

Yatağı hazır, çamur da çamur,
Misafir et o kerizi!

HAMLET : Evet, içinde yattığına göre, senin olmalı.

SOYTARI : Siz de, beyim, dışında dineldiğinize göre, sizin olmamalı. Gördüğünüz gibi, ben içinde yatmıyorum ama, gine de benim bu mezar.

HAMLET : Yatmıyorum deme, yatıyorsun! Mezarlar canlılar değil, ölüler için olduğuna göre, yalana yatıyorsun sen!

SOYTARI : Yalansa da canlı bir yalan, mekik dokuyor aramızda.
HAMLET : Kim bu adam mezarını kazdığın?
SOYTARI : Adam değil, beyim, o.
HAMLET : Hangi hatun öyleyse?
SOYTARI : Hatun da değil.
HAMLET : Pekiy, neyin nesi gömülecek buraya?
SOYTARI : Eskiden hatun olan biri, Tanrı size uzun ömürler versin!
HAMLET : Anasının gözü bu herif! Puslalı konuşmalı bununla, yoksa kelime çalımına getirecek bizi!.. Vallahi, Horatio, bakıyorum da, bu son üç yıldır, elâlemin burnundan kıl alınmaz oldu, köylü parçası saraylıyla aşık atıyor, damarına basıyor... Ne kadar oldu mezarcılığa başlayalı sen?
SOYTARI : Yılı yılına, günü gününe, eski kralımız Hamlet'in Fortinbras'ı yendiği gün başladım bu mesleğe.
HAMLET : Ne kadar oluyor yâni?
SOYTARI : Bilemiyor musunuz? En hırtı bile bilir onu, yahu! Genç Hamlet var ya, kafayı üşüttü de, İngiltere'ye postalandı hani, işte onun doğduğu gün aynen!
HAMLET : Yaa! Pekiy, niye gönderdiler onu ingiltere'ye?
SOYTARI : Niye mi, kafayı üşüttü de ondan. Orda akıllanır diye yolladılar, akıllanmazsa da farketmez diye...
HAMLET : Niyeymiş o?
SOYTARI : Farkına varılmaz da onun için. Ordakilerin topu Hamlet'ten beter çılgın nasıl olsa.
HAMLET : Nasıl delirmiş ki?
SOYTARI : Acayip delirmiş, öyle diyorlar.
HAMLET : Nasıl acayip?
SOYTARI : Aklını kaçırıvermiş işte!
HAMLET : Neden ama?
SOYTARI : Nerden mi? Danimarka'dan tabiyi... Kaçamadık biz de, otuz yıldır, çoçuktan beri mezarcılık edip duruyoruz burda.
HAMLET : Bir cenaze ne kadar zamanda çürür toprakta?

SOYTARI : E, ölmeden önce çürümemişse, şimdilerde habire getirdikleri o daha mezara koymadan dağılıveren frengili cesetler gibi... sekiz-dokuz sene dayanır cenaze. Debbağlarınki su içinde dokuz sene dayanır, alimallah.

HAMLET : Niye onlar daha fazla dayanıyor?

SOYTARI : İş icabı, beyim, postları öyle bir tabaklanıyor ki su geçirmiyorlar epiy bir zaman. Su deyip geçme, o çürütür asıl dinine yandığımın ölülerini... Bir kafatası daha! Bu meret yirmi üç yıldır toprak altında.

HAMLET : Kimin kafatası o?

SOYTARI : Ne orospu çocuğuydu, ne zıpırın tekiydi o!..Bildin mi kim?

HAMLET : Nerden bileyim!

SOYTARI : Canı cehenneme deli deyyusun! Bir keresinde koca bir testi Ren şarabını başımdan aşağı boca ettiydi. İşte bu kafatası, beyim, kralın soytarısı Yorick belâsının kafatası!

HAMLET : Bu mu?

SOYTARI : Bu ya.

HAMLET : Bir bakayım! *(Kafatasını eline alır.)* Ah, zavallı Yorick!.. İyi tanırdım onu, Horatio, çok hoş bir adamdı, oyunbaz mı oyunbaz... öyle pırıl pırıl bir zekâsı vardı... Beni sırtında taşırdı boyuna... Şimdi ne iğrenç görünüyor gözüme, içim bulanıyor!.. Kimbilir kaç kereler öptüğüm o dudaklar işte şu girintinin ordaydı!.. Nerde o nüktelerin, alayların, türkülerin, nerde o sofrayı kırıp geçiren parlak buluşların, haa? Şimdi sen sırıtıyorsun ama, ortada kimse yok sana gülecek!.. Fena bozuluyorsun bu işe, değil mi?.. Hadi, hadi koş şimdi ecenin odasına, sür sürüştür, de, istediğin kadar, boca et düzgünü iki yanağına, faydası yok, sen de sonunda bu kılığa gireceksin, de! Bakalım, bu lâtifene gülecek mi, gülmeyecek mi?.. Söyle şunu bana, kuzum, Horatio?

HORATIO : Neyi, efendim?

HAMLET : Sence, Büyük İskender de toprağın altında böyle bir şey mi olmuştur?

HORATIO : Öyle olmalı, efendimiz.

HAMLET : Kokmuş mudur da?.. Püff!
HORATIO : Herhalde, efendim.
HAMLET : Şu insanoğlu, Horatio, ne kepaze hallere düşüyor, değil mi? Koskoca İskender, dünyayı fethe çıkmışken, dönüp dolaşıp bir gün rastgele bir fıçıya tıkaçlık edeceğini aklından geçirmiş midir, dersin?
HORATIO : Hiç sanmam, efendim.
HAMLET : Ezbere konuşmayalım, Horatio! Onun o son menzile gelişini serinkanlılıkla, bütün ihtimalleri göz önüne alarak izliyelim adım adım! İskender öldü, İskender gömüldü, İskender toz oldu, toz da toprak, o topraktan da balçık karıldı, o balçıktan da bir tıkaç yapıldı, o tıkaç da bir bira fıçısının ağzına tıkıldı, neden olmasın, ha?..

O serdar Sezar toz-toprak olunca,
Duvardaki gediği kapamaca,
Dünyayı altüst eden o fırtına
Tıkaç oldu bir poyraz rüzgârına.

Dur ama, dur!.. Şöyle gel, şöyle!.. Kral geliyor, kral.
Kraliçesiyle, saraylılarıyla...

(Claudius, Gertrude, Laertes, Mabeyinciler, bir de Rahip bir tabutla girer.)

Kimin ola bu cenaze?
Nedir bu yarım-yamalak tören?.. Anlaşıldı, anlaşıldı,
Getirdikleri bu ceset umutsuzluğa kapılıp kendi
Canına kıymış birinin olmalı. Belli, soylu bir aileden.
Sinelim şuraya, seyredelim bari!

(Horatio ile geri çekilir.)

LAERTES : Bu kadarcık mı tören?
HAMLET : Laertes'dir bunun adı, çok soylu bir genç. İyi bak!
LAERTES : Tören bu kadar mı dedim size?
RAHİP : Salâhiyetimizin hududunu zorlayarak ancak bu kadar
Geniş tutabildik töreni. Ölüm şekli hayli karışık.
Büyük yerden gelen emir görenekleri bertaraf
Etmeseydi, bu hatun kişi, mecburen, kutsanmamış toprakta
Yatardı mahşere kadar. Hayır duaları yerine de

Çömlek kırıkları, çakmaktaşları ve çakıllar yağdırılırdı
Üstüne. Şimdi ise bekâret çiçekleri serpiliyor ve
Çan sesleriyle gömülüyor...
LAERTES : Daha başka bir şey yapılamaz mı?
RAHİP : Yapılamaz, efendim.
Son nefesini huzur içinde verenlere mahsus olan
Ağır aksak ilâhilerle rahmet okumaya kalkaydık ona,
Günaha girmiş olurduk.
LAERTES : Hadi, verin onu toprağa,
Verin ki, o güzelim, o eldeğmedik teninden hercai
Menekşeler baş versin! Sen de, bil ki, nâdan rahip,
Cehennemde uluya dururken sen, kızkardeşimi cennette
Koruyucu melekler öpüp okşayacak.
HAMLET : Amanın, Ophelia'ymış bu!
GERTRUDE : Gonca güle gonca güller *(Güller serperek.)*
Hamlet'imin karısı olursun diye ne hayaller kurmuştum,
Gelin yatağını çiçeklerle donatacaktım, sevgili kızım,
Mezarına çiçek serpecek değil.
LAERTES : Kahrolsun o, kahrolsun-
Tanrı, senin aklını başından alan o menfur
Cinayeti işliyen iblisin hem de bin türlü, bin türlü,
Bin türlü belâsını versin! Kesin toprak atmayı!
Oncağızı son bir defa daha kollarımın arasına alacağım.
(Mezarın içine atlar.)
Şimdi yığın toprağı ölünün de, canlının da üstüne,
Hiç durmamacasına, ki bu çukur yüksele yüksele, Pelion'a da,
Olimpos'un göğe ağan doğruğuna da yukardan bakan
Bir dağ olup çıksın!
HAMLET *(ilerleyerek):* Kimmiş o, sözde kederini
Kof sözlerle ayyûka çıkaran, kimmiş o bağıra, yırtına,
Gökte dolanan yıldızları yolundan çelmeğe özenen
Lâf ebesi, dert çığırtkanı? Ben mi, ben mi kimin? Ben,
Danimarka Prensi Hamlet'im.
(Laertes mezardan dışarı tırmanır.)

LAERTES : Lânet olsun sana! *(Üstüne atlar.)*
HAMLET : Beddua bu, dua değil!
Rica ederim, çek o parmaklarını gırtlağımdan!
Öfkesi burnunda biri değilim, kolayberi parlamam ama,
Tekin de değilimdir, bak, onun için, aklın varsa,
Ayağını denk al, dostum! Çek şu elini üstümden!
CLAUDIUS : Çabuk ayırın onları!
GERTRUDE : Hamlet! Hamlet!
HERKES : Beyler! Beyler!
HORATIO : Kuzum, efendim, hakim olun kendinize!
(Hizmetliler onları ayırır.)
HAMLET : Evet, bu mesele için onunla seve seve döğüşebilirim
Sonuna kadar, gözlerimi dünyaya kapayıncaya...
KRALİÇE : Ah, neymiş o mesele, yavrum?
HAMLET : Sevdiydim ben Ophelia'yı... Bir değil, tümeninlen ağbey
Toplayıp gelse olanca sevgisini, onu sevemez benim
Sevdiğim kadar... Söyle, ne gelir senin elinden onun için?
CLAUDIUS : Ah, Laertes, deli o, deli!
GERTRUDE : Tanrı aşkı için aldırma ona!
HAMLET : Hadisene, hadisene göster ne marifetler göstereceğini!
Saçını başını yolar, doğüşür, oruç mu tutarsın, yoksa
Kovalarla sirke içer, çiğ çiğ timsah eti mi yersin,
Aynını yapacağım ben de! Buraya sen ağlayıp zırlamağa,
Mezarlara atlayıp falan, bana baskın çıkmaya mı geldin?
Bak, onunla diri diri gömülmek mi istiyorsun, hazırım ben de
Madem dağlardan esip savuruyorsun, topraksa, dönümlercesine
Varsin, üstümüze yığsınlar, yığsınlar da, o bizim dağın
Tepesi, yanında Ossa Dağı çingene-beni kadar kalmış,
Güneşin çemberine deyip ateş alsın!.. Palavraysa maksat,
Bizim de dilimizden gelir o!
GERTRUDE : Delilik bu, başka bir şey değil!

Nöbeti tutmaya görsün, ne yaptığını bilmiyor böyle,
Derken bir anda uslanıyor, altın sarısı ikizlerinin
Yumurtadan çıktığını gören anaç güvercinler gibi,
Boynunu kırıp oturuyor...

HAMLET : Bana bakın, beyefendi!
Anlamıyorum niye, niye bana karşı böyle davranıyorsunuz?
Herzaman için sevdim sizi... Artık önemi kalmadı ya bunun...
Varsın, gelsin Herkül, göstersin neymiş azameti,
Kedi miyavlar, köpek de havlar, geldi mi eşref saati!

(Çıkar.)

CLAUDIUS : Aziz Horatio, istirham ederim, onun yanından ayrılma!

(Horatio çıkar.)

(Laertes'e) Dün geceki konuşmamazı hatırla, ona göre sabrını bile.
Yakındır, uygulamaya uygun bir yola girecek bu mesele!..
Sevgili Gertrude, sen de, kuzum, oğluna göz-kulak ol!
Bu kabir yakında şanına lâyık bir anıtla donanacak,
Biz de yakında rahata, huzura kavuşacağız, bilesin!
O zamana kadar, aman, sabırlı ve soğukkanlı olalım!

(Çıkarlar.)

İKİNCİ SAHNE

(Hamlet ile Horatio girer.)

HAMLET : Bu konu bu kadarlık, azizim, şimdi öbürüne geçelim.
Ne durumdayız, ayrıntılarıyla bir-bir aklında, değil mi?

HORATIO : Bir-bir, efendim.

HAMLET : Yüreğimde bir sıkıntı, bir didişme vardı, dostum,
Gözüme uyku girmiyordu. Baktım ki prangaya vurulmuş
Forsalardan beter halim, hemen harekete geçtim,
İyi ki de öyle gözü-kara hareket etmişim... çünki, bak,

En çetrefil hesaplarımızın kimi yerde fos çıkmasına mukabil,
Kimi yerde hesapsızlık işe yarıyor, ve mim koy buna,
İstediğimiz kadar ince eleyelim, sonunda hareketlerinize
Yön veren ilâhi bir irade var.
HORATIO : Muhakkak, efendim, muhakkak.
HAMLET : Kalktım, çıktım kamaradan,
Sırtıma atıp gemici gocuğunu, karanlıkta elyordamıyla
Onları bulmaya, buldum da sonunda,
Boşalttım ceplerini, sonra da geldiğim yoldan
Kamarama döndüm usulca, ve gözümü kızdırıp,
Telâşımdan bir yana bırakıp âdâb-ı muaşereti,
Kırınca ferman-ı şâhânenin mührünü, bir de ne göreyim,
Horatio, şahâne mi şahâne bir şenaat örneği!
Binbir dereden su getirilerek, yok efendim,
İngiltere'nin selâmeti, yok efendim, Danimarka'nın saadeti
Adına kesenkes verilmiş karaküşî bir emir!
Meğer ne korkunç bir tehlike, ne püsküllü belâymışım ben!
Bu ferman kıraat edildiğinde, asla vakit zayi edilmeden,
Hani nerdeyse satır bileyli mi, değil mi, ona bile bakılmadan
Kellem ânında ve oracıkta uçurulacakmış!..
HORATIO : Sahi mi söylüyorsunuz?
HAMLET : İşte burda ferman, bir boş vaktinde oku, ama
Şimdi dinle, ben bunun üzerine ne işler becerdim?
HORATIO : Dinliyorum, efendim.
HAMLET : Bulunca kendimi böyle bir hıyanet çemberi içinde
Oynayacağım oyunun önsözünü bile tasarlamağa kalmadan
Sonunu getiriverdi zihnim kendiliğinden. Oturdum ben de
Yeni bir ferman çizittirdim, inci gibi de geçirdim temize.
Bir zamanlar bütün devletliler gibi ben de horlardım
Güzel yazı yazmayı, az mı uğraştım unutmak için
O aşağılık hüneri, ama, azizim, bu sefer o meret
Öyle bir işime yaradı ki, hiç sorma! İstersen, sana
Anlatayım yazdıklarımın mealini.
HORATIO : Çok iyi olur, efendim.

HAMLET : Pek canhıraş bir istirham olarak kral hazretlerinden
İngiltere'nin Danimarka'ya sâdık bir haraçlı oluşundan nâşi,
Beyinlerindeki muhabbetin yediveren gibi daim açmasından,
Ve sulhün, dostluğun buğday başağından bir taç misâli
Ser-ü devletlerini sermesten tezyin etmesinden kinâye
Ve bu emsal den-dan'dan ve din-dondan hikâye,
Bu nâmeyi küşadedip, muhtevasına muttali olduklarında,
Bilâ-tereddüt ve teehhür sureti, kaydı ve şartıyle
Hâmil-i nâme kimesnelerin günah bile çıkartılmaksızın
Katline icabet edilmesi...

HORATIO : Nasıl mühürlendi bu ama?

HAMLET : Ne demezsin, orda bile âyan oldu Tanrının inayeti!
Babamın yüzüğü işte tesadüfen duruyordu kesemde,
Bu kral bozuntusunun mührüne tıpatıp eş...
Katladım belgeyi, nasıl katlanmışsa ilk ferman, öyle,
Bunun imzasını bastım, mühürledim, bir güzel koydum yerine
Değiştiğini farketmediler bile. Tam ertesi günü işte,
Korsanların hücumuna uğradık, biliyorsun, anlattım sana
Neler olup bittiğini...

HORATIO : Yâni, Guildenstern ile Rosencrantz boyladılar ahreti?

HAMLET : Ne yapalım, azizim, kendileri kaşındı, kaşıdık biz de,
Zerre vicdan azâbı hissetmiyorum. Hem de burunlarını
Sokarak her işin içine, kendi yıkımlarını hazırladılar.
Tekin değildir, biliyorsun, böyle ne idüğü belirsizlerin
Kudretli hasımlar kafaları kızmış ölesiye vuruşurlarken,
Sipsivri kılıçların arasına girmesi...

HORATIO : Ne kral kralmış bu!

HAMLET : Sen ne dersin, söyle, boynuma artık borç, değil mi?
Kral babamı öldüren, annemi kahpe sırasına koyan
Tâc-ı tahtla ümitlerimin arasına hop deyip oturan,
Hem de bu solucanca hilelerle oltasını atıp suya

Hayatımı avlamaya yeltenen bu adamı şu ellerimle
Haklamak hakkım değil mi? Aslına bakarsan, asıl
Bu kanseri yeni cinayetler işlesin diye koyvermek
Cinayetlerin en büyüğü!

HORATIO : Yakında haber uçurulacaktır ona İngiltere'den Ricasının, istirhamının nasıl harfiyen yerine getirildiğine dair.

HAMLET : Dediğin gibi, evet, yakında. Ama aradaki zaman benim.
Ve çıkacaksa eğer, can dediğin şey "he" deyince, çıkıyor...
Ama işte çok, çok üzgünüm o işten, azizim Horatio,
Laertes'e karşı, kaybettim tebdilimi, çok ayıb ettim.
Hem bir şey söyleyim mi, onu kendim yerine koyuyor,
Onu kendi gözümle görüyorum, arkadaş olalım istiyorum.
Ne yaparsın ama, kederini öyle alâyişle sergileyişi
Sinirime dokunda, tasımı attırdı.

HORATIO : Susun , biri geliyor!

(Genç Osric girer.)

OSRIC : Lord hazretleri, Danimarka'ya hoş geldiler, safâlar getirdiler.

HAMLET : Eksik olmayın, efendim... Kim bu tatarcık, biliyor musun?

HORATIO : Tanımıyorum, efendimiz.

HAMLET : Ne mutlu sana, kurtulmuşun onu tanıma mutsuzluğundan! Bu zatta çift-çubuk gırla, en bereketlisinden hem de... Davarın biri sürülerle davar sahibi mi, kralın sofrasında başköşedir yeri!.. Sığırcığın teki, ama mubalâğa sığırı var...

OSRIC : Aziz Lordum, fevkalâde meşgul değiller ise, kendilerine Majestelerinden getirdiğim bir haberi iletecektim...

HAMLET : Kulağımın tozu sizde, silkin! Ama başlığınızı yerine koyun önce! Başlık, malûm, baş içindir!

OSRIC : Teşekkürlerimi arzederim... hava epiy sıcak da...

HAMLET : Yok, efendim! Buz gibi hava, rüzgâr şimalden.

OSRIC : Evet, hava biraz soğuk, evet, evet..

HAMLET : Yine de benim meşrebime göre, bir hayli sıcak, sı-

kıntılı bir hava.

OSRIC : Haddinden fazla, efendimiz çok, çok sıcak yâni... Yalnız, efendimiz, Majesteleri sizin adınıza hatırı sayılır bir bahse girdiklerini size bildirmemi emrettilerdi... Keyfiyet şu ki, efendimiz...

HAMLET : Ama bakın, gine unuttunuz!

(Eliyle başlığı işaret eder.)

OSRIC : A, çok affedersiniz! Böyle daha rahattım da... Onu diyecektim... efendimiz... duymuşsunuzdur... geçenlerde Laertes döndüler saraya... ne usta bir silâhşör olduğunu biliyorsunuzdur herhalde...

HAMLET : Silâhı ne?

OSRIC : Meçle hançer.

HAMLET : Birken, iki, etti. İyi, iyi.

OSRIC : Majesteleri onunla altı arap atına bahse girdiler, buna karşılık o, yanılmıyorsam, efendimiz, altı Frenk meçiyle hançerini rehin yatırdı, tam-takım, kemeriyle, kayışlarıyla falan... Hamaillerin üçü enfes parçalar, ince mi ince, zengin mi zengin işleme silme...

HAMLET : Hamail dediğiniz de ne?

HORATIO : Biliyordum bu hamail lâfına takılacağınızı, efendim.

OSRIC : Kayışlar vesaire, Lordum.

HAMLET : Hamail bu demekmiş ha! Hammal mıyız biz! Belimizde top taşımayacağız ya! Biz onu gine kayış diyelim, askı diyelim! Dönelim bahis bahsine. Altı Arap atına karşı, tam-takım ve de üçü silme-işleme hamailiyle altı Frenk meçi demek! İşiten de Araplarla Frenkler savaşıyor sanacak!.. Pekiy, o dediğiniz rehin koyma muamelesi ne?

OSRIC : İzah edeyim, efendimiz : Majesteleri sizinle Laertes arasındaki bir düzine hamle sırasında onun Hamlet'e karşı üç tuştan fazla kaydedemeyeceğini iddia ediyor, o ise oniki hamlede, Hamlet'e karşı dokuz tuş çıkaracağı iddiasında... Lord hazretleri cevaplarını lütfederlerse, iddialardan hangisinin haklı olduğu hemen sınanacak.

HAMLET : Ya cevabım red cevabıysa... ikinci iddiaya?

OSRIC : Ben, efendimiz, müsabakaya katılmayı kabul buyurur musunuz diye sormuştum.

HAMLET : Ben burda, divanhânede dolaşır olacağım her zamanki gibi. Yüksek müsaadeleriyle Majestelerinin, havalanma saatimdir bu benim... O zat istekliyse hâlâ, kral da iddiasından caymadıysa, gelsin, varsın kılıçlar!.. Kazanmak isterim kral için, kazanırım da. Kazanamazsam ama, bütün kazancım, mahçubiyetimle bir-iki darbeden ibaret olacak.

OSRIC : Beyânınızı bu veçhile nakledeyim mi?

HAMLET : Özünü verin yeter ki, üstünü allayıp pullayın meşrebinizce!

OSRIC : Arz-ı ubudiyet ederim, efendimiz.

HAMLET : Bilmukabele, bilmukabele.

(Osric çıkar.)

İyi ki kendi arzediyor, yoksa kimsenin diline uymaz bu tarz!

HORATIO : Toykuşu yumurtasının içinde uçmağa başlarmış.

HAMLET : Anasının memesine dil değdirmeden daha, ona dil dökmeği belleyenler de var. Bu da o emsal, boyu devrilesi devrin gözde takımından. Bunlar zamâne çocukları, zamâne dilli-düdükleri... suyu kaynamış bir kazanın içinde, en şişirme, en cavalacoz fikirlerle kabarıp, kabarıp yüze çıkarlar. köpüklerine bir püf dediğinizde de foslayıverirler...

HORATIO : Yenileceksiniz bence, Lordum.

HAMLET : Zannetmiyorum. O Fransa'ya gitti gideli, sıkı talimdeyim ben de. Bu şartlarla bahsi kazanırım. Ama, Horatio, şuracığımda nassıl bir sıkıntı var, bilemezsin!.. Aman sen de!

HORATIO : Aman diyim, efendimiz!..

HAMLET : Yok, canım! Kadın Kısmına mahsus evham gibi bir şey işte!

HORATIO : Bir ukde varsa içinizde, gitmeyin üstüne, üstüne! Onlar daha gelmeden buraya, ben gider, rahatsızlandığınızı söylerim.

HAMLET : Olmaz öyle şey! Kehanete mi inanacağız yâni! Bir serçenin düşüp ölüşünde bile belli bir hikmet vardır. Şimdi

olacaksa, olacağı yoktur; olacağı yoksa, şimdi olacaktır; şimdi olmayacaksa, olacağı vardır. Bileceksin beklemesini!.. Madem bu dünya kimseye kalmazmış, sen de onu vaktinde bırakacaksın. Oldu olacak, kırıldı nacak!

(Üstünde şarap sürahileri duran bir sofra kuruludur. Borular dümbelekler, yastıklarla görevliler. Claudius, Gertrude, Laertes, Lordlar ve meçler, hançerler ve uzun eldivenlerle hizmetliler girer.)

CLAUDIUS : Gel, Hamlet, gel de tut şu elimdeki eli!

(Hamlet, Laertes'in elinden tutar.)

HAMLET : Bağışlayın beni, beyzâdem, size kötülük ettim,
Ama bağışlamak bir beyzâdenin şânındandır.
Biliyor hâzırûn,
Siz de besbelli işitmişinizdir, tutulup bir belâlı illete
Nasıl cezamı çektiğimi. Ne yaptıysam hepsi
Bir evlât olarak, şerefine düşkün bir insan olarak
Sizi isyan ettirecek, ilân ediyorum burda, cinneti sebebi!
Hamlet miydi Laertes'e kötülük eden? Hamlet değildi asla!
Hamlet, Hamlet olmaktan çıkmışsa ve
Kendinde değilken, Laertes'e kötülük etmişse,
Hamlet değildir o kötülüğü eden, bu böylece biline!
Öyleyse kötülüğü eden kim? Hamlet'in cinneti! Şu halde,
Kötülüğe uğruyanların arasındadır Hamlet,
Cinnetidir Hamlet'in sebeb-i felâketi.
Beyzâdem, bu heyet huzurunda
Kimseye bile bile kötülük etmediğimi, sözgelimi,
Evimin bahçesinde ok atma talimi ederken, kazara
Kardeşimi vurduğumu böylece açıklamam, umarım, aklar beni
Hoşgörülü gözlerinizde.

LAERTES : Tatmin oldum duygusal yönden,
O dürtüyledir ki, kan bürüyüp gözümü kolayca
İntikam hummasına düşebilirdim. Ama şerefim bahsinde,
Karar vermedim daha ve razı değilim uzlaşmaya
Bu işin erbâbı, ehli, yaşça, başça büyüklerimiz

Emsal zikrederek, adıma leke sürmeyecek bir uzlaşma
Yolu gösterinceye kadar... Gine de o güne intizarla
Sunduğunuz sevgiyi sevgiyle karşılayıp kabul ediyorum,
Ona toz kondurmamak üzre...
HAMLET : Bu benim de kabulüm.
Artık bu kardeşçe karşılaşmaya, içimiz rahat, başlayabiliriz.
Verin meçleri bana, hadi!
LAERTES : Bana da, çabuk, bir tane!
HAMLET : Asıl meçin ben olacağım, Laertes. Değil mi ki acemiliğim
Senin ustalığını kılıç işlemez karanlıklar içinde
Bir yıldız gibi parlatacak.
LAERTES : Eğleniyorsunuz benimle, efendim!
HAMLET : Eğleniyorsam, o meçi tutacak elim kopsun!
CLAUDIUS : Meçleri ver onlara, genç Osric! Sen de, yeğenim,
Bahis şartlarını iyi biliyorsun, değil mi?
HAMLET : Biliyorum, efendimiz,
Zât-ı âlileri hafif tarafa ağırlık vermişler besbelli.
CLAUDIUS : Yoktu öyle bir çekincemiz, ikinizi de seyretmişliğimiz var.
Sade, onun bu ara işi ilerletmişliğine bakarak ayarladık şartları.
LAERTES : Bu ağır geldi bana, bir başkasına bakayım.
HAMLET : Bu iyi benim için. Meçlerin boyları aynı mı?
OSRIC : Aynı, efendimiz, aynı.
(Karşılaşmaya hazırlanırlar.)
CLAUDIUS : Şarap kupaları derhal masanın üstüne konulsun!
Hamlet birinci veya ikinci tuşu yapar veya
Üçüncü elde hamleyi savuşturmayı başarırsa,
Bütün tabyalardan sekiz pâre top atılsın!
Kral, Hamlet'in açılan nefesinin şerefine içecek,
Kupaya da üstüste dört Danimarka Kralının
Giydiği taçtakinden de değerli bir inci danesi
Atacak... Getirin bana kâsemi çabuk! Getirin ki,
Kösler borulara ses versin, borular da dışardaki

Topçulara ve onların ateşlediği toplar göklere,
Gökler de dört iklim-dört köşeye seslensin,
"Kral, Hamlet'in şerefine içiyor!" diye gürlesinler!..
Hadi, başlayın! Siz de hakemler, gözünüzü dört açın!
(Borular.)
HAMLET : Koru kendini, beyzâdem!
LAERTES : Koruyun kendinizi, Lordum!
(Girişirler.)
HAMLET : Varan bir!
LAERTES : Hayır!
HAMLET : Hakem!
OSRIC : Açık bir tuş!
LAERTES : Pekiy. Tekrar!
CLAUDIUS : Durun! İçki verin bana! Hamlet bu inci senin!
Sağlığına içiyorum:
(Kösler, borular çalar. Toplar atılır.)
Bir kupa da ona verin!
HAMLET : Şu eli de oynayım da, dursun şimdilik!
Koru kendini!
(Girişirler.)
Bir tuş daha! Ne diyorsun?
LAERTES : Tuş, tuş! Kabul!
CLAUDIUS : Oğlumuz kazanacak.
GERTRUDE : Semen tutmuş, nefesi de zorlanıyor..
Gelsene, Hamlet, al şu mendilimi de, alnını sil!
Kraliçe senin başarına içiyor, bak, yavrum!
HAMLET : Afiyet olsun!
CLAUDIUS : Gertrude, içme sakın!
GERTRUDE : Affedersiniz ama, Lordum, içeceğim.
(İçer.)
CLAUDIUS *(yana):* Zehirli kupaydı o. Olanlar oldu.
HAMLET : Ben şimdi içmiyeyim, han'fendi. Daha sonra...
GERTRUDE : Gel şöyle de, yüzünü kurulayım!
LAERTES : Ona şimdi tuş yapacağım, haşmetlim!
CLAUDIUS : Pek sanmam.

LAERTES : Vicdanım da sızlamıyor değil.
HAMLET : Başlayalım, Laertes, üçüncü devreye! Üstünkörü gitme ama!
Rica ederim, olanca gücünle saldır, kardeşim!
Çocuk yerine koyuyorsun beni galiba sen!
LAERTES : Yaa, demek öyle! Koruyun kendinizi o halde!
(Girişirler.)
OSRIC : Puan yok iki tarafa da.
LAERTES : Al, bakalım, şimdi! *(Hamlet'i yaralar.)*
(Kapışmada hançerlerini değişirler.)
CLAUDIUS : Ayırın onları! Kendilerini kaybettiler bayağı!
HAMLET : Olmadı, bir daha dene! (Laertes'i yaralar.)
(Gertrude düşer.)
OSRIC :Hey! Kraliçeye bakın!
HORATIO : İkisinde de kanama var... İyi misiniz, Lordum?
OSRIC : Sen nasılsın, Laertes?
LAERTES : Kendi kendini kakan bir ağaçkakandan hallice.
Hak yerini buldu, kendi hıyanetime kurban gidiyorum.
HAMLET : Kraliçe nasıl?
CLAUDIUS : Önemli değil, kan görünce bayıldı.
GERTRUDE : Yok, yok, içkiden oldu, içkiden!.. Ah, benim sevgili Hamlet'im!..
İçkiden oldu, içkiden!.. Zehirlendim, zehirlendim ben!
(Ölür.)
HAMLET : Namussuzlar!.. Çabuk kapıları kapatın! Çabuk!
Hıyanet ha!.. Derhal bulunsun hain!
(Laertes düşer.)
LAERTES : O hain işte burda, Hamlet! Seni öldüren de o!
Dünyanın hiçbir ilâcı ilâç olmaz sana artık,
Yaşasan, yaşasan bir yarım saat daha anca yaşarsın.
Cinayet âleti de işte, şu senin elinde duran
Sivri uçlu, zehirli hançer! Hainliğim dönüp dolaşıp
Kendi başıma patladı, bak, kıvranıyorum yerlerde
Bir daha kalkmamak üzre ayağa! Annen de zehirlendi...
Halim kalmadı konuşacak!.. Hep kralın başının altından...

HAMLET : Bunun ucu zehirli ha!.. Bitirsin işini öyleyse zehir!
(Kralı hançerler.)
HERKES : İhanet! İhanet!
CLAUDIUS : N'olur, koruyun beni, dostlar! Yaralandım sırf.
HAMLET : Seni gidi fitne-fücur, mel'un katil, mel'un kral!
Ziftlen şu zehrin artığını! Beraberlik incisiyle beraber!
Koş şimdi gine annemin ardından!
(Kral ölür.)
LAERTES : Oh olsun, oh!
Kendi eliyle kardığı zehirdi o zıkkımlandığı.
Hakkımızı helâl edelim birbirimize, aziz Hamlet!
Ne babamla benim ölümüm senin boynuna olsun,
Ne de senin ölümün benim boynuma!
(Laertes ölür.)
HAMLET : Tanrı taksiratını affetsin! Ben de geliyorum peşinden.
Ölüyorum, Horatio, ölüyorum. Zavallı kraliçe, elvada sana!
Ey, siz, karşımda benizleri sararmış, tüyleri ürpermiş,
Ey bu oyunun dilsiz oyuncuları, bu seyrin sessiz seyircileri,
Daha vaktim olaydı, ah... Ama ecel denen amansız zaptiye
Yapıştı mı, bırakmıyor insanın yakasını... neler anlatırdım size!..
Bu kadarlıkmış nefes payımız!.. Ölüyorum ben, Horatio,
Sen yaşayacaksın ama, dâvamın devâmını anlatacaksın
Meraklılarına tam-tekmil!
LAERTES : Mâzur görün beni, Lordum!
Bu konuda ben bir Danimarkalıdan çok, eski Romalılardanım.
Birazcık içki kalmış şunun dibinde!
HAMLET : Ant verdim, Horatio!
Ver o kupayı bana! Bırak diyorum, bırak diyorum sana!..
Ah, ah, Horatio, ne olup-bittiği meçhul kaldıkça böyle,
Neler söylenecek ardımdan, ne karalar çalınacak nâmıma!
Onun için, beni şuncacık sevdiysen ömr-ü hayatında,
Uzak dur bu ölüm denen saadetten bir eyyam daha

Ve bu kahpe dünyada inliye sıklıya soluk alma pahasına
Anlat öykümü herkeslere.
(Uzaktan yürüyüş, içerden, top-tüfek sesleri.)
Ne bu harp-darp sesleri?

OSRIC : Genç Fortinbras, Lehistan'dan dönmüş, efendim, muzaffer,
İngiltere'den gelen elçileri şan olsun diye salvolarca top
Atışlarıyla selâmlıyor.

HAMLET : Ölüyorum, ölüyorum, Horatio,
Bu umarsız zehir binmiş tepeme, mahmuzluyor çıkmaz canımı.
Ömrüm vefa etmeyecek İngiltere'den gelen haberlere
Ama mâlûm oldu, söyleyim, seçimler sonucu ikbal
Fortinbras'ın yüzüne gülecek, benim ölüm de ona oy veriyor.
Söyle bunu ona, ve olup-bitenleri falanı, filânı ve
Nedenleriyle anlat!.. Bâki kalan bu kubbede sükûnet!
(Ölür.)

(Fortinbras, İngiliz elçileri ve davullarıyla bayraklarıyla hizmetliler girer.)

FORTINBRAS : Nerde o göstermek istediğiniz?

HORATIO : Ne görmek istemiştiniz efendim?
Felâket ve ibretse aradığınız, tam yerine geldiniz!

FORTINBRAS : Oyy! Oyy! Bir sürgün avının sonuna gelmişiz biz!
Ey kahhar ölüm, o mağrur mağ'randa nasıl bir şölen
Veriyordun ki, bir vuruşta böyle bunca prensin
Kellesini uçuruverdin?

1. ELÇİ : Seyretmez olaydık bu dehşetengiz seyri!..
Hem de anlaşılan, hünkârımızın emri de boşa gidiyor böylece
Ölümü haberiyle Rosencrantz ile Guildenstern'in
Hoşnut etmeyi ümidettiğimiz zât-ı şâhanelerinin
Kulakları anlatacaklarımızı işitmez olmuşlar çoktan.
Kime ne tekmil verecek, kimden ne teşekkür bekleyeceğiz?

HORATIO : O teşekkür, kendisi ölmeyip şu anda yaşasaydı bile,
Onun ağzından gelesi değildi, o emri veren çünki o değildi
Ama madem siz taa Lehistan muharebelerinden, sizler de
İngiltere'lerden kalkıp, onca yoldan bu facianın
Üstüne geldiniz, buyurun da adamlarınıza, bu naaşları
Bir yükselti üzerine götürüp yerleştirsinler, gözler önüne!
Ben de anlatayım bu işin cahili dünya-âleme
Olayların bu raddeye nasıl dayandığını, dinleyin siz de
O ırza, kana, cana susamış o iblisçe hareketleri,
O kazara verilmiş hükümlerle rastgele inen satırları,
O binbir yalan-düzenle tasarlanmış beyhûde ölümleri,
En sonunda da dönüp dolaşıp, faillerinin başını yiyen
O kumpasları, o kumkumaları! Hepsini teker teker
Yalansız, dolansız anlatacağım.
FORTINBRAS : Can kulağıyla dinleyeceğiz,
Sade biz değil, bütün soylular çağrılsınlar oraya.
Bana gelince, yüzüme gülen bu ikbali hüzünle karşılıyorum.
Bu krallık üstünde, malûm, kadim bazı haklarımız var,
Bu elverişli şartlar tahtında tahta da sahip çıkabiliriz.
HORATIO : O haklara dair de, bazı anlatacaklarım olacak.
Oyu oylara oy katacak bir oy sahibinin ağzından...
Ama deminki dileğim hemen yerine getirilsin ki, elâlem,
Akılları fena karışmışken böyle, gine olmadık
Oyunlara, fitnelere kapılmasınlar!
FORTINBRAS : Şimdi, dört kumandan
Hamlet'i bir asker şehidi gibi taşısın dışardaki yükseltiye
Çünki iş başa düşeydi o, hiç kuşkum yok bunda,
Tam bir kralcasına hareket ederdi. Geçit resmi için de
Mızıkalar çalınsın ve harp nizâmıyla toplar
Gürlesin hatırasına!
Kaldırın bu ölüleri bütün, böylesine bir görünüm
Buraya göre değil, harp meydanlarına yaraşır.
Söyleyin askerlere topları ateşlesinler.
(Uygun adımı çıkarlar, toplar atılır.)

Yayımlayan: Anadolu Yayıncılık A.Ş.
Kapak Baskı: Ana Basım Sanayi A.Ş.
İç Baskı: Şefik Matbaası